Poštnina plačana v gotovini.

Leto XIII., štev. 186 — **Ljubljana, četrtek 11. avgusta 1932** — **Cena 2 Din**

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga čislo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.— za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126. Maribor, Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582). Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu

Predlagane trošarine znatno znižane

Posl. Pavlič je v Narodni skupščini s svojimi izjavami izzval viharno ogorčenje — Po prizadevanju slovenskih poslancev so bile nove trošarine na sladkor in elektriko izdatno omiljene

Beograd, 10. avgusta. p. Narodna skupščina je zasedala danes dopoldne in popoldne; popoldanska seja je trajala do poznega večera. Rano zjutraj se je sestal finančni odbor, ki je zasedal neprekinjeno do 4. popoldne ter po obširni debati naposled predložil plenumu Narodne skupščine svoje poročilo o izpremembah trošarinskega zakona.

Pred prehodom na dnevni red je prišlo do incidenta, ki ga je izzval narodni poslanec g. Alojzij Pavlič. Napadel je zaradi včerajšnjega govora poslanca dr. Rapeta in zagovarjal postopanje onih krogov, ki so izsilili ostavko g. župnika Barleta. S svojim nastopom je izzval ogorčenje vse zbornice in g. Pavlič je imel priliko se sam prepričati, da je napravil onim krogom, ki jih je mislil zagovarjati prav slabo uslugo.

Dopoldanska seja

Dopoldanska seja Narodne skupščine je bila zaradi zasedanja finančnega odbora sklicana za pol 12. uro. Ker pa finančni odbor do takrat še ni končal svoje razprave, so bile na dopoldanski seji v razpravi samo nekatere tekoče zadeve. Takoj po prečitanju zapisnika se je javil k besedi narodni poslanec g. Alojzij Pavlič. Ko ga je predsednik vprašal, ali hoče govoriti k zapisniku ali o poslovniku, pa je g. Pavlič to zanikal, mu je predsednik dr. Kumanudi odklonil besedo.

Poslanec Pavlič: Govoriti hočem o verifikaciji ostavke poslanca Barleta.

Predsednik: Tudi za to vam ne morem dati besede, ker ta stvar ni na dnevnem redu. Debata o tem se je vršila včeraj.

Narodna skupščina je nato brez debate odobrila zapisnik, nakar so sledila poročila predsedstva o raznih tekočih zadevah. Med drugim je predsednik dr. Kumanudi objavil, da je bilo vloženih več interpelacij. Med drugimi je posl. Alojzij Pavlič vložil interpelacijo na ministrskega predsednika zaradi včerajšnjega govora narodnega poslanca dr. Rapeta ob priliki razprave o ostavki župnika Barleta. Narodni poslanec Franjo Gruber zahteva od ministra za trgovino pojasnila o obveznem zavarovanju potnikov avtobusnih podjetij, poslanec Miljutin Jeftić pa je interpeliral ministrskega predsednika zaradi državne podpore krajem, ki so bili prizadeti po toči.

Po prečitanju teh interpelacij se je javil k besedi narodni poslanec g. Alojzij Pavlič ter izjavil, da poslanec dr. Rape včeraj ob priliki debate o ostavki župnika Barleta ni govoril v imenu vseh narodnih poslancev dravske banovine, ker da sta on in poslanec Cerer proti tej izjavi poslanca dr. Rapeta.

Nar. poslanec Cerer: Kaj? Kaj? Kdo pa vam je to natvezel! Z obema rokama podpišem izjave dr. Rapeta!

V dvorani je nad nastopom poslanca Pavliča zavladalo najprvo začudenje, nato pa vedno večje ogorčenje in bilo je ne samo s strani poslancev dravske banovine, marveč tudi s strani drugih poslancev slišati več ogorčenih klicev na naslov g. Pavliča, ki je med vedno večjim hrupom nadaljeval svoj govor in med drugim izjavil: »Katoliška duhovščina v dravski banovini je bila že od pamtiveka nacionalna. Je vedno delala za narodno in državno uedinjenje in je bila zaradi tega s strani tujih oblasti preganjana: doprinesla je k osvobojenju velike žrtve in je dejansko pripomogla do ustvaritve te države.«

Burni protesti proti posl. Pavliču

Nadaljnji govor poslanca Pavliča je izzival vedno ostrejše proteste. Z vseh strani so mu očitali, da je bil baš on tisti, ki je v proračunski debati govoril vse drugače o postopanju visokih in najvišjih cerkvenih krogov, ter da se hoče sedaj očividno oprati, ker ga je zaradi takratnega govora škof ukoril. Med naraščajočim hrupom je poslanec Pavlič nadaljeval: »Če ima država pravico, zahtevati od svojih uradnikov, da stopijo v pokoj, če kandidirajo, ima tudi cerkev pravico, zahtevati to od svojih duhovnikov.«

Ta izjava poslanca Pavliča je izzvala viharne medklice: »Barle je moral iti, ker je delal za Jugoslavijo, za narodno in državno edinstvo! Zakaj pa so smeli dr. Korošec, Škulj, Smodej in drugi duhovniki leta in leta biti na čelu političnega pokreta?« Tako in slično so klicali poslancu Pavliču z vseh strani.

»Zakaj se še vi ne solidarizirate z Barletom in ne odložite mandata?« je ogorčen vprašal neki srbijanski poslanec g. Pavliča.

V svrho osebnega pojasnila se je oglasil k besedi narodni poslanec dr. Rape, ki je ostro in odločno zavrnil očitke poslanca Pavliča in naglasil, da je bil na seji narodnih poslancev in senatorjev dravske banovine, na kateri sta manjkala samo Pavlič in Cerer, od vseh pooblaščen, da poda izjavo povodom Barletove ostavke.

»Kar pa se v ostalem tiče metod g. Pavliča«, je nadaljeval dr. Rape, »moram pri tej priliki odkrito pribiti, da nisem trdil, da pri nas v Sloveniji ni nacionalnih duhovnikov, temveč sem baš nasprotno naglasil, da so in da oni, ki so vstopili v naše vrste, ne morejo svobodno delati na korist države, ker jim cerkvene oblasti tega ne dopuščajo in jih pri tem ovirajo. Kakor včeraj, moram tudi danes ponovno podčrtati in javno ugotoviti dejstvo, da cerkvene oblasti dosedaj niso še nikdar ovirale političnega delovanja duhovščine v neki bivši politični stranki, dočim so se prvič poslužile takih ukrepov proti župniku Barletu in to samo zaradi tega, ker je bil župnik Barle eden izmed onih nacionalnih duhovnikov, ki so hoteli delati za slogo naroda z nami vsemi, ki smo bili vedno nacionalisti. Kar se pa tiče ostalih izvajanj g. Pavliča, mislim, da nanje ni treba niti odgovarjati, ker je že sam ponovno dokazal, kako je treba tretirati njega in njegove izjave.«

Besedam poslanca Rapeta je sledilo viharno odobravanje vse zbornice.

Nato je ponovno povzel besedo poslanec Pavlič izjavljajoč, da ne obžaluje samo tega, kar je dejal dr. Rape, ampak zlasti še to, da prihajajo v Beograd razni denuncianti, ki škodujejo ne samo žrtvam teh denuncijacij, marveč vsemu slovenskemu narodu, ker so vse te denuncijacije neosnovane.

Te besede poslanca Pavliča so izzvale v zbornici nepopisno ogorčenje. Narodni poslanci so začeli zapuščati svoje klopi ter so navalili proti govorniškemu odru. Posebno ogorčen je bil poslanec g. Cerer, katerega je hotel poprej g. Pavlič napraviti za svojega oporodo.

»Kdo je denunciant? Takoj z imenom na dan!«, so vzklikali poslanci z vseh strani, dočim je g. Pavlič, ki gotovo ni pričakoval, da bodo njegove nepremišljene besede naletele na tak odmev, pobledel in umolknil, tako da ga je moral celo predsednik Narodne skupščine pozvati, naj nadaljuje svoj govor, ker je čas odmerjen. Ko je poslanec Pavlič nato izjavil, da ne more več govoriti, so leteli nanj zopet z vseh strani skrajno ogorčeni očitki. Naposled je poslanec Pavlič končal svoj govor z izjavo, da med slovenskim narodom in katoliško duhovščino ni nikogar, ki bi bil proti državi in proti kralju, pač pa da so proti politiki vlade in posameznih poslancev.

Ko je končal svoj govor, je posl. Pavlič med neprestanimi protesti zapustil govorniški oder in se, videč splošno ogorčenje, umaknil iz dvorane.

Po tem incidentu se je seja zopet mirno nadaljevala. Predsednik dr. Kumanudi je odgovoril na nekatera včerajšnja vprašanja narodnih poslancev, nakar je bila seja ob 13. zaključena in se je nadaljevala ob 16 popoldne.

Popoldanska seja

Ob 16. je finančni odbor končal svoje delo in predložil plenumu sporočilo glede sprememb trošarinskega zakona. Takoj po otvoritvi seje je poročevalec večine finančnega odbora posl. Dragutin Kostić prečital svoje poročilo, ki uvodoma ugotavlja, da je finančni odbor vsestransko proučil predlog zakona in motive, ki so napotili vlado do tega predloga, ter sklenil predlagati Narodni skupščini, da sprejme ta zakon z spremembami, ki jih je sklenil finančni odbor v cilju, da bi se kar najbolj olajšalo to breme, ki ga narekujejo izredne prilike. Finančni minister je predlagal, naj bi se povišala trošarina za sladkor v kockah na 2 Din, v kristalu pa na 1.75 Din pri kg. **Finančni odbor predlaga znižanje trošarine za sladkor v kockah na 1.50, za kristalni sladkor pa na 1.25 Din. Od tega naj bi plačal konsument 1 Din, ostanek pa sladkorne tovarne. Glede trošarine na električni tok je predlagal finančni minister za kilovatno uro toka za razsvetljavo 1 Din, finančni odbor pa je to znižal na 0.70 Din, za pogonski tok pa od 0.25 na 0.10 Din. Poleg tega je finančni odbor dodal zakonu naslednje pripombe:**

1.) Za razsvetljavo ulic se ne plača državna trošarina, toda električni tok za to razsvetljavo mora iti skozi poseben števec. Prav tako so oproščeni plačila te trošarine tramvajski vozovi in tok za elektrokemične in metalurgične svrhe, če se uporablja kot surovina.

2.) Za električni tok, proizvajan z lastnimi instalacijami za luč in pogon, se plača trošarina po točki 7. čl. 72 zakona o državnih trošarinah, vendar pa se mora tok za pogon meriti s posebnim števcem.

3.) Državno trošarino za električni tok pobira podjetje od konsumenta in jo odvaja državni blagajni najdalje do konca prihodnjega meseca.

4.) Če se električni tok za razsvetljavo prodaja konsumentom pavšalno, plača trošarino podjetje po števcu in po odbitku izgube v vodih.

5.) Števci so podvrženi predpisom kontrole mer in je vsako poškodbo takoj prijaviti pristojnim organom.

6.) Odvajanje toka izven števca ali vplivanje na števec, da bi kazal nepravilno, se smatra in kaznuje kot tihotapstvo.

7.) Zlonamerna poškodba plombe na števcu se kaznuje z globo od 100 do 1000 Din, v kolikor se ne smatra za tihotapstvo.

8.) Določbe čl. 4. zakona o ureditvi cen sladkorja z dne 26. septembra 1931. ostanejo v veljavi s tem, da se sme cena sladkorja v prodaji na drobno in veliko povišati po uveljavljenju tega zakona največ za 1 Din pri kg.

Manjšinsko poročilo finančnega odbora je podal narodni poslanec Ilija Mihajlović, ki se sicer strinja s stališčem večine, ki pa predlaga, naj se razdeli trošarina za sladkor tako, da bi plačale polovico tovarne, polovico pa konsumenti. Pri tej priliki je opozoril na karteliranje sladkornih tovarn, ki so večinoma v rokah inozemskega kapitala in ki zaslužijo samo na zaščitni carini letno do 330 milijonov Din.

Govor posl. Petovarja

Nato je povzel besedo poslanec Lovro Petovar, ki je med drugim izvajal: Finančni minister je gotovo jasno dokazal, da je državi treba novih sredstev. Mislim, da govorim v imenu vseh poslancev dravske banovine, če rečem, da smo mi zadnji, ki bi državi ne hoteli dati na razpolago potrebnega denarja, seveda kolikor je to mogoče. Mi smo to včeraj dokazali pri glasovanju o zakonskem načrtu za spremembo zakona o davku na poslovni promet, ki je občuten zlasti v naši pokrajini. Na dnevnem redu je zakon, s katerim se povišuje trošarina na sladkor in s katerim se uvaja nov davek na elektriko. Rad priznam, da je novih sredstev zares treba in da ni mnogo stvari na razpolago, ki bi se dale na novo obremeniti. Mislim pa, da je uvedba trošarine na elektriko občutna in nepopularna. Smatram tudi, da je stopnja kakršna je predložena za sladkor in za elektriko, previsoka. Spočetka smo menili, da se bo trošarinska stopnja med kristalnim in sladkorjem v kockah razlikovala, sedaj pa vidimo, da je pri obeh enaka. Povišek trošarine pri enem kakor pri drugem znaša 1 Din, torej ni dana možnost, da bi se ljudstvo, ki ne razpolaga z zadostnimi denarnimi sredstvi, izognilo povišku. Najtežja stvar pa je gotovo trošarina na elektriko. Mi imamo pokrajino, ki je, kakor le malo pokrajin v državi, z velikim elanom začela izvajati elekcrifikacijo s pomočjo banovine in države. Bile so potrebne velike vsote denarja, žrtve pa so se doprinesle, ker je električna struja pogoj za napredek industrije, ki računa s cenami pogonske sile in delavskih moči. Z uvedbo trošarine na elektriko bo gotovo zelo prizadeta industrija. Elektrika pri nas ni luksus, posebno ni luksus v krajih, v katerih je že uvedena. Zato smatram, da je velika napaka, da se v tako veliki meri obremeni električna struja. Smatram, da je ta davek neopravičen tudi zaradi tega, ker bo zadel v prvi vrsti le posamezne dele naše države. Bolj opravičeno bi bilo, da bi se povišali državni dohodki z davki, ki bi bili na enak način razdeljeni za vso državo.

Poslanec Petovar je končno izjavil, da se z vsebino predloga ne strinja in da ne more glasovati za zakonski načrt. Nato je na enak način govoril proti zakonskemu načrtu poslanec Rista Djokić.

Znižanje predlagane trošarine

Sledila je kratka pavza, da bi se dosegel morda kak kompromis. Sestal se je zopet finančni odbor, seje pa so se udeležili tudi člani vlade. Finančni odbor je spremenil svoje poročilo. Glede sladkorja je sprejel mišljenje manjšine, to je, da se nova trošarina na sladkor v kockah določi na 1.50, od katerih naj plačajo tovarne 75 par, drugo polovico pa konsumenti. Glede kristalnega sladkorja pa je določil novo trošarino na 1.25 Din, od katerih naj bi plačale tvornice 65 par, konsumenti pa 60.

Glede trošarine na elektriko za hišno razsvetljavo je finančni odbor določil po 70 par na kilovatno uro. Glede električnega toka za pogon motorjev in drugih instalacij, je finančni odbor določil, da se za tok do 1000 kilovatnih ur plača po 10 par, preko 1000 kilovatnih ur pa po 5 par. To spremembo je treba pripisati zlasti prizadevanju poslancev Petovarja in Krejčija.

Po daljši pavzi se je Narodna skupščina spet sestala. Pred prehodom na dnevni red je povzel besedo poslanec *Anton Cerer*, ki je z ozirom na dopoldanski govor poslanca Pavliča podal naslednjo izjavo:

Danes dopoldne je g. narodni poslanec Pavlič razlagal tu v zbornici neke stvari, s katerimi se on strinja ali pa tudi ne strinja. To je njegova zadeva. Pri tem je imenoval tudi moje ime, češ, da se tudi jaz ne strinjam z gotovimi stvarmi. Izjavljam, da g. Pavlič nima nikakega pooblastila, da bi govoril v mojem imenu. Kadar govori naj govori v svojem imenu ne pa v tujem. Posebno moram tudi izjaviti, da je poslanec Pavlič, ko je imenoval Slovence, ki prihajajo v Beograd z denuncijacijami, mislil na nas slovenske poslance. Odločno odklanjam njegovo izjavo in protestiram proti temu, da bi na tak način provociral. (Živahno odobravanje.)

Nato je poročevalec finančnega odbora prečital spremenjeno poročilo o zakonskem načrtu glede sprememb v zakonu o državni trošarini. Razprava je bila s tem zaključena in pri glasovanju je oddalo 186 poslancev svoje glasove za zakonski načrt. Šest poslancev je glasovalo proti.

Zakonski načrt je bil nato tudi v specijelni debati sprejet soglasno s 184 glasovi.

Dnevni red je bil s tem izčrpan in predsednik je zaključil sejo. Prihodnja bo sklicana pismeno.

Seja senata

Beograd, 10. avgusta. p. Danes dopoldne in popoldne je zasedal tudi senat. Na dopoldanski seji, ki jo je vodil podpredsednik dr. Fran. Novak, je predsedujoči sporočil, da je Narodna skupščina izročila senatu zakonska načrta o kovanju srebrnega denarja in o spremembah zakona o davku na poslovni promet. Kraljevska vlada je zahtevala nujnost. Senat je to nujnost sprejel. Oba zakona je izročil finančnemu odboru in določil, da mora ob 16. uri, ko se senat spet sestane, predložiti svoje poročilo.

Na dopoldanski seji je nato senat razpravljal o zakonu, s katerim se izvršijo nekatere spremembe v zakonu o obmejnih četah. Po poročilu poročevalca Miloja Jovanovića, je senat izglasoval zakon v načelu z 41 glasovi, v posameznostih pa s 46 glasovi. Seja je bila prekinjena in se je popoldne ob 7. nadaljevala.

Popoldanski seji senata sta prisostvovala tudi ministrski predsednik dr. Srškić in finančni minister dr. Djordjević. Na prvem mestu dnevnega reda je bil zakonski načrt o kovanju srebrnega denarja.

Po govoru poročevalca in finančnega ministra je povzel besedo senator Emilo Gavrila, ki je svetoval, naj se denar kuje v naši državi. Finančni minister Djordjević je izjavil, da se bodo 50 dinarski novci kovali v naši državi. Senat je nato soglasno izglasoval zakonski načrt.

Po kratki debati je bil nato sprejet tudi zakon o davku na poslovni promet, nakar je bila seja ob 20.30 zaključena. Prihodnja seja bo jutri. Na dnevnem redu bo zakonski načrt o spremembah v zakonu o državni trošarini.

PONESREČENA GENERALSKA REVOLUCIJA V ŠPANIJI

Nezadovoljni generali so organizirali protirepublikansko vstajo, ki pa jo je vlada v nekaj urah zatrla — Uporniki se drže le še v Sevilli

Madrid, 10. avgusta. č. V raznih mestih španske republike je nenadoma prišlo do vojaškega revolucijonarnega pokreta. Upor je bil povsod v nekaj urah zadušen.

V madridskem predmestju Las Victorias se je davi ob zori uprl konjeniški polk, ki je v polni opremi krenil proti centru mesta. Ko pa se je prednja straža polka približala vojnemu ministrstvu, so močni policijski oddelki, ki so bili dobro kriti, pričeli oddajati salve iz pušk na vojake, ki so se zmedli in pobegnili. Ves polk je zbežal. V Alcali da Henares se je prav tako uprl konjeniški polk. Četam, ki so ostale zveste vladi, pa se je posrečilo, da so polk pognale v beg in v dveh urah spet napravile red. V Sevilli pa se je general San Jurio, bivši guverner v Maroku z delom civilne garde pridružil upornim vojakom in zato se tam še ni posrečilo pobune udušiti.

Madrid, 10. avgusta. d. Vlada ima vso oblast krepko v rokah. Dognali so, da so se upornega pokreta udeležili tudi mnogi bivši častniki, ki jih je po reformi vojske vlada odpustila iz službe. Notranje ministrstvo je bilo pravočasno obveščeno o pripravah za upor in je odredilo vse potrebne ukrepe, da se upor v kali zatre. V pretekli noči so policijski organi izvršili mnogo aretacij. Med aretiranci je tudi več bivših generalov. Ob 4. zjutraj so hoteli v Madridu uporniki zasesti gradbo poštnega urada. Telegrafske in telefonske zveze z inozemstvom so bile prekinjene več ur. Bivši častniki so pri uporu nastopili deloma v svojih nekdanjih uniformah, deloma v civilu.

Po dosedanjih vesteh, so imele čete, ki so ostale zveste vladi, več smrtnih žrtev. Ministrski predsednik Azana, ki je ob enem vojni minister, je osebno dajal navodila v vsa mesta v Španiji. Do 10. dopoldne so uporniki bili povsod že premagani, le v Sevilli je položaj resen, ker se je komandant karabinjerjev San Jurio pridružil upornikom. General San Jurio je vojaški strokovnjak prve vrste in se ga zaradi tega zelo boje. Pripravil je tudi vso civilno gardo do tega, da se je pridružila vstašem. V Sevilli je general San Jurio prevzel vodstvo uporniškega gibanja.

Madrid, 10. avgusta. AA. Notranje ministrstvo je izdalo komunike, da je davi zatrlo vstajo, ki so jo pripravljali odstavljeni generali s pomočjo monarhističnih elementov. Oblastva so aretirala okoli petdeset oseb.

Pariz, 10. avgusta. AA. Iz Madrida poročajo: Davi zarana je izbruhnil med vojaštvom upor. Uporniki so nameravali zavzeti takoj v začetku zgradbi vojnega in prometnega ministrstva. Pred prometnim ministrstvom so se uporniki spopadli z oddelki redarstva. Bilo je ob 4.30.

Notranji minister je kasneje izjavil novinarjem, da je računal z možnostjo takega pokreta. Redarstvo je aretiralo številne osebnosti, ki pripadajo večinoma monarhističnim krogom.

Uporniki so imeli v notranjosti države močna zaledja. Ob 8. zjutraj so po Madridu še vedno odmevali močni topovski streli. Zvez[illegible] so prekinjene. Med aretiranci sta tudi sin generala Milana del Bos in vojvoda Infantado.

Vlada je objavila, da je upor zatrla. Zasluga za to gre predvsem energičnemu nastopu policije. Vladno poročilo pravi, da so davi ob 4. uri trije oficirji prišli v palačo prometnega ministrstva in zahtevali od čuvarjev, naj se jim priključijo. Čuvarji so takoj zaprosili za pojačenje in preprečili oficirjem vstop do telegrafske centrale. V tem trenutku so pred palačo odjeknili prvi streli.

Meščanska garda, ki so jo čuvarji poklicali na pomoč, je napadla upornike. Veliko število oseb je bilo ranjenih, tri osebe so bile ubite.

Sodijo, da vodi upor general Kavalkanti z oficirji bivšega režima. Po spopadu z redarstvom in z meščansko gardo je general Kavalkanti izginil.

Ob 8.15 so še vedno odmevali topovski streli, vendar je notranji minister izjavil, da gre le za vežbanje z ostrimi streli brez posebne važnosti.

Aretiran je bil tudi general Fernandez Peres. Uporniki so pustili po končani borbi veliko število ujetnikov in eno strojnico.

Resen položaj v Sevilli

Pariz, 10. avgusta. g. Po tukajšnjih vesteh iz Španije, se je vsa posadka v Sevilli priključila upornikom. Korak generala San Iuria je izzval v Madridu veliko presenečenje, ker ga smatrajo za enega izmed najbolj zmožnih španskih generalov. Ministrski svet ima neprekinjeno seje in je med drugim odredil, da se morajo vsi zasebni avtomobili zaseči za vladne organe. Ob 12.30 so že odšle prve čete iz Madrida v Sevillo, da bi tamkaj zadušile upor.

Madrid, 10. avgusta AA. Medtem ko je položaj v Madridu popolnoma jasen, prihajajo iz južne Španije poročila o resnih neredih. General San Jurio se je v Sevilli proglasil za guvernerja. Tudi vojaštvo je baje na njegovi strani. Vlada je poslala iz Madrida vojaške oddelke v Andaluzijo.

Manifestacija v Madridu — Seja vlade

Madrid, 10. avgusta AA. Vsa španska prestolnica se je po udušeni vstaji okrasila z republikanskimi zastavami. Po ulicah so bile ogromne manifestacije za republiko, kakršnih Madrid že več let ni doživel.

Velike množice manifestantov so se napotile pred palačo bivšega španskega kralja Alfonza, kjer je zasedala vlada pod predsedstvom predsednika republike Zamore. Predsednik republike se je tekom današnjega dneva z vso naglico vrnil v Madrid s svoje poletne rezidence v La Granji.

Po seji je vlada izdala komunike, v katerem pravi, da je vstaja udušena. Na seji je poročal notranji minister Prieto o izdanih odredbah, o katerih je rekel, da morajo ostati popolnoma tajne.

Predsednik vlade bo na seji parlamenta podal poročilo o današnjih dogodkih.

Delavske organizacije so se priključile vladi in so izjavile, da so pripravljene na vsako žrtev in da bodo z vsemi svojimi močmi branile režim. Predsednik španske vlade Azana je pozval po radiju prebivalstvo, naj bo mirno in naj prepreči nerede.

Hindenburg in Hitler

Berlin, 10. avgusta. g. Davi je prispel v Berlin predsednik republike maršal Hindenburg. V Berlinu namerava ostati le nekaj dni. S prihodom državnega predsednika Hindenburga v Berlin so se pomaknila pogajanja o pregrupaciji Papen-Schleicherjeve vlade v odločilni stadij. Državni predsednik je ob 11. dopoldne sprejel državnega kancelarja Papena. Avdijenca je trajala eno uro. Hindenburg je ponovno izrazil željo, naj bi državna vlada ohranila svoj nadstrankarski značaj, kar pa ne izključuje, da bi bili v njej z odličnimi osebnostmi zastopani tudi narodni socialisti.

Mnogo se komentira včerajšnji razgovor državnega obrambnega ministra Schleicherja z državnim kancelarjem. General Schleicher je baje predlagal, naj bi Hindenburg Hitlerja povabil k sebi. Od teh razgovorov bi bilo odvisno, koliko bi državni predsednik ugodil zahtevam narodnih socialistov. Kakor pričakujejo, bo Hitler predlagal samega sebe za državnega kancelarja in zahteval obenem za Strasserja notranje, za bivšega stotnika Göhringa pa prometno ministrstvo. Dalje se zatrjuje, da bi Hitler v primeru, če bi postal državni kancelar, prevzel tudi državni komisarijat za Prusko, s svojim nadomestovanjem v tem svojstvu, pa bi poveril Strasserja.

Sedanji državni kancelar von Papen bi v tem primeru prevzel zunanje ministrstvo, sedanji zunanji minister von Neurath pa bi se vrnil kot poslanik v London.

Berlin, 10. avgusta. AA. Hitlerjeva kandidatura za nemškega kancelarja postaja čedalje resnejša. Vodstvo nacionalno - socijalistične stranke je izjavilo, da vztraja na zahtevi po kancelarstvu in glavni besedi v novi nemški vladi, vendar pristaja na »prezidijalni« kabinet. O tem so bila daljša pogajanja med voditelji nacionalnih socialistov in obrambnim ministrom generalom Schleicherjem. Dogovor o načinu, kako naj Hitler prevzame državno kancelarstvo, bo še danes gotov.

Katastrofalne poplave v Mandžuriji

Harbin, 10. avgusta. AA. Zaradi velikih poplav je mesto Soungari pod vodo. Pogrešajo 30.000 ljudi, 120.000 rodbin je brez krova.

Pomembna obletnica

Dne 6. avgusta 1907 — tedaj ravno pred petindvajsetimi leti — se je vršila v Bohinjski Bistrici XXII. velika skupščina »Družbe sv. Cirila in Metoda«.

Petindvajsetletnica tega zbora se ne sme prezreti. Saj pomenja skupščina v Bohinjski Bistrici važen mejnik v našem narodnem življenju. Ta skupščina je bila izhodišče vsemu našemu narodno-obrambnemu delu. V Bohinjski Bistrici se je izvršil popolen preporod naše takrat edine organizacije za obrambo naših manjšin. Ob enem pa pomenja ta pokret ogromen porast slovenske nacionalne zavesti, katera nam je ohranila našo severno državno mejo.

Posebno pa nam je dolžnost, spominjati se te pomembne četrtstoletnice, ker je skupščina v Bohinjski Bistrici in nji sledeča reorganizacija manjšinskega dela neločljivo združena z imenom nepozabnega dr Gregorja Žerjava.

V zadnjih letih pred letom 1907. je zavladalo v Ciril-Metodovi družbi precejšnje mrtvilo. Vodstvo družbe so tvorili vsega spoštovanja vredni ljudje, ki so imeli najboljšo voljo, ki pa niso znali ohraniti v javnosti prvotnega zanimanja za narodno-obrambno delo. Vestnik družbe nam izkazuje, da je bila pretežna večina podružnic ustanovljena v osemdesetih in v začetku devetdesetih let — leti 1886. in 1892. prevladujeta. Pozneje je bilo ustanovljeno le malo število podružnic. Nasprotno pa je delo v podružnicah pojemalo ali celo popolnoma ugasnilo. Na skupščini v Bohinjski Bistrici je moral blagajnik konstatirati, da je izmed 153 obstoječih podružnic 65 nedelavnih, mrtvih.

Kdor je v navedenih letih bil prisoten na kaki glavni skupščini, se temu ginečemu zanimanju naroda ni mogel čuditi. Skupščine so bile prav pičlo obiskane — vršile so se ob delavnikih, da se je olajšala udeležba duhovščini; drugih udeležencev pa je bilo ubogo malo. Prečitala so se poročila funkcijonarjev, katerim ni sledila nobena debata, izvršile so se volitve brez vsakega zanimanja. Skratka, gola formalnost.

Taka zborovanja niso mogla vzbuditi nobenega navdušenja. Mrtvilo v centrali je bilo vzrok mrtvilu v članstvu. Pobuda za spremembo teh neželjenih razmer je izšla iz vrst akademske mladine. Bila je takrat doba narodno-radikalnega gibanja v dijaštvu. Duša tega gibanja je bil dr. Žerjav.

Akademska mladina se je začela živahno zanimati za narodno-obrambno delo. Pripravljala se je teoretično in se začela tudi praktično udejstvovati. Mnogo predlogov za povzdigo družbinih dohodkov je izšlo iz vrst akademikov. Na skupščini družbe v Logatcu l. 1906. so se prvikrat čuli glasovi nezadovolistva z razmerami v družbi. Nato pa je naslednje leto sledila skupščina v Bohinjski Bistrici.

Za to skupščino so se začeli živahno zanimati klerikalni politični krogi, ki so sicer prepuščali delo in žrtve za narodno obrambo naprednim krogom. V Bohinjski Bistrici so nameravali zavzeti vodstvo družbe. Toda nacionalni akademiki so stali na straži. Oficielno poročilo pravi o udeležbi: »Zlasti številno sta bila zastopana duhovniški stan in akademična mladina«.

Udeležba na skupščini je bila neobičajno velika. Prvikrat so se na zborovanju slišale stvarne kritične besede. Delo v družbi sta podvrgla kritiki dr. Žerjav in pravnik Rekar. Napetost je rastla. Toda videlo se je takoj, da je večina skupščinarjev nacionalna in napredna. Pred volitvami so skušali klerikalni voditelji še uspeti s svojimi kandidati vsaj deloma, pa so sami razbili že skoro sklenjen kompromis. Volitve, menda prvič v zgodovini družbe po listkih so prinesle veliko večino nacionalnim kandidatom. V vodstvo je bil izvoljen tudi voditelj in organizator akademske mladine dr. Žerjav.

Značilno je, da so takoj po izidu volitev klerikalci izgubili vsako zanimanje za narodno-obrambno delo in srce za našo mejo in naše manjšine. V njihovem imenu je poslanec Grafenauer izrazil nezadovoljnost z izidom volitve in dvom, ali bo sploh še kdaj zborovala glavna skupščina. Nato so dr. Korošec, dr. Vrstovšek, Pogačnik, Grafenauer in njihovi pristaši demonstrativno zapustili zborovanje.

Zlovešče prerokovanje Grafenauerja se ni izpolnilo. Ciril-Metodova družba je čudovito oživela. Po dr. Žerjavovi inicijativi se je začelo vsestransko smotreno delo. Število novih podružnic je naraščalo, se podvojilo. Rastli so tudi dohodki družbe in omogočali pomnožitev in ojačenje družbinih zavodov in ustanov. Pred vsem je napredovalo slovensko šolstvo v Trstu, pa tudi na Štajerskem in Koroškem ja nastopil napredek. Podružnice niso bile več mehanične nabiralke denarja, vršiti so začele tudi kulturne naloge. Postale so — posebno na Štajerskem — prava nacionalna in kulturna središča. Zavest potrebe narodno obrambnega dela je prodirala v najširše sloje, jačala se je narodna zavest in zavednost. Današnji varuhi »slovenstva« so sicer s tiho agaticijo in z javno gonjo skušali družbo ubiti ali jo vsaj oslabiti, njihova prizadevanja pa so rodila baš nasproten uspeh.

Vojna je delovanje družbe zelo omejila, po prevratu pa, žal, ni naša družba več dovoljnega razumevanja. In vendar bi bila ravno zdaj nacionalna in kulturna obramba naših mej živa potreba.

Zdi se pa, da se prilike obračajo na bolje. Z veseljem opažamo naraščajočo zanimanje akademske mladine za narodno-obrambno delo. Želeli bi, naj ne bi ostalo samo pri začetkih. Ob petindvatjsetletnici Žerjavovega nastopa izražamo željo in upamo, da bi mladina, ki je v to pred vsem poklicana, sledila svojemu vzornemu Žerjavu v delu in boju za obrambo in okrepitev vseh delov in vseh krajev naroda v kakorkoli ogroženih pozicijah. —ln.

Organizacija svetovnega miru

Po sodbi ameriškega zunanjega ministra je že javno mnenje zadostna obramba proti nevarnostim nove vojne

New York, 10. avgusta. d. Zunanji minister Stimson je imel v odboru za zunanje zadeve velik govor, v katerem se je bavil z napredkom mirovne ideje po svetovni vojni v zvezi s podpisom Kellogg-Briandovega pakta. V svojem govoru je pred vsem poudarjal, da je volja do miru, ki je prišla do izraza zlasti v tem paktu, zgrajena na sankcijah javnega mnenja ter sloni na medsebojni obvezi, da se bodo vse države, ki so podpisale ta pakt, med seboj posvetovale in podpirale, če bi grozila nevarnost, da bi se ta pakt s katerekoli strani kršil. Javno mnenje je ona sankcija, na katero se opirajo vsi mednarodni odnošaji v dobi miru. Njena uspešnost pa je odvisna od volje narodov samih.

Stimson je nato popisal dogodke, ki so igrali pri organizaciji svetovnega miru večjo vlogo. V prejšnjih stoletjih, vse od prvega početka mednarodnega prava pa do svetovne vojne je bila ureditev mednarodnih odnošajev in mednarodnega prava usmerjena tudi na možnost oboroženega spopada. Z naraščajočo industrijalizacijo se je večala tudi bojna sila armad z vedno hujšim uničevalnim orožjem. To je postajalo vedno bolj nezdružljivo z napredujočo civilizacijo. Napočila je doba, v kateri se je začela pridigati vojna vojni. Sledila ji je mirovna konferenca v Parizu, kjer se je že stremelo za tem, da bi se možnost bodoče vojne kaj najbolj zmanjšala, dokler ni bil l. 1928. storjen na polju organizacije miru velik korak s sklenitvijo takozvanega pariškega pakta, s katerim so se vse države na svetu odrekle vojni kot sredstvu državne politike.

Kellogg-Briandov pakt je po mnenju Stimsona povzročil pravo revolucijo v duševnem razpoloženju človeštva. Narodi so se začeli polagoma zavedati, da bi bila usoda sedanje civilizacije zapečatena, če ne bo storjen še korak naprej. Ameriška vlada bo slej ko prej zastavila ves svoj vpliv, da bo postal ta pakt resnična življenjska potreba vsega sveta.

Newyork, 10. avg. AA. Senator Swanson, član delegacije USA na ženevsk razorožitveni konferenci, se je danes vrnil iz Ženeve v Newyork. Dopisniku Havasa je dal intervju, v katerem je izrazil, da se pomorska razorožitev ne da doseči v glavnem zaradi zadržanja Japonske. Govoreč o sedanji gospodarski krizi je Swanson rekel, da bi uporaba srebra kot plačilnega sredstva v manjših državah zvišala kupno moč več ko polovice človeštva in dosti doprinesla k normalnemu razvoju mednarodne trgovine.

Odmev v Franciji

Pariz, 10. avgusta. AA. »Temps« komentira govor ameriškega ministra zunanjih zadev Stimsona v svojem uvodniku ter posebno poudarja prav karakteristični razvoj ameriškega javnega mnenja, ki doslej ni hotelo niti slišati o kakšni intervenciji za slučaj, da kdo izmed podpisnikov Kellogg-Briandovega pakta prekrši dolžnosti, ki mu jih nalaga ta pakt. Nadalje podčrtava »Temps« Stimsonovo izjavo, da je omenjeni pakt obvezna pogodba, toda brez garancij.

Ta Stimsonova izjava je izrednega pomena, ker prav za prav obeta, da bo Amerika aktivno pomagala pri reševanju vseh velikih mednarodnih vprašanj in da v slučaju kakšnega konflikta ne bo samo ravnodušen opazovalec.

London, 10. avgusta. AA. »Times« smatra, da Stimsonovo izjavo za stvaren korak naprej v organiziranju svetovnega miru. List naglaša stvarnost onega dela Stimsonove izjave, kjer se govori o medsebojnem konzultiranju podpisnikov pakta v slučaju, da bi bil pakt prekršen.

Vse mora v fašiste

Rim, 9. avgusta. M. Znano je, da je italijanski fašizem doslej organiziral v svojih vrstah le ljudi, ki so bili njegovi zvesti pristaši in zaupniki. Vsak posamezni član je moral uživati zaupanje krajevnih fašističnih direktorijev. V zadnjem času pa se je fašistična politika discipline in strogega zaupanja nenadoma spremenila. Fašistični hierarhi so izdali geslo, da mora vse v fašistično stranko. Te dni se je pričelo vpisovanje v stranko v masah. Tako so se vpisali v stranko korporativno vsi uradniki, ki so odvisni od ministrstva za javna dela in kolikor doslej še niso bili organizirani. Le trije uradniki niso vložili potrebnih prošenj. Državni podtajnik pri poljedelskem ministrstvu Marescalchi je od svojih podrejenih uradnikov formalno zahteval, da se vpišejo v stranko.

Kakor se glasijo novice tukajšnjih dobro poučenih fašističnih krogov, so se zglasili fašistični zaupniki tudi pri don Sturzu, šefu nekdanje italijanske ljudske stranke, ki biva v Londonu, in mu prigovarjali, naj se vrne v Italijo in v okviru fašizma znova prevzame svojo nekdanjo politično vlogo in organizira v fašistični stranki vse katoliško ljudstvo, ki ga fašizem sam ni mogel pritegniti. Don Sturzo pa je fašistične poslance zavrnil in jim izjavil, da se je docela umaknil iz političnega življenja in da namerava ostati v Londonu.

Manevri italijanskega brodovja

Rim, 10. avgusta, ž. Včeraj so se pričele velike vaje italijanske vojne mornarice na Sredozemskem morju med Libijo in Sicilijo. Fingirali so napad na Tripolis, ki je v polni meri uspel. Manevrom je prisostvoval tudi ministrski predsedik Mussolini. V Tarantu pričakujejo, da bo danes prispel tja italijanski kralj s svojim spremstvom. Kralj bo prisostvoval taktičnim vajam vojne mornarice na Jonskem morju.

Pri včerajšnjih vajah so uporabili tudi najnovejše Markonijeve radijske aparate za obveščevalno službo.

Smrt D'Annunzievega generala

Milan, 10. avgusta. AA. V Marini di Pisa je včeraj umrl general San. Ceccherini, ki se je z D'Annunzijem udeležil ekspedicije na Reko in se potem pridružil fašizmu.

Demisija rumunske vlade

Po konstituiranju novega parlamenta je volilna vlada Vajde Vojevoda odstopila — Ker je Maniu odklonil mandat, bo vlado najbrž zopet sestavil Vajda Vojevod

Bukarešta, 10. avgusta g. Danes popoldne je poslanska zbornica zaključila svoje konstituiranje z izvolitvijo predsedstva. Za predsednika je bil izvoljen narodno-zaranistični poslanec Ciceo-Pop. Po njegovi izvolitvi je izjavil ministrski predsednik Vajda, da je Rumunija sedaj v svobodnih volitvah izvolila svoje zastopnike, kakor je bila to kraljeva želja. Poslanci so priredili burne ovacije za kralja.

Po končani seji poslanske zbornice je vlada predložila kralju svojo demisijo z utemeljitvijo, da smatra volilna vlada svojo nalogo za zaključeno. Kralj je takoj pričel pogajanja z voditelji strank. V političnih krogih ne dvomijo, da bo nova vlada izšla iz vladne večine narodno zaranistične stranke. Vajdova vlada je v polni meri izvršila svojo nalogo in je razen izvedbe volitev tudi omogočila, da so se točno vršila izplačila prejemkov državnim uslužbencem. Razen tega je za velike naloge, ki čakajo bodočo vlado, pripravlja tla tudi s tem, da se je obrnila na Društvo narodov, ki naj bi odposlalo svoje strokovnjake za izvedbo reorganizacije državnih financ.

Zvečer je kralj sprejel predsednika narodno zaranistične stranke Julija Manija in ga pozval, naj prevzame novo vlado. Maniu je ponudbo odklonil in predlagal za bodočega vladnega šefa dosedanjega ministrskega predsednika Vajdo.

Vojna v Južni Ameriki

Spor med Bolivijo in Paragvajem je dobil izredno resen značaj in v obmejni pokrajini Chaco se vrše dnevno oboroženi spopadi, čeprav vojna formalno še ni napovedana ne po Boliviji, ne po Paragvaju. Oba nasprotnika pa izvajata mobilizacijo in skušata prebivalstvo razvneti do take stopnje, da bi bilo dostopno za vojno.

Odkrita vojna med Bolivijo in Paragvajem pa ne bi bila že sama po sebi zelo žalostna zadeva, temveč bi tudi močno pretresla ves politični položaj v Južni Ameriki, ker bi ostale države težko ostale ravnodušne v krizi, ki bi vsaj indirektno občutno zadela tudi nje.

Sporna pokrajina Chaco Boreal je jugovzhodni del velikega Chaca, ki obsega porečje reke La Plata in sega od obronkov Andov in argentinske pampe do nižin ob Gornji Amaconi. Vsa planota je revna in žalostna pustinja. Vročina doseže v njej tudi 42 stopinj v senci, ko piha čez pustinjo severni veter, pade pa pod ničlo, ko pritisne iz Patagonije ledena burja. Pol leta je vsa planota pod vodo, preko poletja pa izhlapevajo močvirja strupene hlapove, tako da se celo avtohtoni Indijanci izogibljejo te negostoljubne pokrajine. Spor torej nima svojih vzrokov v pohlepu po bogati zemlji, ki bi se jo dalo kolonizirati in gospodarsko uporabiti, temveč v velikem geopolitičnem pomenu, ki ga ma to ozemlje zlasti za Bolivijo.

Bolivija je danes edina prava kontinentalna država Južne Amerike. Po nesrečnem izidu pacifiške vojne s Chilom leta 1882. je izgubila svoje obrežne pokrajine in bila potisnjena od morja. Kot edina zveza s širokim svetom, ji je ostala še reka Paragvaj ki se izteka v Atlantski ocean. Toda Paragvaj je sposoben za plovbo še le v svojem južnem delu, od luke Bahije Negre dalje proti jugu. Vse od pacifiške vojne naprej skuša zato Bolivija na nekak način priti v posest te luke, ki pa si jo je že davno prisvojil Paragvaj in jo izgradil v močno vojaško oporišče. Posest te točke, ki bi omogočala kontinentalni Boliviji izhod na morje, je pa postal tako stalna težnja bolivijskega naroda, da je v zadnjih letih kljub vsem političnim zmešnjavam in prevratom v notranjosti vedno posvečal svojo največjo pozornost Chacu Borealu.

Paragvaj ima dokler živi v dobrih odnošajih z Argentino, zajamčen svoboden izhod na morje. Chaco zanj ne predstavlja torej nikakega življenjskega vprašanja, razen če bi ga hotel naseliti, za kar pa, kakor smo rekli, manjkajo vsi bistveni pogoji. Spor bi se torej dal mogoče mirno rešiti, če ne bi obe strani zagrabila divja nacionalistična gonja, ki noče čuti ničesar o mirni ureditvi zadeve. Kak razmah je ta propaganda že zavzela, kaže najboljše primer paragvajskega predsednika Guggiarija, ki je moral pod pritiskom nacionalistov odstopiti, češ da vodi proti Boliviji preveč popustljivo politiko.

Vprašanje Chaca ni novo, marveč se vleče že takoj od prvega dne južnoameriške neodvisnosti in tvori torej nekako dediščino španskega vladanja. Gre za mejo, ki ni bila nikdar točno določena. Ko so se po osvobojenju Južne Amerike nove države teritorialno organizirale, so se razmejile po mejah starih španskih političnih okrožij, takozvanih »audiencias«. Po starih kraljevskih listinah, ki segajo še v sredo 16. veka se je že izven dvoma ugotovilo, da je Chaco tvoril del avdijencije Charcas, ki tvori sedanjo Bolivijo. Obstoja še mnogo drugih zgodovinskih dokumentov, ki prisojajo Chaco Boliviji, in na vse te argumente opirajo Bolivijci svojo zahtevo po tej pokrajini.

Že pred štirimi leti je imel izbruhniti oborožen konflikt med obema državama za posest Chaca, ko je 5. decembra 1928 neka paragvajska vojaška četa nepričakovano zasedla bolivijsko trdnjavo Van Guardija, ki tudi v sedanjih bojih igra važno vlogo, in pobila posadko. Toda tedaj je ravno zasedala panameriška konferenca, ki je takoj odposlala posebno preiskovalno komisijo na lice mesta. Njeno delo je tudi zelo dločno podprl tedanji predsednik Društva narodov Briand in tako so dosegli, da je bilo zopet vzpostavljeno staro posestno stanje. Izjalovil pa se je takrat poskus, urediti glavno vprašanje in potegniti definitivno mejo med obema državama. Bolivija se je sklicevala na svoje historično pravo in ni bila pripravljena k nikakim koncesijam. Kot pogoj za vsak začetek pogajanj je stavila zahtevo, da se ji izroči luka Bahia Negra, zaželjeno izhodišče za plovbo po reki Paragvaj. Paragvaj seveda na to ni hotel pristati in vprašanje je ostalo nerešeno.

•

Republika Bolivija obsega 1.3 milijona kvadratnih kilometrov in je torej po površini precej večja kakor Nemčija in Francija skupaj. Kljub temu pa šteje le okrog tri milijone prebivalcev. Paragvaj je po površini in številu prebivalstva mnogo manjši; republika meri le okrog 300.000 kilometrov in šteje nekaj nad milijon ljudi. Bolivijsko vojsko tvori v mirnem času 4500 mož s približno 200 oficirji, paragvajsko pa 3500 mož s 100 oficirji. Z mobilizacijo se seveda obe vojski znatno povečata.

Italijanska prestolonaslednica na Dunaju

Dunaj, 10. avgusta. s. Belgijska princesa in soproga italijanskega prestolonaslednika je prišla pred nekaj dnevi inkognito na Dunaj, kjer bo ostala nekaj časa in si ogledala znamenitosti mesta. Te dni je obiskala tudi rumunsko princeso Ileano v Mödlingu, kjer biva sednja s svojim soprogom Antonom Habsburškim.

Otvoritev postajališča Podkoren

Beograd, 10. avgusta. AA. *Na podlagi odloka generalne direkcije državnih železnic bo s 14. avgustom na progi Jesenice-Rateče-Planica med postajama Kranjska gora in Rateče-Planica otvorjeno postajališče Podkoren za prevoz potnikov in prtljage.*

Deputacija novomeškega in kočevskega sreza v Beogradu

Beograd, 10. avgusta. p. V Beograd je prispela danes večja deputacija iz kočevskega in novomeškega sreza. Deputacija namerava intervenirati pri vladi v zadevi šumskih vprašanj, ki interesirajo oba sreza. Od vlade namerava tudi izvedeti, kaj pripravlja v zadevi agrarne reforme.

Nove vesti z olimpijade

Los Angeles, 10. avgusta. g. V prvem semifinalu *na 400 m prosto za gospode* je zmagal v olimpijskem rekordnem času 4:51.4 Japonec Yokoyama, za njim pa sta prišla Taris (Francija) in Obokota (Japonska). V drugem predteku je zmagal Američan Crabbe v času 4:52.7 pred Japoncem Sugimotom in Avstralcem Charltonom. Vseh šest plavačev pojde v finale.

V *prsnem plavanju na 200 m za dame* je bil vrstni red tale: 1. Dennis (Avstralija) 3:06.3 (olimpijski in svetovni rekord), 2. Machata (Japonska) 3:06.4, 3. Jacobsen (Danska) 3:07.1, 4. Hinton (Anglija), 5. Hoffmann (Amerika), 6. *Govednik* (Amerika). (Naša mlada rojakinja, ki zastopa na olimpijadi ameriške barve, je zasedla v veliki mednarodni konkurenci eno izmed častnih mest. Op. ured.)

V *hrbtnem plavanju na 100 m dame* je zmagala v prvem predteku z novim svetovnim rekordom 1:18.3 Američanka Elinor Holm. V drugem predteku je bila prva Dawies (Anglija) z 1:22, v tretjem pa Braun (Holandska) z 1:23.8.

V *stafeti 4 × 200 m prosto za gospode* so se močno uveljavili Japonci, ki so zmagali brez težave in postavili še nov olimpijski rekord. Doseženi čas je bil 8:58.4. 9 m za njimi je prišla na cilj ameriška stafeta, nato pa madžarska, kanadska, angleška, argentinska in brazilska. Japonci so vodili po vsej progi in šele zadnjemu Američanu Kailiju se je posrečilo nekoliko zmanjšati ogromen naskok Japoncev.

V *waterpolu* je ostala tekma med Nemčijo in Ameriko proti pričakovanju s 4 : 4 neodločena.

V *sabljanju* so bili končni rezultati tile: 1. Cornagia-Medici (Italija) 9 zmag, 2 poraza, 2. Buchard (Francija) 8 zmag, 3 porazi, -. Agostini (Italija) 7 zmag, 4 porazi.

V *veslaških tekmah*, ki so se pričele včeraj, je bila Nemčija precej handicapirana, ker je njen najboljši mož v scullu Butz tik pred startom težko obolel. V scullu je zmagal v prvem predteku Avstralec Pearce s 7:27 pred Millerjem (Amerika), v drugem predteku pa Anglež Soutwood s 7:42 pred Douglasom (Urugvaj). V četvorki s krmarjem je v prvem predteku zmagala Italija s 7:06 pred Nemčijo in Novim Zelandom. Po ostri borbi za vodstvo so zmagali Italijani v končnem »spurtu« za dolžino. V drugem predteku je zmagala Poljska s 7:04.2 pred Ameriko in Japonsko. Poljaki so vodili vso progo in zmagali sigurno s tremi četrtinami dolžine. V dvojici brez krmarja je zmagala v prvem predteku Poljska s pol dolžine pred Francijo v 7:53, v drugem pa Anglija s 7:47 za dolžino pred Novim Zelandom in Holandsko.

V *jadranju* je v 6 m razredu zmagal Sved Holm pred Američanom Conanom, v 8 m razredu pa ameriški čoln »Angevita«. V razredu monotipov je zmagal Kanadec Dixon z 1:45:33 pred Riedlom (Avstrija) z 1:49.50.

Izmed *umetniških nagrad* je bila prva nagrada za literaturo prisojena Nemcu Paulu Bauerju za njegovo delo »Ob Kangehensongu« o potovanju v Himalajo. Drugo nagrado je prejel Danec Josip Peterson za svojo povest »Argonavti«.

Peter Zrelec umrl

Zagreb, 10. avgusta, č. Danes ob 11. uri dopoldne je umrl v svojem stanovanju v Frankopanski ulici načelnik savske banske uprave Peter Zrelec. Umrl je po dolgi in težki bolezni, star 58 let. Rodil se je v Djurdjevcu v Podravini. Že od rane mladosti je bil v upravni službi, spočetka pri županstvu belovarsko-križevskem, nato pri deželni vladi. Ker je pred vojno glasoval za srbsko-hrvatsko koalicijo, je bil izpostavljen preganjanju s strani Madžarov. Po uedinjenju je bil imenovan za velikega župana zagrebške oblasti. Po uvedbi banovin je postal načelnik splošnega oddelka banske uprave in je vršil to dolžnost do upokojitve. Upokojen je bil na lastno prošnjo. Bil je odlikovan z redom sv. Save III. stopnje in z jugoslovensko krono III. stopnje.

Iz državne službe

Beograd, 10. avgusta, p. S kraljevim ukazom je bil imenovan sodnik apelacijskega sodišča v Ljubljani dr. Anton Stuhec za člana sodišča za zaščito države in javne varnosti v Beogradu. Po odredbi prometnega ministra je bil odpuščen iz državne službe Franjo Soklič, oficijal v Mariboru.

Premestitve profesorjev

Beograd, 10. avgusta. p. Z odlokom ministrstva prosvete so premeščeni po službeni potrebi: dr. Stanko Leben, profesor I. realne gimnazije v Ljubljani, na realno gimnazijo v Čupriji; dr. Vinko Šarabon, profesor klasične gimnazije v Ljubljani, na realno gimnazijo v Nišu in Anton Sovre, profesor klasične gimnazije v Ljubljani, na realno gimnazijo v Pančevu.

Piccardov vzlet v stratosfero odgoden

Bruselj, 10. avgusta. AA. Iz Curiha poročajo: Defekt, ki so ga včeraj odkrili v gondoli prof. Piccarda, je dosti nedolžnejši, kakor se je prvotno mislilo in bo lahko popravljen do petka zjutraj. Pač pa je v tem nastopilo nezanesljivo vreme, ki utegne odgoditi stratosferski vzlet. Nebo je oblačno in vremenske napovedi niso ravno bodrilne. Hitrost vetra v višjih plasteh zraka 80 km na uro. V takih okoliščinah je vzlet v četrtek ali petek popolnoma nemogoč; če se vreme ne popravi in ustali, je treba pričakovati, da se bo Piccardov vzlet v stratosfero odgodil za 10 do 15 dni.

Curih, 10. avgusta, č. Profesorja Piccarda sta snoči nenadoma posetila belgijski kralj in kraljica, ki se mudita v Curihu. Belgijski kraljevski par je znanstvenika povabil na diné. Po dinéju so skupaj odšli na letališče v Dübendorfu, kjer je Piccard razkazal odličnima posetnikoma svojo gondolo.

Smrt Hoovrovega intimnega prijatelja

Washington, 10. avgusta. č. V torek je v Washingtonu umrl zaupni prijatelj predsednika Hooverja Francis Burke.

Usoda stare ljubljanske hiše

V ponedeljek so pričeli razkrivati staro hišo mestne občine na vogalu Gajeve ulice in Dunajske ceste, v kateri je bilo nastanjenih 16 strank. V pritličju so bili trgovski lokali in delavnice raznih obrtnikov, v I. nadstropju pa so stanovali privatniki in je imel do zadnjega svoje zatočišče tam tudi »Ljubljanski Zvon«. Na streho trakta ob Gajevi ulici je pritrjen močan drog, ki drži 50 telefonskih in brzojavnih napeljav. In baš zaradi tega so se pojavile ovire pri podiranju strehe. Poštna uprava je namreč opozorila občino, da ne more takoj premestiti vseh napeljav na primeren kraj, ker nima za to potrebnega materijala in kredita.

Zanimiva je zgodovina te stare podrtije. Glavni portal ob Dunajski cesti nosi letnico 1796 in No. 31. Hiša je svoječasno spadala h garnizijski bolnici, ki je obsegala ves kompleks tja do Tomanove ulice. Zraven bolnice so bila na prostorih, kjer se sedaj dvigajo palače Ljubljanske kreditne banke, Viktorije in druge hiše, vojaška skladišča in vojaška pekarna. Prvotno pa je bil na tem mestu samostan klarisinj. S posebnim pismom gubernija je bil ves svet 11. novembra 1839 prepuščen vojaškemu erariju. Vojaštvo je imelo bolnico in omeniena skladišča tja do leta po potresu. Že nekaj prej pa je vojaška oblast pritiskala na občino, da bi zgradila 17. pešpolku nova avgmentacijska skladišča. Po dolgoletnih pogajanjih pod županom Hribarjem je prišlo do sporazuma. Vojaška oblast je s pogodbo z dne 20. junija 1909 prepustila ves kompleks v obsegu 2 ha, 77 a in 59 kv metrov mestni občini v last proti temu, da občina zgradi novo moderno skladišče na Kodeljevem. To se je pred vojno tudi zgodilo. Mestna občina je potem svet parcelirala in prodala. V last si je pridržala le staro hišo, katere usoda je sedaj zapečatena.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Jasno in toplo.

Žrebanje v drž. raz. loteriji

V. razred.

Dne 8. avgusta, so bili izžrebani naslednji večji dobitki:

20.000 Din srečka štev. 6068, 90.639.

10.000 Din srečka štev. 5.659, 35.870, 56.785, 58.492, 7.554, 94.430, 95.387, 97.300, 68.326, 86.385, 73.543, 84.964.

8.000 Din srečka št. 2.428, 10.934, 16.827, 33.615, 36.851, 39.173, 49.701, 54.787, 72.091, 74.711, 97.669, 80.319, 86.600, 51.703.

6.000 Din srečka štev. 377, 21.287, 24.021, 48.913, 76.837, 83.305, 96.303, 97.550, 7.838, 34.064, 43.643, 63.403, 78.000, 81.919, 91.833.

5.000 Din srečka štev. 7.243, 8.658, 19.381, 31.724, 65.431, 70.828, 73.465, 74.735, 90.957, 38.957, 52.250, 65.547, 76.766, 90.636, 99.957, 1.067, 19.096, 26.821, 30.398, 56.219, 56.924.

3.000 Din srečka štev. 7.722, 9.739, 19.682, 93.929, 95.416, 5.773, 51.171, 2.385, 21.808, 22.532, 32.067, 41.302, 64.909, 67.660, 74.782, 84.175, 90.570, 35.288, 48.016, 81.172, 83.304.

Izžrebane manjše dobitke bomo objavljali naknadno. Zaradi telefonskega sprejemanja ne jamčimo za točnost številk.

Žrebanje se bo vršilo vsak dan do 4. septembra in bodo največji dobitki izžrebani šele h koncu žrebanja.

Onim, ki bodo srečke izžrebane za mal dobitek, bomo srečke zamenjali za neizžrebane, tako da bodo mogli nadaljevati igranje na večje dobitke, zato pa naj nam za mal dobitek izžrebane srečke takoj vpošljejo.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Naši kraji in ljudje

Prenos triglavske ponesrečenke v Dovje

Pogreb bo danes ob 16. po spominski svečanosti za ponesrečenim Müllerjem — Spremljevalci in reševalci o katastrofi

Ljubljana, 10. avgusta.

Včerajšnja prva poročila o smrtni nesreči na Triglavu so dali turisti, ki tragediji niso sami prisostvovali. V naslednjem objavljamo podrobnosti po podatkih spremljevalcev pokojne Smerketove in njenih reševalcev.

Ponesrečenka Bogomila Smerketova, rojena 7. decembra 1905, je bila uslužbena pri upravi bolnišnice v Mariboru. Svoj dopust, ki ga je dobila pred dobrim tednom, je hotela po večini prebiti v ljubljenih planinah. Njena rodbina (mati Jožefa ter sestre Olga, Irma in Alma) prebiva v Ljubljani na Poljanski cesti št. 54. V spremstvu profesorja g. Borisa Rupnika iz Novega mesta je odrinila Bogomila v gore baš pred tednom dni iz Ljubljane. Napravila sta ture Golica, Kepa, Špik, Prisank, Škrlatica in Rjavina, od koder sta se v ponedeljek

zvečer vrnila v Staničevo kočo. Ker je bilo vreme tako krasno, sta iz Staničeve koče včeraj zjutraj že ob 4. odšla na Kredarico, od tam pa po kratkem počitku naprej. Sredi poti na Mali Triglav sta hodila pred njima dva nemška turista. Profesor Rupnik je hodil spredaj in je slišal, kako je po zraku prižvižgal kamen. Ko se je ozrl, je videl, da je spremljevalka omahnila ter padla po visečem skalovju navzdol. Obležala je kakih 100 metrov globoko. Profesor Rupnik je prvi prišel do ponesrečenke, za njim pa sta prišla železniški uradnik g. Lojze Mahkovec in oskrbnik Triglavskega doma g. Šest ter še nekateri drugi turisti. Ko se je profesor Rupnik spustil do ponesrečenke v prepad, je bila še živa, imela pa je veliko rano na temenu in druge poškodbe po telesu. Prvo zdravniško pomoč je nudil ponesrečenki nemški turist dr. Pressel, zdravnik iz Jene, ki pa je takoj spoznal, da ni več rešitve. Med turisti, ki so se spustili v prepad, je bil tudi kranjski vikar g. dr. Jože Pogačnik, ki je dal umirajoči zadnja verska tolažila.

Iz Triglavskega doma so takoj poslali kuharico na Staničevo kočo, da sporoči nesrečo, od tam pa je dijak Vladimir Puc prispel skozi Kot po dveh urah v Mojstrano ter obvestil tamošnje in jeseniške reševalce. Oskrbnik Triglavskega doma g. Šest je med tem prinesel na kraj nesreče krošnjo in druge priprave za prenos ponesrečenke. Reševalne ekspedicije so se poleg nosačev Jakla in Torkarja udeležili mnogi domači in hrvatski turisti, dijak Marijan Zickero je sam prinesel nosilke iz Staničeve koče, z Jesenic pa sta takoj, ko je došla vest o nesreči, odhitela Karel Čop in Radivoj Poženel, katerima sta se v Mojstrani pridružila Gregor Lah in Lojze Rekar. Kakor v globini pod skalami, tako so hoteli tudi na Kredarici še enkrat napraviti poizkus z umetnim dihanjem, videli pa so, da je nesrečna mladenka izdihnila že med prenosom. V kapelici na Kredarici so nesrečni žrtvi planin priredili mrtvaški oder ter ga obsuli s planinskim cvetjem.

Po isti poti, kakor je v Mojstrano došla prva vest o nesreči, namreč skozi Kot, so danes okrog 13. prinesli tudi pokojno Bogomilo Smerketovo. Žalni sprevod so v velikem številu sprejeli domačini in letoviščarji ter obsuli krsto s cvetjem. Bogomilo so položili na mrtvaški oder na dovškem pokopališču, kjer je pred dobrima dvema letoma ležal mladi akademik Heinz Müller, ki ga je velika ljubezen do planin privedla iz daljnjega Kölna, da je ugasnilo njegovo mlado in nadebudno življenje pod očakom Triglavom. Kakor smo že poročali, bo jutri ob 11. na dovškem pokopališču blagoslovljen spomenik ponesrečenega nemškega turista, in je že včeraj prispela v Mojstrano osemčlanska deputacija nemških turistov in sportnikov, nekdanjih tovarišev Müllerja. To deputacijo, ki se bo jutri udeležila blagoslovitve spomenika, vodi eden od nekdanjih Müllerjevih profesorjev, drugi pa so monakovski akademiki. Par ur po počastitvi spomina mladega nemškega akademika - planinca pa bo ob 16. na isti mrtvaški njivi zagrnila sveža zemlja slovensko mladenko pod večno lepimi gorskimi velikani, ki poleg vroče ljubezni sprejemajo tudi srčno kri svojih oboževateljev.

*

Bogomila Smerketova je bila po rodu iz Mirne peči na Dolenjskem. Leta 1923. je vstopila v službo kot uradnica banovinske kmetijske šole v Št. Jurju ob južni železnici, na kateri je ostala do konca julija 1929, ter si pridobila zaradi svojega veselega značaja, marljivosti in nacijonalnega delovanja splošne simpatije. Premeščena nato v Maribor kot uradnica banovinske splošne bolnice, se je tudi na novem službenem mestu izkazala kot zelo marljiva, vestna in jako sposobna nameščenka ter dobra tovarišica. Vedno vedrega lica, vesela in zabavna v družbi, pevka in ljubiteljica vsakega sporta, je pohitela vsak prosti čas v naravo, osobito v planine, katerim je žrtvovala sedaj svoje mlado življenje. Dasiravno z delom preobložena, je strmela po višji strokovni in splošni naobrazbi, mnogo čitala in napravila šele pred kratkim tečajni izpit, ki bi ji zasigural boljšo bodočnost. Njeni upi se v tem pravcu še niso izpolnili, izpolnjena je pa njena želja, da počiva v zemlji, na katero gledajo njeni ljubljenci, velikani naših planin. Narodno zavedni mladenki bodi zemljica lahka.

Dražba, ki ni krila stroškov

Zarubljeno kramo iz borovniških krajev so prodajali pred magistratom

Ljubljana, 10. avgusta.

Na velikem dvorišču staroslavnega rotovža. Ob zgornjih popoldanskih urah. Nekaj neznanih obrazov, podeželanov ogleduje rotovž, pa ne baš z velikim zanimanjem. Poleg njih stoje nekateri mestni uslužbenci in resni gospodje. S hodnikov pa zro na to peščico ljudi ljubke gospodične-uradnice, kakor da bi pričakovale mednarodne tekme ali celo srednjeveškega turnirja.

S tovornega avtomobila, ki je bil močno obložen z razno kramo, so s ceste znosili na dvorišče polomljen gramofon, škripavo harmoniko, ki so jo takoj poskušali, na pol izdelane polirane omare, staro otomano, mizarski skobelnik, zimski ženski plašč, moški suknjič, smučke in nekaj starih slik. Vse to so davi pripeljali z Borovnice v daljno Ljubljano na dražbo. Davčna uprava za ljubljansko okolico je namreč odredila, da se 24 davčnim obvezancem prodajo zarubljeni predmeti v Ljubljani, ker je bila prva dražba na domu brezuspešna. Zarubljenci so davkarijі dolgovali večje zneske na davčnih zaostankih. Zarubljeni so bili tudi boljši in dragi predmeti, toda njihovi lastniki so še pravočasno rešili svoje stvari, da jih ni doletela kruta usoda dražbe. Pripeljati bi morali celo lep luksuzni avto »Fiat«, pa je lastnik vendarle plačal davke. Le 9 davčnih zavezancev se ni dosti zmenilo za svoje zarubljene stvari, prepustili so jih bobnu.

Dražba se je pričela kmalu po 8. uri. Največ zanimanja je bilo za harmoniko, gramofon in šest parov smučarskih desk brez opreme. Prišel je neki Borovničar in vprašal: »Ali je kako kolo naprodaj?«... »Ne,«... »E, šment, pa sem čul, da je bilo zarubljenih več dobrih koles!«

«Najprej mizarski skobelnik,« je pričel klicar. »Kdo da 150 Din?« Začeli so počasi dražiti po dinarju in kovaču. Do 171 Din. »Sedaj pa smučke! Vsak par je cenjen na 100 Din!« Med veščaki v smučarskih stvareh začudenje: »Za otroške dam dva kovača!« »Dobro. Dva kovača! Kdo da več?« In dosegle so ceno 25 Din. Večje smučke so nato prodali po 33 in 35 Din, ene pa kar za 13 Din. Stare harmonike, cenjene na 300 dinarjev, so bile prodane za 32 Din. »Jih bom beraču šenkal!« je pripomnil zdražitelj, ki je kupil tudi polomljeni gramofon, cenjen na 1000 Din, za bore 42 Din.

O gramofonu pripovedujejo, da je ob zarubljenju še brezhibno funkcioniral in sviral. Na dražbo pa je prišel brez vseh glavnih delov. Vsa peresa so izginila. Prav čudna je tudi zgodba o plašču. V rubežni protokol so zapisali zimski ženski plašč, cenjen na 500 Din. Imel je baje lepo kožuhovino okoli vratu in na rokavih. Na dražbo pa je prišel povaljan plašč, cenjen na 200 Din. »Dam 3 kovače,« se je nekdo oglasil. Zdražen je bil za 35 Din. »Če za druzega ne, bo za cunje,« se je tolažil zdražitelj. »Hoj, zima se bliža! Lep zimski suknjič! Dvesto Din!«... »Dam 4 kovače.« In pri tem je ostalo. Tako se je izvršila dražba, ki ni prinesla toliko, da bi bili kriti stroški prevoza in dražbe same.

Iz borovniških krajev pa je pričakovati še hujše senzacije. V Ljubljano bodo prignali več repov zarubljene živine, ker je tam ne morejo prodati. Morda jo bodo pokupili mesarji špekulanti že kar spotoma.

Konec krvoločnega razbojništva

Nekaj vasi se je dolgo časa borilo z razbojnikom Jovanom Medićem iz Bijele vode

Petrinja, 10. avgusta.

Vsa petrinjska okolica se je rešila hudega sovražnika, s katerim se je dolgo časa srdito borila. Leta 1929. je bil iz kaznilnice v Stari Gradiški izpuščen Jovan Medić, doma iz vasi Bilije vode, ki je presedel 8 let v ječi. Izropal je svoj čas poštni vagon in odnesel baje okrog 200.000 Din. Ker se je v kaznilnici dobro obnašal, so ga vpoštevali pri amnestiji in odpuščena mu je bila tretjina kazni, ki se je izprva glasila na 12 let.

Ko se je vrnil v domače kraje, je kmalu začela kipeti njegova vroča kri ter je najprej hudo pretepel neke kmete, ki so govorili o njegovi preteklosti. Prvi njegovi izgredi sploh niso prišli do ušes oblastnih organov, ker pa je nekim kmetom iz maščevanja pobil živino, so ga ovadili in je Medić postal nevaren hajduk. Skrival se je po gozdovih ter zapretil vsem, ki so nastopil proti njemu, s strašnim maščevanjem. Tedaj je nenadoma zaporedoma pogorelo par samotnih poslopij, na planinskih pašnikih je nekdo streljal med čredo ter napravil veliko škodo in tako je postal Medić strah široke okolice. Pred nekaj meseci je Medić napadel kmeta Petra Jelića iz vasi Dragolinje. Jelič je prej nekdaj Medića naznanil orožnikom in se je ves čas bal hajdukovega maščevanja. Pri prvem srečanju z njim je izgubil življenje. Medić ga je ustrelil in se je potem še bahal s svojim činom.

Sorodniki umorjenega Jelića so dolgo časa čakali na priložnost, da bi zajeli nevarnega razbojnika. Organizirali so posebne straže in ko so pred nekaj dnevi zvedeli, da se je Medić priklatil v okolico svoje domače vasi, se je zbralo okrog 50 oboroženih mož ter zasledovalo razbojnika. Razbojnika so naposled izsledili blizu vasi in nastala je srdita borba. Iz varnega zaklona je razbojnik streljal proti napadalcem, dokler mu ni zmanjkalo municije. Potem se je skozi gozd umaknil v neko hišo, kjer je imel spravljeno orožje. Začelo se je pravo obleganje in streljalo se je kakor na fronti. Medić je ranil več kmetov, ki so hoteli vdreti v hišo, napadalci pa so kmalu postali previdnejši ter so v varnih skrivališčih čakali, da bo razbojnik tudi na tej svoji postojanki porabil strelivo. To se je naposled tudi zgodilo in je Medić živ padel v roke razjarjenih kmetov. Zmagovalci so hoteli linčati svojega krvoločnega sovražnika, bilo pa je med njimi le nekaj preudarnejših, ki so to preprečli v zadnjem trenutku. V vasi Mladem Gradcu so Medića izročili orožnikom, ki zločinca skrbno stražijo pred razburjenimi vaščani ter zbirajo podatke o njegovih zločinih po okolici. Ko bodo s tem gotovi, bodo zločinca odvedli v zapore petrinjskega sodišča.

Pri slabosti je naravna **»Franz Josefova« voda** prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno. V dopisih hvalijo zdravniki za ženske bolezni soglasno prav milo učinkujoč način **»Franz Josefove« grenčice**, ki je zlasti pripravna za nežno rast ženskega telesa. **»Franz Josefova« voda** se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zobna pasta po teži

....ali je to mogoče?

Ali bi kupili pasto za zobe iz odprte posode? Gotovo ne! Vi dobro veste, da je pasta za zobe samo v tubah zavarovana proti nečistoči in bakterijam. Ravno taka je stvar z milnimi luskami. Odprte luske zelo lahko škodujejo Vašemu perilu in Vaši koži. Radi tega se ne prodaja Lux nikoli odprt. Higijenični ovoj Luxa Vam daje poroštvo: Lux je in ostane vedno čist.

se ne prodaja nikoli odprt, temveč vedno samo v poznanem modrem ovoju

LX14-33

za pranje volne in svile

Nenadna smrt zaradi padca

Straža, 10. avgusta.

V nedeljo se je vršila v Straži pri Novem mestu plavalna tekma društva kmetskih fantov in deklet. Po tekmi pa je bila na travniku g. Vintorja ljudska veselica, katere se je udeležilo mnogo občinstva, med drugimi tudi dokaj prileten Jože Pire iz bližnje Valte vasi, ki se je zamudil na veselici precej časa v veseli družbi. Tudi njegov sin Jože je bil na zabavi, ki pa je mnogo prej odšel domov spat.

Kasno v noč se je napotil proti domu tudi stari Pirc v družbi svojega, tudi že priletnega tovariša, ki ga je spremljal prav do hiše. Ta pa je bila že zaprta. Oba sta pričela trkati na vežna vrata in klicati domače. Ker se le ni nikdo odzval in prišel odpret, sta postala dobrovoljneža že nestrpna in precej glasna, kar je že davno trdo spečega mladega Pirca precej razljutilo. V jezi je odprl vežna vrata ter z vsako roko porinil oba zunaj stoječa moža, lastnega očeta in spremljevalca, v stran. Zaradi nepričakovanega padca sta padla oba na tla, in sicer stari Pirc tako nesrečno, da si je prebil na kameniti stopnici glavo in pretresel možgane. Nezavestnega so hitro odnesli v hišo, kjer je okrog 9. dopoldne izdihnil, ne da bi se bil prej še zavedel.

Samo še danes nepreklicno zadnjikrat!

Ob globoko znižanih letnih cenah bo odmeval smeh in krohot ob priliki gledanja najboljše šaloigre:

Nezvesti Ekehart

R. A. Roberts, Fritz Schulz, Lucie Englisch, Paul Hörbiger.

Sodeluje kapela: Dajos Bela

»Paramount zvočni tednik«

Danes ob 4. ¼8. in 9.¼ zvečer.

Jutri Gustav Fröhlich v velefilmu

POŽAR V OPERI

(BARKAROLA)

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Ljubeljsko cesto popravljajo

Tržič, 10. avgusta.

Tehnični razdelek kranjskega okraja je pod vodstvom nadsvet. g. inž. Emmerja napravil načrt za popravo ljubeljske ceste, ki ga je banska uprava potrdila. Pretekli teden je tovorni avto prevoznika Samca iz Kranja napeljal stavbni materijal gori pod sam prelaz, kjer so si delavci najprej napravili zasilno barako za prebivanje. Poprave ljubeljske ceste bodo trajale najmanj poldrugi mesec. Napravili bodo nov pretok, zvišali ovinke, da bodo viseli na znotraj, odvozili bodo od hudournikov nanošen materijal in popravili poškodovane škarpe. Za letos dovoljena dela so proračunana na 35.000 Din in jih bo izvršil tehniški razdelek sam. Delo bo nadziral preizkušeni cestni nadmojster g. Tavčar iz Kranja.

Ljubeljska cesta je postala zopet važna prometna zveza. Lansko leto, kakor se bodo naši čitatelji še spominjali, je v času letne sezone pasiralo Ljubelj nad 2500 motornih vozil. Letos bo to število daleč večje. Ljubeljska cesta je v rušečem se terenu in ni bila od vojne dalje še nobenkrat temeljito popravljena. Sedaj doživlja prve resnične poprave in pričakujemo, da se bodo nastale škode od slej sproti popravljale, da bo cesta vedno v najboljšem stanju.

Uspehi akademikov CMD v obmejnih krajih

Do Radencev smo menda zadnjič prišli. Bil je peti dan naše poti, polne navdušenih sprejemov in vsestranskega razumevanja hotenj nas mladih. V Gornji Radgoni smo našli nam naklonjenega moža. Bilo je ravno na nedeljo, ko so se presenečeni naši obmejni kmetje in kmetice med mašo ozirali na kor, s katerega se je začulo petje našega izvrstnega okteta. Med mašo je g. župnik oznanil, da bodo akademiki priredili zvečer pevski koncert. Po maši je zbrane preproste ljudi ogovoril pred cerkvijo tovariš Iskra, a oktet jim je moral zapeti par narodnih. Uspeh je bil tak, da se ljudje niso hoteli raziti, a mnogi so imeli solze v očeh. Tak učinek je imel na tamošnje, od Ljubljane pozabljene naše stražarje preprost nastop nas mladih, ki smo prišli med nje samo s svojim odkritim srcem. Baje Gornja Radgona kaj takega še ni doživela. Vse je preželo prepričanje, da raste nova generacija, ki ne bo pustila iz oči niti ene pedi naše zemlje.

K napovedanemu koncertu so priromali ljudje celo iz dve uri oddaljenih krajev. Videl si stare ženice, grčave može, zdrava dekleta in fante. Ali ni že to zadosten dokaz, kako redko se kdo zmeni za te naše ljudi?! Opazil pa si tudi lahko nerazumljivo vrzel; zeman si iskal med preprostim ljudstvom izobraženstvo. Pravilno je pripomnil k temu eden izmed štirih navzočih inteligentov: Difficile est satyram non scribere! Tem bolj iz srca pa smo zato peli našim vaščanom. Čemu naj bi še opisoval nove uspehe in navdušenje: Eno je gotovo: dosegli smo svoj namen, spoznali smo ljudi in oni nas, kar bo rodilo nove vezi in morda ustvarilo tradicijo, da bodo akademiki redno sledili našemu zgledu.

Naslednji dan nas je vodila pot v Mursko Soboto, kjer je bil na vrtu g. Benka pevski večer, ki je žel velik moralen uspeh. Odtod jo mahnemo preko Kapele k Sv. Trojici in v Št. Lenart. Zaradi krajevnih razmer je bilo mogoče prirediti le petje na trgu. Vse se je zbralo in prisluškovalo ubranim glasovom, izražajočim ljubezen do naše zemlje, ki jo še neprestano ogražajo

Preko Maribora, kjer je bil določen dan počitka, nas je vedla pot v Marenberg. Tu smo bili izprva deležni majhnega nezaupanja, ki pa se je ob večernem nastopu izpremenilo v pravo manifestacijo za našo stvar. Povsod nova zadoščenja utiralcem novih poti! Zaradi velike utrujenosti (pa tudi zaradi finančnih težkoč!) smo morali izkoristiti še zadnja sredstva, da obiščemo spomenik junaka mučenika Frana Malgaja. Takoj po sprejemu na guštanjskem kolodvoru, kjer so nas z g. Kotnikom, Malgajevim dobrovoljcem na čelu, sprejela dekleta s šopki, smo šli na mesto, kjer se je 6. maja 1919. odigrala tragedija. Pred spomenikom smo vsi navzoči položili prisego, da ne odnehamo, dokler se ne popravijo krivice, prizadejane slovenskemu narodu. Sledila je presunljiva bodrilna pesem: »Slovan na dan!« K večernemu koncertu v sokolski dvorani so prihiteli zlasti delavci, ki so navdušeno pritrjevali takemu tolmačenju nacionalne ideje. Prava nacionalna svoboda mora prinesti tudi socialno! Izvedenemu programu je sledilo tako navdušenje, da si lepšega zaključka turneje nismo mogli želeti.

V svesti si, da smo opravili koristno delo, se zahvaljujemo kar najprisrčneje vsem, ki so omogočili na katerikoli način izvedbo našega načrta ,kakor tudi pozivamo vse one, ki so morda z nezaupanjem zasledovali naš pokret, da nas odslej skušajo razumeti in podpreti. Ker se je čul v zvezi z našo turnejo precejšen odmev, naj mi bo dovoljena k nedavno objavljenemu podlistku v »Jutru« še ta opomba: čeprav nas je na eni strani pisec malce ošvrknil, smo mu vendarle hvaležni, ker on gotovo predstavlja vox populi, ki ga bodo morali merodajni činitelji v najkrajšem času upoštevati. Naš namen je bil že od nekdaj obiskati sleherno našo obmejno kočo. V nas ni samo dobre volje, temveč namen pričeti s sistematičnim delom, ki se s to turneio še ni končalo, temveč šele začelo. Dovolj je v nas lastne iniciative, a neobhodno pri tem je, da mladega človeka nikdo ne drži na prenapetih vajetih, v morda že nekoliko okostenelih nazorih, nego da se mu da možnost svobodnega razmaha, ker le v tem primeru pridejo do pravilnega izraza vse njegove vrednote. **Akad.**

V novem planinskem domu pod Bogatinom

Podjetni odborniki in člani bohinjske podružnice SPD so tako rekoč preko noči postavili na Planini na Kraju prekrasno planinsko postojanko in s tem odprli visokogorski raj pod Bogatinom širokemu krogu planincev in smučarjev.

Pomladi so se na seji pogovarjali o tem načrtu. Zamisel je bila tako posrečena, da so argumenti za takojšnjo gradnjo kar deževali. Eni so obljubili, da poskrbe les, drugi so prevzeli ostala dela, in tako je vzrasla iz tal postojanka, ki bo že sedaj izvrstno ustrezala svojemu namenu. Sama pot od Savice do Planine na Kraju je divje romantična. Pogledi na Bohinjsko jezero so od tod najlepši. S planine same pa gredo široke poti na vse vrhove okrog Bogatina. Pozimi pa bo nova planinska koca posredovala tudi najbolj razvajenim smučarjem preobilne gostije terenskega smuka in višinskega sonca.

Za slovesno otvoritev, ki je bila preteklo nedeljo, je vladalo med domačini v Bohinju sila veliko zanimanje. Zbralo se je veliko število domačinov iz vse bohinjske kotline, pa tudi s sosednih planin so prihiteli pastirji in planšarice v obilnem številu. Obisk s strani turistov je bil res da pomanjkljiv. To pa ni motilo radostnega razpoloženja, ki je vladalo ves dan na planini. Slovesnost se je pričela z mašo na pokopališču. Daroval jo je g. Anton Dodič, kaplan iz Srednje vasi. Njegova propoved evangeljsko besedilo je izražala pietetna čuvstva do pokopanih junakov in do planinskega raja pod Bogatinom. V dušo so segale besede o tistih, ki so dali mlada življenja za blagor domačije in svobodo rodu. Nova planinska postojanka naj navaja ljudi k neskaljeni ljubezni do bližnjega in do stvarstva. Vzpodbudne misli svečenika in opravilo na visoki planoti sredi križev sta napravila na prisotne nepozaben vtis. Podobno intimna je bila nato otvoritev koče. Prijatelji bohinjske podružnice SPD, gosti in zastopniki sorodnih društev so se zbrali okoli mlajev. Strumno je stopil med nje predsednik podružnice g. Hodnik in jih pozdravil v imenu odbora. V jedrnatih stavkih je orisal nastanek koče, njen pomen za poletno turistiko in zimsko smučarstvo. Koča je zgrajena za prvo potrebo, odbor pa ima še daljne smotre. Zahvalil se je odbornikom in darovateljem, nato pa podal besedo zastopnikom društev.

V imenu TK Skale v Ljubljani je otvoritev pozdravil in čestital odboru za storjeno veliko delo človekoljublja in ljubezni do naših planin g. dr. Josip Birsa, šef Agencije Avale v Ljubljani. V sedanji gospodarski stiski je odbor vzel nase težavno nalogo, dovršil pa jo je tako imenitno in naglo, da mu gre zahvala vseh slovenskih planincev in smučarjev. Odkrit in dostopen je postal z novo planinsko postojanko visokogorski raj nenavadnega čara. Vsi, ki ga bodo uživali v žaru poletnega jutra na vrhovih Bogatinov ali na Podrti gori in drugih vrheh ali po sneženih poljanah pomladi, se bodo morali spomniti sedanjih dobrotnikov.

Za bohinjski smučarski klub je povzel besedo g. Tomaž Godec, smučarski prvak, ki bi rad iz Bohinjskega kota, zlasti pa iz terenov pod Bogatinom pričaral nekak jugoslovenski Davos. Zahvalil se je graditeljem v imenu mlade smučarske garde, ki obeta še velika dejanja. V imenu prometnega in olepševalnega društva je govoril g. Stanko Hribernik, za Gorenjski zimskosportni podsavez pa g. Tomažič.

Mlado in staro se je razgrnilo po notranjih prostorih in na klopi pred kočo. Vse se je hitelo okrepčevat z okusno toplo in hladno hrano. Otvoritveni svečanosti primerno je bilo tudi vse popoldansko rajanje mladine ob godbi harmonikarjev. Na planini se je razvila pravcata veselica, ki je trajala do mraka. Vsi so se razhajali s prijetnim občutkom, da so preživeli na Bogatinu in pod njim nebeški dan. Take ure v naročju visokogorskega sveta, kakršen je pod Bogatinom, in sredi vedrih, blagih ljudi, ostanejo v trajnem spominu. — Vsakomur svetujemo, naj čimprej pohiti v ta kraj, ker bo zrl tostran in onstran državne meje nebeško lepe krajinske predele. Dostop od Savice po položnih serpentinah je kratek in gre skoro ves čas v senci listnatega gozda.

Domače vesti

• **Nj. Vel. kralj Aleksander zopet na lovu v Kamniški Bistrici. Očaran od lepote Kamniških planin na zadnjem uspelem velikem lovu v Kamniški Bistrici, je pohitel Nj. Vel. kralj Aleksander v ponedeljek spet na lov v lepo Bistriško kotlino.** Zjutraj zarana je pastrai Kamnik v spremstvu svojega prvega adjutanta generala Ječmenića in direktorja dvornih lovišč inž. Dimnika. Vreme je bilo spet krasno kakor pri prvem lovu. Takoj po prihodu v Kamniško Bistrico je Nj. Vel. kralj odšel v lovišče. Lovska sreča mu je bila tudi to pot mila in je v kratkem času pogodil dva lepa gamsa. Vladar je ponovno izrazil svojo zadivljenost nad lepoto lovišča in obljubil, da bo še večkrat pohitel na lov v Kamniško Bistrico. Takoj po lovu se je Nj. Vel. kralj še v dopoldanskih urah vrnil na Bled, kamor je prispel okrog poldne.

• **V Hubadovi župi včlanjene zbore vabimo,** da se udeleže z vsem zborom ali pa vsaj po zastopstvu 40 letnice narodnega skladatelja g. Petra Jereba, ki se bo vršila pod okriljem »Lipe« v Litiji 14. t. m. ob 15. Ker je polovična vožnja dovoljena in zasluži pomembna proslava vso našo pozornost, pričakuje velike udeležbe — uprava Hubadove župe.

• **Zdravilišče Rogaška Slatina proslavi** dne 14. in 15. t. m. 200 letnico strokovnega zajetja slovitih vrelcev svoje mineralno zdravilne vode. Povodom te proslave se znižajo, in sicer od 15. t. m. dalje zdravilna in godbena taksa, cene kopelim in zdravilnim sredstvom ter cena hrani v zdraviliških restavracijah.

• **Za trgovski shod v Mariboru, ki se bo vršil v nedeljo 14. t. m., vlada, kakor nam** sporočajo trgovci, izredno zanimanje, zlasti ker poseti zborovanje minister trgovine in industrije g. Ivan Mohorič in številni odlični voditelji naših gospodarskih organizacij, ki bodo razpravljali o važnih ukrepih v zaščito interesov trgovcev dravske banovine.

• **Prijava dirkačev na kmetskem prazniku.** Jahalno in dirkalno društvo v Krškem kot prireditelj kmetskega praznika na Krškem polju vabi vse dirkače, ki se nameravajo udeležiti kmetskega praznika odnosno konjske in kolesarske dirke, da pošljejo svoje prijave najkasneje do 13. t. m. opoldne na naslov g. Antona Glihe, Krško. Te prijave so nujno potrebne, ker bo društvo izdalo za dirke poseben tiskan spored.

• **Šef tvrdke Bat'a,** polbrat pokojnega Tomaža Bat'e, je obiskal v ponedeljek Batino podružnico v Novem Sadu ter je ob tej priliki izjavil, da bo tvrdka še povečala svoje podružnice v Jugoslaviji, mrežo novih podružnic pa hoče v najkrajšem času ustanoviti v Bolgariji in po grški Macedoniji. G. Jan Bat'a se je iz Novega Sada preko Beograda vrnil v Zlin.

• **Službeni list** dravske banovine prinaša v svoji 63. številki med drugim uredbo o besedilu prisege uslužbencev ministrstva za telesno vzgojo naroda, odločbo o zvanju pisarja v predsedništvu ministrskega sveta, predpis za polnjenje omaric za prvo pomoč ter objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin.

• **V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino** je vpisan dr. Gerard Galle, zasebni zdravnik v Mariboru, izbrisan pa sanitetni polkovnik dr. Matej Justin, ki je premeščen iz Ljubljane v Kragujevac.

• **Okrožnica o ustanovitvi davčne uprave v Ribnici na Dolenjskem.** Dne 1. julija letos je pričela redno poslovati na novo ustanovljena davčna uprava v Ribnici, ki obsega ozemlje sodnih okrajev Ribnice in Velikih Lašč, katero je do konca junija letos spadalo v krajevno pristojnost davčne uprave v Kočevju. Ker se nekatere stranke pa tudi nekateri uradi še vedno obračajo v zadevah, ki se tičejo nove davčne uprave v Ribnici, na kočevsko davčno upravo, kar povzroča zmedo in ovira gladko odpravljanje poslov, je kr. banska uprava s posebno okrožnico obvestila vse podrejene urade o ustanovitvi davčne uprave v Ribnici.

• **Izletniški vlak Ljubljana - Sušak.** V soboto dne 13. avgusta bo vozil izletniški vlak Ljubljana - Sušak preko Zagreba. Odhod iz Ljubljane gl. kol. v soboto zvečer ob 22.5, prihod na Sušak v nedeljo zjutraj 6.47. Povratek s Sušaka v ponedeljek zvečer dne 15. t. m. ob 17.52, prihod v Ljubljano v torek zjutraj ob 3.11. Izletniški vlak bo imel lepe in udobne vagone in vozi z brzino brzega vlaka. Vozna cena izletniškim vlakom je polovična in znaša od Ljubljane do Sušaka in nazaj samo 117 dinarjev 50 para. Polovična vozna cena do Sušaka in nazaj velja tudi z vseh postaj, kjer ima izletniški vlak predviden postanek, kar je razvidno iz posebnih oglasov pri potniških blagajnah. Pa tudi izletniki z drugih postaj, ki se bodo pripeljali v Ljubljano ali na Zidani most s priključnimi vlaki k izletniškemu vlaku, bodo že s svoje domače postaje deležni ugodnosti polovične cene do Sušaka in nazaj. Izletniški vlak bo vozil ob vsaki udeležbi. Izletnikom se torej za ta izletniški vlak ni treba prej prijavljati na postajah kot dosedaj. Zato priporočamo občinstvu, da izrabi to ugodno priliko, ker more ostati cela dva dneva na morju.

• **Zdravilišče Rogaško Slatino je obiskalo v juliju 2090 novih gostov.** Prevladuje domači svet; dala pa je Hrvatska z Zagrebom 769 gostov, Srbija z Beogradom 445 in Slovenija 215 gostov. Od ostalih pokrajin je dala vsaka po 100 gostov. Inozemci znatno zaostajajo za lanskim letom; težave z nabavo potnih listov, viz, zlasti pa deviz in valut resno ogrožajo tujski promet in naloga poklicanih činiteljev bi bila, da vprašanje odpomoči dosledno in z vso pozornostjo prouče. V Rogaški Slatini se letos opaža zlasti pomanjkanje madžarskih gostov; saj je znano, da je veljal Rohics fürdö kot od Madžarov najbolj obiskano svetovno zdravilišče. Frekvenca zdravilišča po inozemcih v juliju beleži v ostalem: 190 Madžarov, 14 Italijanov, 10 Čehoslovakov, 8 Grkov, 7 Američanov itd. Vseh prenočnin je bilo v juliju 20.356. Izgledi za avgust so ugodni. Veliko atrakcijo za vsakogar bodo nudile prireditve ob proslavi 200 letnice obstoja zdravilišča 14. in 15. avgusta. Priprave so v polnem teku. Vprašanja udobnih, cenenih stanovanj ni; tako v zdraviliških objektih, zlasti pa v privatnih hotelih, v neposredni bližini centra, je nastanitev vsakomur in ob vsakem času mogoča. Med sedanjimi zdraviliškimi gosti je cvet naše inteligence. Pa tudi delovni sloji so odlično zastopani. Zdravilnost vrelcev mineralne vode, udobnost bivanja v od narave tako bogato obdarjenem kraju, zadovoljstvo gostov in vse drugo izžareva tisto harmonijo sezone, ki je svojstvena Rogaški Slatini.

• **Iz Belgije se je vrnil na račun posestva, ki ga nima.** Iz Slivnice pri Celju nam pišejo: Te dni se je vrnil iz Belgije brezposelni delavec G. na prav premeten način. V Belgiji si je poiskal petično rojakinjo in ji natvezil, da ima v Slivnici na prodaj lepo posestvo. Kmalu sta sklenila kupno pogodbo. Nova posestnica mu je odrinila na račun dva junja, kupila vozna listka — in nemudoma sta odpotovala. Na končni postaji je možak prosil spremljevalko, naj ga malo počaka, in je ubral pot kar po bližnjici na Slivnico. Doma je komaj poprosil pri prvih hišah podpore, že mu je na orožniški stanici napovedala spremljevalka sestanek. Skesano ji je priznal, da si ni vedel drugače pomagati. Moral bi peš iz Belgije in nadlegovati med potjo toliko oseb, tako je pa le eno, o posestvu pa se je še-le sedaj domislil, da ga nima. — Posledice toče, ki je obiskala sredi julija v precejšnji meri dolinico sv. Urbana, se še-le sedaj prav poznajo, ko je pričetek mlačve. Sedem kop vrže komaj mernik žita, namesto, da bi ga vsaka kopa. Kjer je posejana ajda, je pa vzklilo več pšenice. Ljudje tarnajo posebno, ker še verujejo v »črne bukve«.

• **Ameriške dedščine.** Glasilo Slovenske narodne podporne jednote »Prosvete« v Chicagu je objavilo, da so pomrli tekom zadnjih par let naslednji njegovi člani: Peternel George, S. Brownsville, Pa.; Okoren Joseph, Forest City, Pa.! Progar Ana, Cheswick, Pa; Cerar Joseph, Carlinville, Ill.: Dimič Joseph, Chisholm, Minn.; Čebron Frank, Cleveland, O.; Simonovič Joseph, Aguilar, Colo.; Gačnik Louis, Pueblo, Colo.: Boltezar Louis, Butte, Mont.; Perlich John, Ironwood, Mich.; Baloh Andrew, Detroit, Mich.; Krpan Mile, Ironwood, Mich.; Soršak Stephen, W. Allis, Wis.; Omahne Frank, Clinton, Ind.; Nemanič George, Bingham, Utah; Zigič Joseph, Standardville, Utah; Luzovec Anton, Sacramento, Cal.; Gruden Andrew, Kirkland Lake, Ont. in Gross Ignacij, Forest City, Pa. Dedičem vseh teh članov želi društvo izplačati posmrtnine v različnih zneskih — najmanj 64, največ pa 1250 dolarjev. Sorodniki, ki bi imeli pravico do posmrtnine, naj predložijo svoje utemeljene, z rodbinsko polo in zadnjim pismom pokojnika opremljene prošnje izseljenskemu referentu banske uprave v Ljubljani.

• **Za mrtve oglašeni so:** Lovro Hafner, rojen 10. avgusta 1874 v Tržiču; Ivan Petek, rojen 26. julija 1883 v Gabriju, Miha Osredkar, rojen 22. septembra 1875 na Koroški Beli, Valentin Bertoncelj, rojen 4. februarja 1870, Janez Žontar, rojen 26. oktobra 1888 v Škofji Loki, Albin Lebeničnik, rojen 4. marca 1884 v Podkraju, Alojzij Dovžan, rojen 20. junija 1885 v Ljubljani in Janez Jurjevec, rojen 12. aprila 1885 na Vačah. Vsi so odšli v začetku vojne k vojakom in ni sledu za njimi. Kdor kaj ve o njih, naj to sporoči deželnemu sodišču v Ljubljani.

• **Pravi junak iz Like.** V Zagreb je prispel znani atlet Marijan Matijević, ki se zelo huduje, ker so pod njegovim imenom v zadnjem času nastopali neki sleparji, eden od njih pa se je izdajal za njegovega sina Marka. Šušmarili je kot akrobat, veliko spretnejše pa delal dolgove, češ da jih bo plačal njegov oče, »junak iz Like«. Tega sleparja, nekega Frana Vučevića, so naposled prijeli in »junak iz Like« želi, da bi mu dobro plačali njegove pustolovščine. Marjan Matijević ima tudi sina, ki pa ni akrobat, marveč pridno obiskuje srednjo šolo. »Junak iz Like« je v zadnjem času nastopal pod okriljem Rdečega križa v korist poplavljencev in drugih žrtev vremenskih nesreč.

• **Nesrečna ljubezen slepega godbenika.** V Banja Luki se je slepi godbenik Ilja zaljubil v pevko Lesko, ki je nastopala v nočnem lokalu »Veneciji«. Nesrečni zaljubljenec je noč za nočjo presedel v »Veneciji«. Ko se je zadnjič vesela družba, v kateri je bila tudi pevka Leska, razšla šele ob 3. zjutraj, je slepi zaljubljenec odtaval na dvorišče in se vrgel v valove Vrbasa. Z veliko težavo ga je rešil lastnik kavarne, Mihaljević, ki je v teku par let rešil iz vode že pet ljudi, ki so si ravno tako kakor slepi godbenik iz ljubosumnosti ali iz podobnih vzrokov po prekrokani noči na istem mestu hoteli vzeti življenje.

• **Nesrečna smrt otroka.** V soboto je nesrečno naključje povzročilo smrt devetletne deklice Julke Logarjeve, hčerke posestnice na Jeperniku pri Škocjanu. Usodnega dopoldne se je deklica odpravila na vrt, kjer rastejo tudi slive, ki sedaj že dozorevajo. Zlezla je na drevo in pridno obirala. Po vsej verjetnosti pa je češplje tako brezskrbno trgala, da ni pazila na lastno varnost. Vlomila se ji je trhla veja in nesrečni otrok je s precejšnje višine padel na trda tla z glavo naprej. Na njene klice na pomoč so prihiteli domači in jo odnesli v hišo. Dobila je hude notranje poškodbe in kljub vsemu materinemu prizadevanju je edinka po petih urah končala svoje mlado življenje. V ponedeljek so nesrečno deklico pokopali.

Kis

za vlaganje sočivja v zalogi.

Drogerija KANC, Židovska ul.

• **Posledice toče na Dolenjskem.** Iz Dolenjskih Toplic nam poročajo: Škoda, ki jo je naredila zadnja toča, je še mnogo večja kakor se je prvotno mislilo. V zadnjih dneh so jo cenili zapriseženi cenilci, ki so ugotovili, da znaša po vinogradih na Riglju 80 do 90 %, po polju pa 50 do 60 %. Okoli Poljan, kjer je toča bila najhujša, pa celo 100 %. Ponekod se niti ne pozna, kaj je raslo na polju. Kako veliko je padlo toče, se vidi iz tega, da je bilo na Riglju še v soboto zvečer v neki 5 m globoki dolinici, kamor se je natekala toča z bližnjih bribov, še 3 m debelo. Pa tudi po jarkih je bilo še v soboto mnogo toče. Nekoliko manj so bili prizadeti vinogradi po vinskih goricah Ljuben in Ljubanc, kjer je v splošnem za 50 do 60 % škode.

• **Vlomilci v št. Janžu. Te dni so se** javili v Št. Janžu na Dolenjskem neznani svedrovci, ki so obiskali trgovino Franceta Štirna. Odnesli so mu nad 30 m sivega sukna, dalje 60 m ženskega blaga, 100 m delena, 150 m vzorčaste svile in več sto metrov različnega drugega blaga. Dalje so si prisvojili 100 različnih naglavnih rut, 80 raznih robcev, 20 moških srajc, 72 parov ženskih nogavic, 12 sportnih čepic, več klobukov ter okrog 500 Din gotovine. Celotna škoda znaša okrog 32.000 Din. Poleg blaga je bilo ukradenih tudi pet sreč Dobrodelnega društva sv. Vincenca v Beogradu. Vlomilci so z obilnim plenom izginili brez sledu.

• **Vlom v Rimskih Toplicah.** Nedavno noč je bilo vlomljeno v vilo inž. g. Plavšiča na Ogečah pri Rimskih Toplicah. Vila je bila brez stanovalcev, lastnik pa tudi še ni prispel. Tat je vdrl s spodnje strani, razbil šipo na oknu, se splazil v sobo in gospodaril po svoje. Kaj vse je odnesel in koliko napravil škode zaenkrat še ni mogoče ugotoviti, ker nihče ne razpolaga s ključi v vilo. Orožništvo vodi poizvedovanja, lastnik pa je bil brzojavno obveščen o vlomu.

• **Zasledovan hlapec.** V spalno sobo gostilničarke Ane Starčetove v Topolah pri Mengšu se je splazil 38 letni hlapec France Vrankar, ki ga varnostna oblastva že dalje časa zasledujejo zaradi raznih nepoštenosti. Medtem, ko sta gostilničarka in njen mož spala, je predrzni France na tihem vzel ključe in se splazil v kuhinjo, kjer je ukradel okrog tisoč Din gotovine in spet izginil v noč.

Hmm! slaščice in nebeške torte »Tutankamen« in še razne sorte kakor »Zrinić«, »Jelačić« in slične, pri PETRIČKU res so vse odlične!

KAVA Dnevno sveža pri LEGAT Miklošičeva 28. Specerija, delikatese, zajtrkovalnica. 239

SANATORIJ

DR. SCARPATETTI

Wetzelsdorf bei Graz

za živčne in notranje bolezni ter rekonvalescente. Moderno urejen, s centralno kurjavo, tekočo mrzlo in toplo vodo. Zdravilišče in trebušne kopeli, diatermija itd. Ugoden kraj za odpočitek. Cena od 9 S naprej. 9423

• **Fantovski tepež.** Med fanti v Podturnu pri Toplicah vlada že dalje časa sovraštvo, zato pride večkrat do medsebojnega obračunavanja. Tako je to nasprotje prišlo do izraza preteklo nedeljo, ko je bilo v Podturnu »žegnanje«. Vinjeni fantje so se spravili na domov namenjenega Piclja ter ga tako poškodovali, da je obležal nezavesten sredi ceste. V pozni ponočni uri je bil k ranjencu poklican dr. Konvalinka, ki mu je nudil potrebno pomoč. Fant je zaenkrat še v domači oskrbi, vendar ga bo najbrž treba odpremiti v bolnico, ker so poškodbe zelo hude. Kdo ga je in s kakim predmetom, bo izkazala sodna obravnava. Ker se ravno v Podturnu pogosto vrše sirovi pretepi, zaslužijo krivci prav občutno kazen.

• **Od šale do uboja.** V okolici Bjelovara se je večja družba kmečkih fantov po delu na polju zbrala pred neko hišo, kjer so bili pogoščeni z jedjo in pijačo. Mladi Milovan Radanović je v šali namočil v vodi snop lanu ter z njim škropil naokrog. Njegov tovariš Drago Dragašević se je zaradi tega razburil in kmalu sta se fanta spoprijela. Radanović je bil močnejši in je Dragaševića pretepel. Premagani fant je stekel domov po velik kuhinjski nož ter iz zasede napadel svojega nasprotnika. Zabodel ga je naravnost v srce. Orožnikom je potem trdil, da je izvršil uboj v razburjenosti in pijanosti.

• **Krvav dan v Bosanski Krajini.** V torek so se v Bosanski Krajini dogodili kar trije krvavi zločini. V vasi Zajaruga so našli na vse zgodaj umorjenega premožnega kmeta Pavla Jukića. Neznani razbojniki so moža desetkrat zabodli z nožem. V vasi Kladarju je kmet Ivo Lazić ubil svojega 10 let mlajšega brata Nikolo. Brata sta imela razdeljeno zemljišče in je Nikola te dni popasel bratovo njivo. Starejši brat je navalil na mlajšega s sekiro, udaril ga je najprej z ušesom sekire po hrbtu, a ko je zbežal, je tekel za njim in mu prerezal vrat. Napad so opazili kmetje s sosednjih njiv. Ko so prihiteli na pomoč, je bilo že prepozno. Mladi Nikola je bil že mrtev, s strašno razrezanim vratom. Kmetje so ubijalca hudo pretepli, potem pa izročili orožnikom. V vasi Koziol pa je kmet Stanoje Staničan zabodel svojega bratranca v prepiru zaradi nekega plota.

• **Kopališče Medija - Izlake — popolna** oskrba 50 Din.

• **Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.**

• **Žene,** previdne ali neprevidne, uporabljajo Lysoform.

• **Franc-Jožef« - grenčica nadvse ugodno** vplivajoče odvajalno sredstvo.

Iz Ljubljane

a— **»Hlapec Jernej in njegova pravica«** To kolektivno dramo po povesti Ivana Cankarja uprizori 15. t. m. ob pol 21 v opernem gledališču v Ljubljani delavski oder »Svobode« v režiji Ferda Delaka, s pomnoženim govornim zborom. Uprizoritev je v čast udeležencem IV. kongresa »Ujedinjenega saveza železničarjev Jugoslavije«. Vložki k prizorom so nalašč za ta večer narejeni tudi v francoskem in nemškem tekstu od umetnika Ljubivoja Ravnoharja.

u— **Avtobusni izleti Zveze za tujski promet v dneh od 13. do 15. avgusta. Izleti v Logarsko dolino:** prvi izlet v soboto, odhod ob 4.45, povratek v torek ob 4. zjutraj tako, da se izletniki vrnejo v Ljubljano pred 8. uro. Cena 125 Din brez hrane za osebo. Drugi izlet v nedeljo, odhod 4.45, povratek v ponedeljek zvečer. Cena 125 Din brez hrane. Tretji izlet v nedeljo zjutraj ob 4.45, povratek zvečer 125 Din s prehrano. Četrti izlet v ponedeljek isto kakor v nedeljo. Izleti v Logarsko dolino se vrše tja in nazaj čez Gornji grad. Na obče željo izletnikov odpade postanek in večerja v Gornjem gradu, da se omogoči povratek preko Črnivca podnevi. **Izlet v Bakar:** V soboto odhod ob 4.45, povratek v ponedeljek ob 16. uri iz Bakra. Cena s prehrano 350 Din, brez hrane 225 Din za osebo. **Izlet na Koroško:** Ob priliki mednarodnih plavalnih tekem Jugoslavija : Avstrija 14. in 15. t. m. bo vozil odprt avtobus v Millstatt. Odhod v nedeljo ob 4.45. Cena 240 Din brez hrane in prenočišča. Prijave sprejema »Putnik« do 12. t. m. Vsi izleti se vrše z odprtimi avtobusi in je odhod vedno z dvorišča pri »Figovcu«.

u— **Cerkveno žegnanje pri Sv. Krištofu** bo v nedeljo. Sv. maše s pridigo bodo ob 6., pol 9. in 10., ob 20. pa bodo večernice in blagoslov. Ker je ta dan tudi proslava sv. Krištofa, patrona avtomobilistov in motociklistov, bo po prvi jutranji maši in pred večernicami blagoslov avtomobilov, avtobusov in motociklov pred cerkvijo. Zvrste naj se ob cesti, da pridejo drug za drugim pred cerkev, kjer bo vsako vozilo blagoslovljeno. Proslava sv. Roka bo pri Sv. Krištofu v Ljubljani v ponedeljek (na Veliki šmaren) ob 17. Pridiga, darovanje za povečanje cerkve in blagoslov. V torek bo sv. maša ob 6. in 8.

u— **Kaj je s popravilom prulskega mostu?** Prulski most, po katerem se vrši precej živahen osebni in tudi tovorni promet, je bil že dolgo časa potreben popravila. Bil je v skrajno slabem stanju in mostnice že močno strohnele. Ko se je pred meseci pripetila tamkaj huda nesreča vojaškega avtomobila, pri kateri je izgubil življenje mlad vojak, so se odločili za popravilo, s katerim so pred nekaj dnevi tudi pričeli, zdaj pa naenkrat prenehali. Urejen je le zasilen prehod za pešce in kolesarje, spričo slabega stanja mostu pa menda tudi ti ne bodo več sigurni in je prav mogoče, da se bo pripetilo tamkaj še več nesreč. S popravili je treba vsekakor pohiteti, ker so vozniki zaradi zapore zelo ovirani in z velikimi ovinki izgubljajo čas.

Rentgenolog

DR. J. HEBEIN

SANATORIJ »LEONIŠČE«

do konca avgusta ne ordinira. 10919

CENE ZVIŠUJEJO

pri nas pa še vedno dobiš svež film z 8 snimki za

Din 18·—

Foto - Tourist, Ljubljana

Šelenburgova ulica 6.

u— **Zadruga mesarjev naznanja,** da se od danes znižajo cene govejemu mesu v mesnicah in na stojnicah, in sicer: mesu II. vrste prvovrstnih volov od 10 Din na 8, tako da je cena mesa sedaj: I. vrsta 12 dinarjev, II. vrsta 8 Din. Meso slabših volov na stojnicah pa tudi po nižjih cenah.

u— **Plinska kuha in poskušna jedil.** Drevi ob 20. bo v obednici kuhinje kraljice Marije v Prečni ulici (vhod preko dvorišča!) predavanje o plinski kuhi zvezano z brezplačno pokušnjo jedil. Kot posebnost in novost navajamo peko peciva in mesa, istočasno v enem pečnjaku, ne da bi se pri tem kvarili okus ali aroma enega ali drugega. Vabljene vse, ki se zanimate za moderno in sodobno kuho! Vstop in pokušnja brezplačna! — Mestna plinarna.

u— **Dovoz sadja** je bil včeraj velik. Sadni trg je bil založen do zadnjega kotička z bosanskimi slivami, jabolki, hruškami, paradižniki, melonami in prvim grozdjem. Bosanskih sliv iz Brčkega je včeraj prispelo poldrugi vagon. Zaradi vročine pa so se močno pokvarile, da so jih morali trgovci marljivo prebirati. Prvo blago so na debelo prodajali po 3 do 4 Din, slabše, že pokvarjene slive pa po 2 Din kg. Iz Novega Sada je prispelo okoli 2000 kg sladkega muškatnega grozdja, ki se je prodajalo na debelo po 6 Din, na drobno pa po 9 in 10 Din. Bosanske hruške so bile na debelo do 4 Din po kakovosti, na drobno pa za 1 do 2 Din dražje. Ogromna je bila pošiljka paradižnikov iz Novega Seda. Na debelo so bili po 2 Din kg. Na trgu je bilo tudi že opažati domači, trnovski pridelek po 4 do 5 Din kg. Kmetice od Sv. Lenarta pri Sostrem, kjer je sadjereja dobro razvita, so prinesle prvovorstne domače slive, ki so jih prodajale po 3 Din.

Julio Meinl d. d.

Maribor, Gosposka ulica 7

prireja

ob priliki slavnosti v Mariboru v petek 12., soboto 13. avgusta

svečano pokusno kuhanje kave

Vsak domačin in gost prisrčno dobrodošel!

Julio Meinl d. d.
Maribor.
10924

u— **Banska uprava je odobrila,** da se **sme tramvajska remiza v Zgornji Šiški priključiti na elektrovod »Elektre«** med Česnovo elektrarno v Tacnu in Eiflerjevo tovarno na Dunajski cesti.

u— **Uprava okrožne strelske družine sklicuje za drevi ob 20. v hotelu Štrukelj strogo obvezni članski sestanek za vse članstvo ljubljanske družine.**

u— **Društvo »Tabor«.** Drevi ob 20. bo na **članskem sestanku predaval g. Vladimir Kravos o zgodovinskem razvoju pokreta slovenskega delavstva v Trstu. Člani in prijatelji iskreno vabljeni!**

u— **V Zgornji Šiški bo v nedeljo gasilska veselica**

u— **Dr. Mira Fink, specijalistka za ženske bolezni in porodništvo radi potovanja v inozemstvo ne ordinira do 24. t. m.**

u— **Mama in oče sta se skregala.** Včeraj okrog 3. ponoči je stražnik opazil v paviljonu v Zvezdi spečo mlado dekle. Odpeljal je malo neznanko na policijo, kjer je dobila prenočišče še za par ur. Zjutraj so jo pripeljali pred službujočega uradnika, ki mu je povedala, da je Julčika iz Hraš pri Lescah. Na vprašanje, zakaj je potegnila od doma, je kratko omenila, da na očima, ki ga pa kliče za očeta. Nu, pa sta se mama in oče zaradi nje sprla in je Julčika rajši odšla po svetu. Nima še niti 14 let. Ubrala je pot naravnost proti Ljubljani ter se je spotoma preživljala s prosjačenjem. V Ljubljani je blodila okrog že par dni in so jo, kakor je sama povedala, nadlegovali nekateri moški. Zaenkrat so jo na policijski upravi pridržali v varstvu, da se informirajo o zadevi, rekar jo bodo vrnili staršem ali jo pa spravili v kak zavod.

u— **Rubežni se množe.** Izvršilna oddelka okrajnega sodišča sta preobložena z delom. Prvi oddelek je do 8. t. m. zabeležil 3485 vlog, dočim lani celo leto 4804. Drugi pa je do omenjenega dne že dosegel 3854 vlog, a lani vsega 4924. Brčkas bo letos dosežen rekord do 12.000 vlog. Rubežni se nanašajo na najrazličnejše zneske, tako od 50 do 1,000.000 Din in še celo več. Posle rubežni izvršuje stalno 5 organov in 4 pomožne moči.

u— **Še en falzifikat.** Včeraj zjutraj so našli pri štetju denarja v užitninskem uradu na glavnem kolodvoru ponarejen stotak, ki ga je službujoči paznik prejel najbrž ponoči. Stotak je bil izdelan v Suhačolah, v promet ga je spravil kak »zaveznik« šele sedaj.

u— **Če gostilničarka zadremlje.** Lastnica nekega vinotoča na Celovški cesti je popoldne, ko ni bilo nikakih gostov, malce zadremala za pultom. Pa je ravno stopil v vinotoč neznanec, ki je počakal, da se gostilničarka zbudi, nato pa je izpil osminko vina. Šele po njegovem odhodu je gostilničarka opazila, da ji je zmanjkala ročna torbica z manjšo vsoto gotovine, z zlatim prstanom in še nekimi drugimi predmeti. Prijaznega gosta so pozneje izsledili in ga na gostilničarkino zahtevo izročili sodišču.

u— **Neroden obisk v gostilni.** V Škuljevo gostilno v Florjanski ulici je prišel neznan gost in se previdno splazil v zasebno sobo, kjer je odprl omarico ter izmaknil ročno torbico, v kateri je bila zlata zapestna ura z verižico in pa okrog 300 Din gotovine.

u— **Tatvine kolesa.** Tesarski mojster Valentin Burger je pustil včeraj zjutraj poleg nove stavbe pri šiškenski cerkvi samo za hip svoje kolo znamke »Atlas« nenadzorovano in je kar hitro izginilo. Je črno pleskano in vredno 1000 Din. Ukradeno je bilo tudi rjavo barvano kolo znamke »Nero«, last Adolfa Bora, vredno 2000 Din. Tat ga je odpeljal izpred palače Trgovske zbornice. Tretje kolo je bilo odpeljano Dragu Podboršku izpred trgovine Merkur na Miklošičevi cesti. Te tatvine je osumljen neki 18 letni mladenič kodrastih las, oblečen v sivo obleko.

u— **V pijanosti je pobijal šipe.** Včeraj ponoči se je pojavil v Mostah mlad ponočnjak, ki se je zaradi preobilo užitega vina pošteno zibal. Navzlic temu pa je bil še vedno navdušen za nerodne šale. Ko je prišel do izložbenega okna fotografa Karla Holynskega v Šuštaršičevi ulici, je pobral na cesti kamen in ga zalučal v šipo, vredno 300 Din. Spoznala ga je neka gospodična v osebi brezposelnega mesarskega pomočnika Franceta, ki bo moral škodo kakorkoli odslužiti.

u— **Pretepi in nezgode.** V splošno bolnico so včeraj pripeljali dve žrtvi pretepov na deželi. 24 letni delavec Janez Lunar iz Sela pri Ihanu je postal žrtev Antona Urbantije, ki ga je obdelal z nožem po vsem životu. 43 letni dninar Leopold Pajcer iz Ljubljane se je pa v nedeljo na Trški gori sprl s posestnikom Jožetom, ki je v jezi pograbil krepelce in poškodoval Pajcerja na levi roki in na glavi. 22 letnega posestnikovega sina Jožeta Vovka iz Černivca je podrl na cesti neki voznik. Na tleh ležečega je konj pohodil in ima Vovk najbrže zlomljeno ključnico. Zidarski vajenec Janez Kimovec iz Utika je v bližini Skaručine padel s kolesa in si

Trilysin pomaga zares:

Trilysin očisti lase od prhljaja,

Trilysin zaustavlja izpadanje las,

Trilysin vpliva ugodno na porast las!

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in boljših brivskih salonih. Cena: velika steklenica Din 75, mala steklenica Din 42. — Brošuro o preparatu vam pošlje na zahtevo brezplačno: Mr. Ph. Josip Hoffmann, Zagreb, Mošinskoga 5.

Vremensko poročilo

10. avgusta.

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. vrsta padavin, 8 padavine v mm. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo.

Ljubljana 7, 765.5, 17.0, 90, NE1, megla, — —; Ljubljana 13, 763.5, 27.0, 50, W1, 1, — —; Maribor 7, 764.8, 16.0, 80, N1, 1, — —; Zagreb 7, 765.3, 18.0, 80, SE1, 1, — —; Beograd 7, 764.9, 17.0, 90, mirno, 6, — —; Sarajevo 7, 766.5, 14.0, 80, NE1, jasno, — —; Skoplje 7, 765.1, 16.0, 60, mirno, 2, — —.

Temperatura: Ljubljana 30.0, 16.0; Maribor 23.0, 12.0; Zagreb 26.0, 16.0, Beograd 24.0, 13.0; Sarajevo 25.0, 10.0; Skoplje 27.0, 10.0.

Sonce vzhaja ob 4.54, zahaja ob 19.15, luna vzhaja ob 15.4, zahaja ob 22.49.

V LETU HLADNA OVOMALTINE! gasi žejo in odpravi utrujenost.

zlomil levo nogo. Čevljarski pomočnik Valentin Volf iz Drage pa je padel s konja in mu je ta stopil s kopitom na glavo. Kopito mu je zmečkalo levi uhelj. Iudo smolo ima zasebnica Marija Langerholceva iz Trate pri Št. Vidu. Komaj si je zacelila zlomljeno roko, že jo je včeraj na cesti spet podrl neznan kolesar in se je komaj ozdravljena roka znova zlomila. 61 letnemu Alojziju Benčini iz Travnika pri Loškem potoku je padel pri delu na nogo težak hlod in mu zmečkal kost. Pri kopanju na Savi si je včeraj poškodoval nogo 8 letni France Zupančič iz Ljubljane. Na Glincah pa je padla po stopnicah 14 letna Ljudmila Kernčeva in si poškodovala desno nogo.

Iz Celja

e— **Za sokolski zlet v Rimskih toplicah v nedeljo 14. t. m.** je prometno ministrstvo dovolilo polovično vožnjo vsakomur. Zlet je združen z župnimi plavalnimi tekmami. Cela vozovnica velja za povratek s potrdilom, ki ga prejmejo bratje in sestre na dan zleta pri Sokolskem društvu v Rimskih toplicah. Skrbite, da dobite pri odhodu na železniško vozovnico moker žig.

e— **Člani Kmetijske eksportne zadruge v Mariboru**, ki so odstopili (cedirali) svoje vplačane zneske Kmetijski gospodarski zadrugi v Celju se naprošajo, da najkasneje do 10. septembra t. l. oddajo ali vpošljejo v pisarno Kmetijske gospodarske zadruge v Celju, Prešernova ulica št. 4/I. potrdila vplačanih zneskov pri Kmetijski eksportni zadrugi v Mariboru, to je potrdila ali odrezek od položnice.

e— **Požar na Zgornji Hudinji.** V torek ob 21.15 je nastal na Zg. Hudinji pri Celju požar, ki bi bil lahko imel usodne posledice. Vnel se je polni kozolec posestnika g. Filipa Črepinška. Plameni so takoj zajeli vso stavbo, ki je pogorela do tal. Na kraj požara so prispeli gasilci iz Gaberja, Škofje vasi in Celja. Uspelo jim je rešiti stanovanjsko hišo, ki je bila v veliki nevarnosti. Škoda je znatna. Ogenj je bil najbrž podtaknjen.

e— **Nesreča pri delu. Franca Jamniška**, delavca v Celjski opekarni na Sp. Hudinji, je v torek okrog 11. dopoldne pri delu povozil železen voziček in mu poškodoval nogo. Z reševalnim avtomobilom so ga prepeljali v celjsko ekspozituro OUZD, kjer mu je službujoči zdravnik nudil pomoč, potem so ga pa oddali v domačo oskrbo.

e— **Dva kolesarja sta povozila** v ponedeljek okrog 8. zjutraj na cesti na Polubah pi Celju tovarniškega delavca Frana Dolenca, ko je šel na delo. Dolenc je dobil lahke poškodbe po vsem telesu. Kolesarja sta pobegnila in ju sedaj išče orožništvo.

e— **Izgnan nepridiprav.** 24letni delavec brez stalnega bivališča Friderik Tihec, rojen v Ločah pri Poljčanah in pristojen na Ponikvo, je za 10 let izgnan iz območja predstojništva mestne policije. Tinec je bil že ponovno kaznovan zaradi pijančevanja, razgrajanja, pretepa in delamržnosti, pa se ne mara poboljšati.

e— **Drzna tatvina.** Ko je peljal tovarniški delavec Josip Flis iz Gaberja v ponedeljek okrog 17.30 s svoje njive v Čretu na otroškem vozičku nahrbtnik, napolnjen s fižolom, čebulo in česnom, proti domu, je zavil na dvorišče ge. Barbare Osihove v Prečni ulici v Gabeju, da si malo odpočije, pustil je voziček na dvorišču. To priliko je porabil 29letni brezposelni delavec brez stalnega bivališča Josip Narberger iz Loke na Dolenjskem. Izmaknil je polni nahrbtnik. Tatvino so takoj opazili in obvestili stražnika, ki je tatu kmalu aretiral. Narberger pa je postal nasilen in se bo moral tudi zaradi tega zagovarjati.

e— **Mestni kino** bo od petka 12. t. m. dalje zopet odprt in bo po zelo znižani vstopnini predvajal izvrstni 50% zvočni film »Ladja komedijantov« z Lauro la Plante in Josipom Schildkrautom v glavnih vlogah.

Iz Maribora

a— **»Sloga« pride!** Danes ob 11.15 prispe z vlakom iz Ljubljane železničarsko godbeno društvo »Sloga«, ki bo sodelovalo drevi na velikem koncertu v mestnem parku. Ljubljanska železničarska godba »Sloga«, ki šteje 61 godbenikov, je žela vsepovsod, kjer je nastopila, sijajne uspehe. »Slogo« bo pričakovala na kolodvoru tovarišica »Drava«, obe godbi bosta pa takoj nato krenili med igranjem po mestnih ulicah. Mariborsko občinstvo naj se po možnosti v čim večjem številu udeleži sprejema na kolodvoru in tako pokaže svojo gostoljubnost vrlim godbenikom.

a— **Velekoncert v novem mestnem parku** Drevi ob pol 21. bo v novem mestnem parku, ki bo slavnostno razsvetljen, velekoncert, na katerem bosta igrali železničarski godbi »Sloga« iz Ljubljane in »Drava« iz Maribora pod vodstvom gg. Svetla in Žekarja. Spored: Kašparek: Slavnostna koračnica; Titl: Uverta po slovanskih motivih: Rossini: introdukcija »Stabat mater«; Smetana: Dalibor: Fučik: Zimski viharji; Wagner: Lohengrin; Jenko: Kosovo (uvertira); Zajc: Beneška elegija; Smetana: Libuša; Tek: Stari prijatelji (koračnica). Vstopnina za koncert je samo 3 Din.

a— **Priprave za uprizoritev »Prodane neveste«** na Trgu svobode se bližajo koncu. Med publiko je vedno večje zanimanje. Prodaja vstopnic v naprej rase in kaže, da bo prva predstava v kratkem razprodana. Zanimivo je tudi, da bo tvorila predstava v soboto tudi nekak jubilej. V Mariboru jo bodo namreč uprizorili tridesetič.

a— **Arheološko predavanje.** V soboto 13. t. m bo predaval arhivar prof. Baš o najnovejših izkopinah Mariborskega zgodovinskega društva, ki so razstavljene v mestnem muzeju za Mariborski teden.

a— **Zgodovinska razstava** najnovejših izkopin je odprta vsak dan od 8. do 13. uro. Razstava je nameščena v mestnem muzeju v Cankarjevi ulici.

a— **Razstava državne gozdarske šole** v Vrazovi ulici je odprta vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 17. Ta razstava je najzanimivejša od vseh razstav Mariborskega tedna.

a— **Razstava »Dom in ženska domača obrt«** na Vesni v Aškerčevi ulici je odprta vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 17. ure. Razstava nam kaže domače ognjišče in kako ga lahko olepšajo in okrase pridne roke slovenske gospodinje.

a— **Gostilničarsko zborovanje.** Jutri ob 10. bo na verandi hotela »Uniona« veliko zborovanje gostilničarjev iz Slovenije in delegatov gostilničarskih zadrug iz vse države.

a— **Opozorilo gostilničarjem.** Prošnji zadruge mariborskih gostilničarjev, da bi bili oproščeni banovinske takse za koncerte in plesne prireditve v času »Mariborskega tedna«, banska uprava ni ugodila. Gostilničarji, ki nameravajo prirediti koncerte in plese, so podvrženi vsem predpisanim taksam.

a— **Za razstavo konj je prijavljenih** doslej 38 konj ameriške pasme, samih krasnih živali, največ naše domače ljutomerske kmečke reje, med temi 5 najlepših plemenskih kobil z letošnjimi žrebeti. Dalje 10 enoletnikov od naših prvovrstnih banovinskih žrebcev, 6 dveletnikov in 16 trileti in starejših konj. Prav tako je odziv za kasaške tekme zelo številen. Za concours hippique je prijavljenih 19 konj, med temi 14 iz Zagreba, 3 iz Slovenske Bistrice in 2 iz Virovitice. Kot jahači nastopijo najboljši in najdrznejši oficirji naše konjenice, poleg tega še znana gg. Wolff in Dudiškin ter gospa Alice Herzogova iz Zagreba. Iz tega je razvidno, da bodo tako razstavo kakor konjske tekme izredno zanimive. Ostra konkurenca bo vsakega tekmovalca prisilila, da bo pokazal vse, kar more in zna.

a— **Motorne dirke ob priliki Mariborskega tedna.** V Mariborskem tednu priredi tudi Motoklub Maribor, ki je znan po svoji vsestranski agilnosti, v ponedeljek 15. t. m. ob 17. na igrišču I. S. S. K. Maribora tekme, ki bodo pokazale spretnost naših vozačev. Tekme bodo vsebovale tako zvane igre gymkhana, ki nudijo gledalcem komične scene, na drugi strani pa so za vozače zelo razburljive, ker se mora pokazati vozač celega moža, ki obvlada svoj stroj do podrobnosti. Motoklub Maribor si je sestavil za to tekmo zelo pester program, ki ga je tudi že do podrobnosti izdelal, tako da bo prišlo občinstvo na svoj račun, ne-le glede komičnih prizorov, ampak tudi glede razburljivih scen. Za zmagovalca pri gymkhana igrah je podarilo vodstvo Mariborskega tedna krasen pokal. Za drugo in tretje darilo pa so tudi določena lepa darila.

a— **Gozdni požar.** Neznani zlikovci so pred nekaj dnevi zažgali v velikem gozdu pri Pragerskem večji kup suhega smrečja, ogenj pa se je kmalu razširil in uničil nad 1 ha lepega smrekovega gozda.

Z Jesenic

Zobozdravnik
Dr. Joža Ludvig
ne ordinira od 11. do 22. avgusta. 10912

Iz Trbovelj

t— **Smrtna nesreča kolesarja.** V nedeljo so napravili trboveljski kolesarji izlet v Sevnico. Med njimi je bil tudi 23letni mizarski pomočnik Stanko Šramel, že blizu Sevnice je padel s kolesa, tovariši, ki so vozili za njim, pa so mislili, da se pri padcu ni poškodoval in so mirno vozili dalje. Našli so ga šele v ponedeljek zjutraj nezavestnega ležati ob kolesu. Kakih vidnih poškodb ni bilo na njem. Prepeljali so ga z vlakom v trboveljsko bolnico, kjer je ležal nezavesten do noči, ko je izdihnil.

t— **Vrnitev dečjih kolonij.** V preteklem tednu so se vrnile iz letovanja vse otroške kolonije, ki so jih odposlala razna karitativna društva. Vsi otroci so se vrnili zdravi. V par tednih, ki so jih preživeli v svežem zraku, so se močno okrepili!

Iz Litije

i— **Odhod priljubljenega postajenačelnika.** G. Aleksander Breskvar, dolgoletni postajenačelnik na Savi pri Litiji, je bil te dni na lastno prošnjo premeščen na novo službeno mesto na Polzelo. G. Breskvar je prijazen mož, vnet član JRKD in splošno priljubljen. Pri nas ga bomo ohranili v prijetnem spominu. Za njegovega namestnika je dospel g. Urek, ki je že pred leti služboval kot prometnik v Litiji.

i— **Važna šmarska pridobitev.** Šmarčani so si uredili letno telovadišče, ki mu daleč na okrog ni para. Leži na solnčnem terenu nedaleč od potoka Reke, ki teče skozi to idilično vas. Okrog obširnega telovadišča se vije tekališče. Tudi vodnjak imajo, umestno bo pa, urediti še prhe. Otvoritev v nedeljo je bila velik praznik. Prišli so sokolski gostje iz Zasavja in celo iz dolenjske strani, dokaz, da uživajo Šmarčani vsepovsod sloves složnega naprednega kraja, dobrih organizatorjev in neumornih pevcev. Po popoldanski povorki, javnem nastopu, petju »Zvona« in koncertu litijske gasilske godbe se je razvila živahna zabava. Vsestranska priznanja naj navdušijo vse sosede, da bodo kaj skoro položili temelj Narodnemu domu.

Gospodarstvo

K povišanju davka na poslovni promet

Pod vtisom težavnega položaja, v katerem se nahaja naša državna blagajna, kakor je to podrobno razložil finančni minister dr. Gjorgjević, je Narodna skupščina sprejela zakonski načrt, s katerim se podvoji osnovni odstotek davka na poslovni promet, na ta način, da se poviša od 1 na 2%. Zakonski načrt je sedaj predložen v razpravo senatu.

»Jutro« je že v zadnji nedeljski številki objavilo nekatere značilne številke, iz katerih je razvidno, da ta davčna oblika mnogo težje obremenjuje dravsko banovino kakor ostale dele države, kar si ne moremo drugače razlagati, kakor da se drugod zakon ne izvaja s potrebno strogostjo in enako doslednostjo.

Tudi če bo senat odobril zakonski načrt v nespremenjeni obliki, s tem vprašanje pravilnega in doslednega izterjevanja tega davka v vsej državi nikakor ne bo izgubilo svoje aktualnosti. Nasprotno, nujnost tega vprašanja se bo še povečala, kajti neenakost v obremenitvi bo pri podvojeni osnovi še bolj občutna. Na drugi strani pa bo finančno ministrstvo, čim bo rešeno najtežjih skrbi glede kritja primanjkljaja državne blagajne, morda lažje načelo problem pravilnega izterjevanja tega davka, ki zahteva gotovo obširnejše proučevanje.

Sedanje stanje je vsekakor trajno nevzdržno, pa tudi fiskalni interesi narekujejo, da se vprašanje pobiranja poslovnega davka čim prej razčisti, kajti pravilno in točno izvajanje zakona o davku na poslovni promet lahko prinese državni blagajni prav znatno povečanje dohodkov in s tem možnost, da se predlagano povišanje osnovnega odstotka poslovnega davka čim prej zopet ukine, zlasti ker moramo podvojitev poslovnega davka smatrati le kot zasilen ukrep in kot začasno rešitev.

Neuspeh reforme poslovnega davka, ki je bila izvršena s 1. aprilom pret. leta in ki je imela namen, omogočiti dosledno izvajanje zakona, je priznal v svojem referatu pred Narodno skupščino tudi finančni minister, ki je dejal: »Reformirani davek na poslovni promet se je pričel pobirati s proračunom za leto 1931./32. Po prvotnem računu je bilo predvideno, **da bo noveliranje zakona o davku na poslovni promet dalo državi dohodek od 600 do 700 milijonov Din** (nasproti prejšnjemu dohodku od približno 200 milij. Op. ur.) Ta pričakovanja pa se niso uresničila, niti se niso uresničila pričakovanja ministra, ki je izdelal proračun za l. 1931./32., četudi so bila mnogo skromnejša. V proračunu za l. 1931./32. je bil donos predviden z vsoto 450 milijonov Din. **Rezultat izterjevanja tega davka pa je bil v tem letu le 309 milijonov.** Zato smo v proračunu za l. 1932./33. vnesli samo vsoto 300 milijonov. Na žalsto pa po rezultatih prvih 3 mesecev tekočega proračunskega leta ni izgledov, da bi dosegli tudi vsoto 300 milijonov. V prvih treh mesecih je bilo pobrano 52 milijonov, tako da moremo do konca proračunskega leta pričakovati le 200 do 210 milijonov Din.«

Številke, ki jih je navedel finančni minister, imperativno zahtevajo, da se brez odlaganja temeljito proučijo vzroki tega neuspeha, ki ga moremo le v manjši meri pripisati nazadovanju konsuma, in da se potem dosledno izvajajo vse konsekvence. Pri tem je Slovenija gotovo najbolj interesirana, kajti poslovni davek se v dravski banovini vedno v redu plačuje.

Kako je pobiranje poslovnega davka v pokrajinah izven dravske banovine docela odpovedalo, nam pokažejo naslednje zanimive številke. V finančnem letu 1931/32 je bilo pobranih na račun tega davka 309 milijonov Din. V tej vsoti pa je vštet tudi skupni davek na poslovni promet, ki se pobira preko carinarnic na uvozno blago. Ker pobiranje poslovnega davka na uvozno blago zaradi stroge carinske administracije v redu funkcijonira, je tudi uspeh tega pobiranja povsem zadovoljiv. Statistiki naše zunanje trgovine za leto 1931 so na koncu dodani še podatki o dohodkih carinarnic, iz katerih je razvidno, da so tega leta carinarnice pobrale za 118.8 milijona Din davka na poslovni promet. Ta dohodek pa se nanaša le na čas od 1. aprila do konca leta, ker so skupni davek pred 1. aprilom ni pobiral in so prej carinarnice le v redkih primerih pobrale splošni (ne skupni) davek na poslovni promet, ki pa je donašal le malenkostno vsoto od 6000 do 7000 Din na leto. Znesek 118.8 se torej v celoti nanaša le na prvih 9 mesecev proračunskega leta 1931/32. Ker je v teh 9 mesecih znašal uvoz 3458 milijonov Din, je obremenitev uvoza po davku na poslovni promet dosegla 3.44 odst. vrednosti uvoza, kar tudi približno odgovarja povprečni obremenitvi uvoznega blaga po tarifi o davku na poslovni promet. Če hočemo dobiti višino donosa poslovnega davka pri uvozu za vse leto 1931/32 moramo vsoti 118.8 milijona Din (ki se nanaša na razdobje od 1. aprila do 31. decembra 1931) prišteti še znesek, ki ustreza pri enaki povprečni obremenitvi (3.44 odst.) vrednosti uvoza v letošnjem prvem četrtletju (703.9 milijona Din); dodati moramo še znesek 24.2 milijona Din. **Vsega je bilo torej leta 1931/32 pobrano na uvozno blago za 143 milijonov dinarjev davka na poslovni promet.**

Če hočemo nadalje ugotoviti, koliko je bilo tega davka pobrano v notranjosti države, tedaj moramo od skupne vsote pobranega poslovnega davka v l. 1931/32 v višini 309 milijonov odšteti gornji znesek. Tako pridemo do poraznega rezultata, da je bilo v preteklem finančnem letu v notranjosti države pobrano vsega le 166 milijonov Din, in to na račun splošnega 1 odst. poslovnega davka kakor tudi na račun skupnega poslovnega davka, ki se v višjih odstotkih pobira pri producentih industrijskih podjetjih. Promet domačega blaga, ki je podrejen davku na poslovni promet, je brez dvoma najmanj 4 krat večji, kakor promet uvoženega blaga, zato bi moral biti donos poslovnega davka v notranjosti državi nekolikokrat večji, kakor donos tega davka na uvozno blago. Dejansko pa je skoro enak donosu davka od uvoznega blaga.

Prvotna kalkulacija, po kateri bi moral poslovni davek donašati na leto 600 do 700 milijonov, je bila povsem realna, seveda s predpostavko, da se ta davek v redu pobira. Tudi še danes lahko pri nespremenjeni osnovi računamo z donosom od kakih 450 milijonov, če se praksa pobiranja uredi v vsej državi tako, kakor je v Sloveniji.

Kakor smo že enkrat omenili, se je v Sloveniji pobralo v pret. finančnem letu **okrog 50 milijonov poslovnega davka.** V tej vsoti pa ni vštet om poslovni davek, ki se pobira pri uvozu, ker se ti zneski centralno zbirajo kakor same carine. Zato moremo donos poslovnega davka v dravski banovini v višini 50 milijonov Din primerjati le z donosom tega davka v notranjosti državi, ki znaša, kakor smo zgoraj izračunali, 166 milijonov. **Na dravsko banovino odpade torej od skupnega donosa poslovnega davka v notranjosti države točno 30 odst.,** čeprav znaša delež dravske banovine po prebivalstvu le 8.2 odst., po davčni moči pa kakih 12 odst.

Navedene številke nam zgovorno kažejo, da se v praksi pri pobiranju poslovnega davka vršijo vsaj izven Slovenije velike nerednosti, ki se morajo čim prej odpraviti, ne glede na povišanje osnove tega davka.

Poslovni davek je dajal slovenskim gospodarskim krogom vedno največ povoda za pritožbe. V zadnjem letu pred reformo (1930/31) je Slovenija plačala 44 milijonov na račun tega davka, dočim je znašal donos v vsej državi 211 milijonov, tako da je Slovenija prispevala preko 20 odst. Reformo poslovnega davka iz leta 1931 so slovenski gospodarski krogi pozdravili, čeprav so se zavedali, da pomeni ta reforma povečanje obremenitve, ker pa so pričakovali, da bo vendar prinesla enakost v pobiranju. Rezultati prvega leta izvajanja reforme pa so slovenske gospodarske kroge morda še bolj razočarali kakor samo finančno ministrstvo. Neenakost obremenitve, ki izziva težke posledice predvsem v konkurenčni zmožnosti Slovenije, se je po reformi še povečala. **Zato moramo nujno zahtevati, da se vzroki slabega donosa izven dravske banovine tako v interesu gospodarstva dravske banovine, kakor tudi še bolj v interesu državnih financ, čim prej ugotovijo in odstranijo.** Našim narodnim poslancem se na tem polju odpira velika naloga, katere pravilna rešitev bo koristila tako gospodarstvu dravske banovine, ker mu bo izenačila konkurenčne pogoje, kakor tudi državi sami v obliki znatno večjih dohodkov. Le tako bomo lahko tudi ustvarili možnost, da čim prej zopet vzpostavimo prvotno stanje glede odstotne izmere tega davka. Želeti bi bilo, da bi ta zahteva prišla do veljave vsaj v senatu ob priliki razprave o predlogu novele k davku na poslovni promet.

Kritika poslovanja Osrednjega urada za zavarovanje delavcev

Kakor poroča zagrebški »Jutarnji list«, je novo ravnateljstvo Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu pričelo z revizijo dosedanjega poslovanja v času komisarijata. Nadzorstveni odbor je v tem pogledu že izdelal obširen referat, ki se zlasti peča s poslovanjem glede imovine. Med drugim ugotavlja to poročilo (po informacijah »Jutarnjega lista«), da je v panogi zoper bolezen izkazan v zaključku za pret. leto deficit 30 milijonov Din, v panogi zoper nezgode pa deficit 45 milijonov Din. Zaostanki v prispevkih so ob koncu pret. leta izkazani z zneskom 170 milijonov Din. V dva zavoda, ki sta sedaj v konkurzu, je bilo vloženo preko 2 in pol milijona Din.

V precejšnjem številu so bile izvršene nepotrebne investicije, ki od l. 1929. dosežejo vsoto 80 milijonov Din. Število upokojencev se je dvignilo na 220 s pokojninami, ki znašajo letno 4 milijone Din. Samo v času komisarijata je bilo upokojenih 80 nameščencev s pokojninami preko 2 milijonov Din. V 14 mesecih pa je bilo nameščenih 53 novih oseb, premeščenih pa 224 nameščencev. Potni stroški so v času samouprave znašali za 30 oseb 299.240 Din, potni stroški samega komisarja pa 206.480 Din. Skupno število nameščencev znaša sedaj 1822, od teh je 113 po mnenju uprave odveč. Potem se poročilo peča v podrobnostih z nakupi zemljišč za sanatorije in sličnimi transakcijami. Na seji ravnateljstva se je razpravljalo o vsem tem in je bil nato sprejet sklep, da se izvrši popolna reorganizacija ustanove in tudi statutov.

Gospodarske vesti

= **Manifestacijsko zborovanje trgovcev dravske banovine.** Trgovci dravske banovine bodo pod okriljem Zveze trgovskih gremijev manifestirali za svoje težnje na slovenskem trgovskem shodu v Mariboru. Shod se bo vršil v nedeljo 14. t. m. ob 10. v veliki dvorani »Uniona«. Udeležili se ga bodo minister za trgovino in industrijo g. Ivan Mohorič in odlični zastopniki našega trgovstva. Manifestacija, ki se je mora udeležiti vsak trgovec, mora biti spontan izraz zahteve za omiljenje sedanjih trdot, ki pritiskajo na trgovstvo. Zato v nedeljo vsi v Maribor. Vožnja je polovična in se dobe legitimacije pri »Putniku«. Oni, ki potujejo z avtomobilom, naj se priključijo skupnemu odhodu v nedeljo ob 5. zjutraj izpred kavarne »Evrope«. Vsi ostali naj se pa poslužijo polovične vožnje in naj odpotujejo v Maribor s prvim jutranjim vlakom, ki odhaja ob 5.20. — Združenje trgovcev za Ljubljano in okolico.

= **Naš indeks cen v juliju.** Narodna banka je objavila podatke o gibanju cen v juliju, iz katerih je razvidno, da se je v juliju naš totalni indeks cen po zadnjem padcu nekoliko dvignil, in sicer za 0.7 točke na 65.6 nasproti 64.9, 65.4, 66.1 in 67.8 v zadnjih 4 mesecih. Povišanje skupnega indeksa je na eni strani posledica okrepitve žitnih cen, na drugi strani zboljšanje cen prašičev in surovih kož. Indeks rastlinskih proizvodov se je dvignil za 1 točko na 73.2, indeks cen živine in živinskih proizvodov pa za 2.2 točke na 57.2. Indeks cen industrijskih izdelkov je ostal nespremenjen pri 63.4 in prav tako indeks cen mineralnih proizvodov pri 76.4. — Popustila pa sta indeksa cen glavnih izvoznih in glavnih uvoznih predmetov. Indeks cen izvoznih predmetov je nazadoval le za 1.4 točke na 61.5, dočim je indeks cen uvoznih predmetov popustil za 1.8 na 61.1 točke.

= **Konkurz** je razglašen o imovini firme Avtopromet Zbačnik, družbe z o. z. v Robu (upr. mase Iv. Hanžič, notar v Vel. Laščah; prvi zbor upnikov pri okr. sod. v Vel. Laščah 13. avg. ob 10., prijavni rok do 31. avg., ugotovitveni narok 15. sept.) in o imovini Fr. Koprive, trg. z meš. blagom v Kranju (upr. mase dr. Beno Sabo. ty, odv. v Kranju; prvi zbor upnikov pri okr. sod. v Kranju 18. avg. ob 10., prijavni rok do 20. sept., ugotov. narok 4. okt.).

= **Poravnalno postopanje** je uvedeno o imovini naslednjih dolžnikov: Jagodic Franc, posestnik in gostilničar in Jagodic Frančiška, trg. z manufakturo, oba v Kamniku (poravn. upr. dr. Ivo Potokar, odv. v Kamniku; narok za sklepanje poravnave pri okr. sod. v Kamniku 13. sept. ob 10., prijavni rok do 6. sept.); Alojz Brenčič, manufakturna trgovina v Ptuju (porav. upr. dr. Fr. Šalamun, odv. v Ptuju; narok za sklepanje poravnave pri okr. sod. v Ptuju 22. sept. ob 10., prijavni rok do 17. sept., kvota 50%); Podliznik Franc, trg. z dež. pridelki in sadjem na Teznem (poravn. upr. dr. Filip. Kumbatovič, odv. v Mariboru; narok za sklepanje poravnave pri okrož. sod. v Mariboru 22. sept. ob 10., prijavni rok do 17. sept., kvota 100%).

= **Oddaja adaptacijskih del treh zgradb v Novem mestu** se bo vršila potom ofertne licitacije 1. septembra pri inženjerskem oddelku komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI.)

= **Prodaja.** Dne 18. t. m. se bo vršila pri dravski žandarmerijski komandi v Ljubljani licitacija glede prodaje 1855 kg raznih krp in 708 parov iznošenih čevljev. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI.)

= **Dobave.** Direkcija državne železarne Vareš - Majdan sprejema do 17. t. m. ponudbe glede dobave 2300 kg strojnega olja, 500 kg petroleja, 300 kg bencina in 500 kg tovotne masti. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 18. t. m. ponudbe glede dobave 100 komadov rudarskih kladiv, 400 metrov konopnenih cevi, 200 kg vijakov z maticami in 1000 kg pocinkane pločevine. Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave električnega stroja ter glede dobave električne ure. Komanda pomorskega zrakoplovstva v Divuljah sprejema do 30. t. m. ponudbe glede dobave strojev. Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 31. t. m. ponudbe glede dobave čopičev, ščetk, smirka, steklenega papirja, svinčenega minija, barv, lanenega olja, mila, sode, stearinskih sveč itd. ter glede dobave platna in sukanca; do 4. septembra glede dobave bombaža za čiščenje in jadrenine; do 5. septembra glede dobave lanenih in bombažnih krp za čiščenje; do 6. septembra glede dobave vazelina, strojnega olja, petroleja, srebrnega nitrata, amonijaka, kristalne sode, gumiarabika; do 8. septembra pa glede dobave cevi.

= **Dobava mesa.** Dne 20. t. m. se bo vršila pri intendanturi komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave mesa za čas od 1. oktobra 1932 do 31. marca 1933. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI.)

Borze

10. avgusta.

Na ljubljanski borzi so tečaji deviz tudi danes zopet nekoliko popuščali, edino deviza London je mednarodno zopet čvrstejša in se je ponovno nekoliko dvignila.

Na zagrebškem efektnem tržišču je tendenca v Vojni škodi nadalje prilično čvrsta. Za kaso je bila zaključena najprej po 208, potem pa po 115, za september po 209, za december pa se je trgovala po 205, 208, 206 in 204. V 7% Blairovem posojilu je prišlo do prometa po 42 in 41.25. Zaključki so bili še v delnicah Privilegirane agrarne banke po 214, 213, 211 in 212.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2290.13 — 2301.49, Berlin 1351.25 — 1362.05, Bruselj 789.13 — 793.07, Curih 1108.35 — 1113.85, London 198.08 — 199.68, Newyork ček 5666.59 — 5694.85, Pariz 222.90 — 224.02, Praga 168.17 — 169.03, Trst 290.35 — 292.75.

Zagreb. Amsterdam 2290.13 — 2301.49, Berlin 1351.25 — 1362.05, Bruselj 789.13 do 793.07, London 198.08 — 199.68, Milan 290.35 do 292.75, Newyork kabel 5688.59—5716.85, Newyork ček 5666.59—5694.85, Pariz 222.00 do 224.02, Praga 168.17 — 169.03, Curih 1097.35 — 1113.85.

Efekti.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 208 — 210, za avgust 202 — 207, za september 206 — 208, za december 202 — 204, 7% investicijsko 45 — 51, 4% agrarne 25—28, 6% begluške 33 — 34.50, 7% Blair 41.25 do 41.50, 8% Blair 45 — 47, 7% Drž. hipotek. banka 45 — 48; bančne vrednote: Narodna banka 4500 — 4800, Priv. agrarna banka 212 — 214.

Beograd. Vojna škoda 206 zaklj., veliki komadi 210 zaklj., 7% investicijsko 50 den., 6% begluške 36, 34.75 zaklj., 8% Blair 43 zaklj., 7% Blair 41.50 — 43.25, 7% Drž. hipotek. banka 45 — 48, Narodna banka 4320 — 5000, Priv. agrarna banka 216, 215 zaklj.

Blagovna tržišča

LES.

+ **Ljubljanska borza** (10. t. m.) Tendenca za les slaba. Eksekutivno so bili prodani 3 vagoni (11—12 ton) bukovega oglja, franko vagon italijanska meja po 28.50 Din za 100 kg.

ŽITO.

+ **Chicago,** 10. avgusta. Začetni tečaji: **Pšenica:** za september 54.625, za december 58.25, za marc 62.375; **koruza:** za september 34, za december 30, za marc 31; **oves:** za september 18.50, za marc 19.875; **rž:** za september 32.50, za december 33.375, za marc 36.875.

+ **Winnipeg,** 10. avgusta. Začetni tečaji: **Pšenica:** za oktober 55.50, za december 63.50.

+ **Ljubljanska borza** (10. avgusta). Tendenca za žito mirna. Zaključkov ni bilo. — Nudi se **pšenica** (slov post., po mlevski tarifi, plačljivo v 30 dneh): slavonska, okolica Sombor, 79 kg po 205 — 210, potiska, 80 kg po 215 — 217.50; **moka:** baška »0« franko Ljubljana, plačljivo v 30 dneh po 315 — 320, banatska po 335 do 340; **koruza** (slovenska postaja, plačljivo v 30 dneh): baška, po mlevski voznini po 175 do 177.50, pri navadni voznini po 180 do 182.50.

+ **Novosadska blagovna borza** (10. t. m.) Tendenca mirna. Promet 35 vagonov. — **Pšenica:** baška, okolica Novi Sad, srednjebaška in gornjebaška, 79 kg ter baška, okolica Sombor, 78 kg 152.50 — 157.50; baška, ladja Tisa, 79 kg 157.50 — 162.50; baška potiska, 79 kg 155 — 160; gornjebanatska 150 — 155; banatska, pariteta Vršac, 78 kg 147.50 — 152.50; baška, sremska, nova, 76 kg 142.50—147.50; banatska, nova, 76 kg 140 — 145; baška, ladja Tisa, nova, 76 kg 147.50 — 152.50. **Oves:** baški, sremski, novi 115 — 120. **Koruza:** baška 115 — 117; okolica Sombor 116 — 118; banatska 112 do 114; sremska 116 — 118; sremska, pariteta Šid 119 — 121. **Moka:** baška, banatska »0gg« in »0gg« 240 — 255; »2« 220 — 230; »5« 200 — 210; »6« 185 — 190; »7« 150—155; »8« 100 — 105. **Otrobi:** baški, sremski, banatski 75 — 80.

Iz življenja in sveta

Velik kongres gasilcev

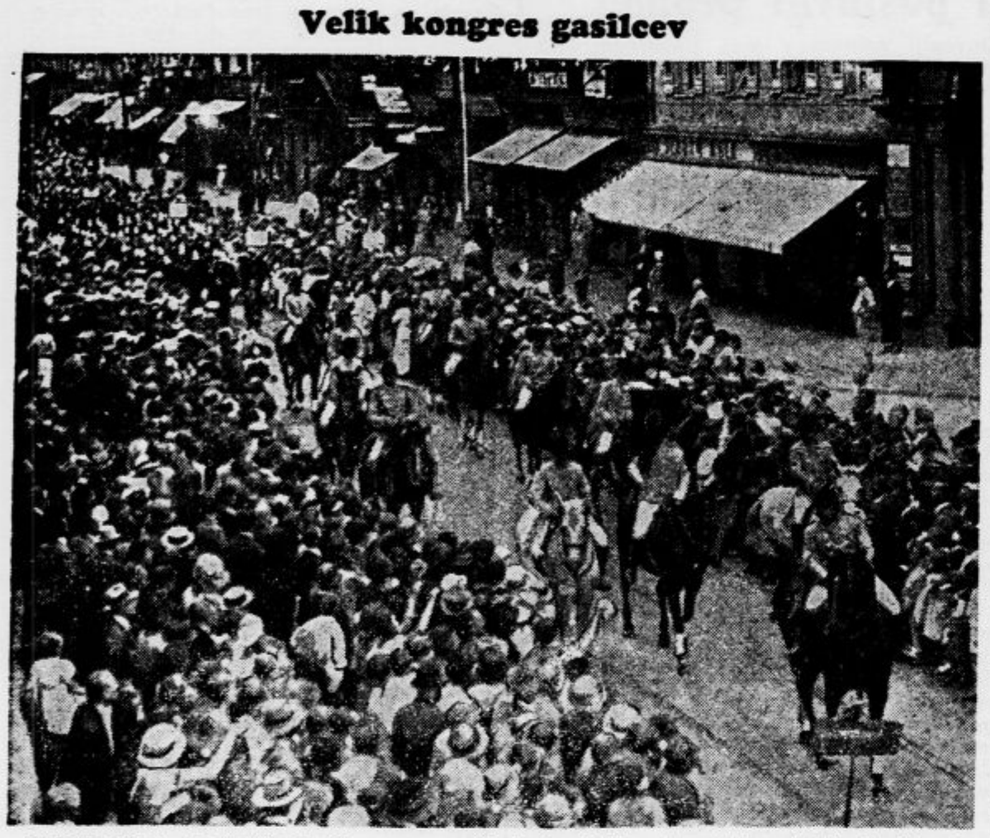

V badenskem mestu Karlsruhe so se prošle dni sestali zastopniki gasilskih društev k svojemu 21. kongresu. Zbralo se je 10.000 gasilcev, med njimi tudi mnoge inozemske delegacije

Najbolje plačani izumi

Z izumi je isto kakor z drugimi duševnimi deli: največji nikakor niso vedno najbolje plačani. Stephenson, izumitelj prve uporabne lokomotive, je žel najprvo samo zasmeh, pozneje pa se je le malo gmotno okoristil. Konstrukter pratelefona, učitelj Reiss, je odšel s praznimi rokami. A tudi danes skuša marsikateri veliki izumitelj takšno grenko krivico.

Najgenialnejši izumitelj sedanjosti, Edison, je pa vse svoje življenjsko delo, ki je v marsičem preobrazilo svet, prejel samo delček tega, kar je prejel izumitelj fotomatona, neki ameriški dijak, od družbe, ki njegov izum izkorišča. Edison je prodal svoj mikrofon za 100.000 dolarjev, svoje filmske izume za 250.000 dol., svojo žarnico za 300.000 dol., vseh njegovih 1100 izumov mu je prineslo po njegovi lastni izjavi komaj 1,200.000 dolarjev. Dal pa je življenje industrijam, v katerih je vloženih okroglo 5 milijard dolarjev!

Fizik Hertz, ki je ustvaril teoretične osnove brezžičnih prenosov, se je moral zadovoljiti s skopim priznanjem — in to je bilo vse. Lee Forest, ki je v glavnem izgradil sedanjo obliko radijskega sprejemnika, je dobil za svoje ameriške patente pol milijona dolarjev. Šestkrat toliko pa je odnesel izumitelj fotomatona, ki je postal tako najbolje plačani izumitelj našega stoletja. Njegov izum, ki velja v Evropi danes že za premagano kurioznost, se dobro rentira v Ameriki in tudi na Angleškem.

Odkritelj seruma proti strupenim gobam

Francoski zdravnik dr. Limousin,

dolgoletni vodja serološkega oddelka v Pasteurjevem zavodu v Parizu, je sestavil iz zajčjega želodca in zajčjih možganov serum, ki ozdravi ljudi od zastrupljenja z gobami

Odkritje starega mesta

Iz Tirane poročajo, da so začeli poleg starega Butrota nasproti Krfu izkopavati tudi mesto Apolonijo južno od Drača. To mesto so ustanovili Korinčani v 6. st. pred Kr. in je cvetelo več stoletij. V 1. st. pred Kr. je bilo glavni sedež znanosti, Mecenas, Avgustus in drugi znameniti Rimljani tiste dobe so v njem študirali. Izkopavanje je začel tu že prej francoski arheolog Leon Rey in je odkril mnogo znamenitosti. Sedaj so poleg drugega odkopali tudi dele gledališča iz 1. in 2. st. po Kr. V bližnji dolini so odkrili nekropolo (pokopališče) s številnimi grobnicami, napisi, kipi, svetilkami na olje, reliefi itd.

Morilka na svobodi

Bivša subreta Libby Holman, o kateri smo poročali, da je obtožena umora svojega moža, sina tobačnega kralja, milijonarja Reynoldsa, je bila zaradi zločina aretirana, po zaslišanju pa izpuščena na svobodo proti kavciji 25.000 dolarjev. Baje so jo izpustili zaradi njene izjave, da se čuti mater. Afera Reynoldsovega umora je tako vzburkala ameriško javnost, da se danes povsod govori o njej in ameriško časopisje polni svoje stolpce s podrobnostmi o dogodku, kakor mu jih donašajo iznajdljivi reporterji.

Na levi Libby Holman, desno pokojni Reynolds

Mrliči se gibljejo

Znana pariška revija »Je sais tout« priobčuje zanimiv sestavek o pojavu, ki je sam po sebi čisto navaden, vendar pa zaradi slabega opazovanja ljudi razburja ljudsko domišljijo in ustvarja legende.

Gre za dejstvo, ki se večkrat pokaže pri izkopavanju mrličev. Često se primeri, da najdejo truplo v grobu v drugačni legi kakor so ga bili položili pred pokopom v rakev. Neuki ljudje, ki opazijo takšno spremembo, seveda razvpijejo vsak takšen primer kot pokop živega mrtveca, ki si ob času pogreba ni mogel pomagati, da bi dal od sebe življenjski znak in opozoril druge na svoje stanje. Po svetovni vojni pa se je to naziranje nekoliko spremenilo, in sicer predvsem pri tistih, ki so imeli priliko opazovati lego trupel usmrčenih tovarišev v strelskih jarkih. V posebno ekstremnih slučajih se je namreč primerilo, da so takšni mrtveci po nastopu smrti dvigali roke, jih prekrižali, ali pa celo popolnoma spremenili lego svojega telesa. In še strašnejše: trupla, ki so bila že osem ali več dni pokrita z zemljo, so nenadoma pomolila noge ali roke skozi tenko plast zemlje, ki jih je zasula. V resnici igra v vseh takšnih okoliščinah odločilno vlogo nastop odrevenelosti, ki ni pri vseh udih in mišicah enakomerna in je torej podvržena različni napetosti, zavisi pa tudi od pritiska plinov, ki se razvijajo zaradi gnitja in drugih procesov na kožni površini.

Greta Garbo na Švedskem

S švedsko ladjo »Gripsholm« je dospela Greta Garbo te dni v Göteborg, kjer jo je sprejela več tisočglava množica s hura-klici. 150 stražnikov je moralo skrbeti za red. Filmsko divo je takoj obkrožilo sedem policajev, ki so jo pod osebnim vodstvom göteborškega policijskega ravnatelja spremljali skozi spalir ljudstva, ki jo je obsipalo z rožami. Preden je stopila na švedska tla, je Greta sprejela v glasbeni dvorani »Gripsholma« švedske novinarje, ki so se ji pripeljali nasproti z motornim čolnom. Na vsa vprašanja, ki so jih ji postavili zvedavi reporterji, je Greta odvrnila: »Vse, kar se piše in govori o meni, so bajke. Ne nameravam kupiti niti Kreugerjeve vile, niti ustanoviti na Švedskem filmskega studija. Prišla sem domov enostavno z edino željo, da se odpočijem in oddahnem od napornega dela v Ameriki.«

Zgorela delavska naselbina

Mesto Botosani v rumunski provinci Moldaviji je bilo v noči od ponedeljka na torek prizorišče ogromne požarne katastrofe. V delavski četrti mesta, ki leži na periferiji, je ob istem času na več mestih izbruhnil ogenj. Zajel je večinoma iz lesa zgrajene barake ter se sunkoma prebil do neke, v bližini delavskega okraja stoječe tvornice sveč. Ker so bila skladišča polna surovin, je to dalo požaru nov razmah. Čeprav so gasilci delovali z vsemi močmi, niso mogli obvladati divjega elementa. Opustili so slednjič vsako nado na rešitev in so se omejili le na lokaliziranje hiš, ki še niso bile v plamenih.

Tedajci pa se je ogenj prilizal do nekega dvorišča z bencinskimi tanki. Nastala je treskovita eksplozija, pri kateri je bil poveljnik gasilcev hudo ranjen in opečen. Zaradi te eksplozije je nastala silna panika, kajti nesreča se je sedaj v toliko povečala, da je začel iz gorečih poslopij v okolici sipati svoje ognjeno snopovje tekoči stearin v goreči obliki. Trinajst oseb je bilo pri tem opečenih do smrti, ranjenih in poškodovanih pa je toliko, da še niso utegnili ugotoviti njihovega števila. Ogenj je spremenil prej prikupno delavsko naselbino v breznadno pogorišče.

Zavarovane počitnice

Francoske zavarovalnice zavarujejo vsakogar zoper sončarico, pike komarjev itd. bo penzijo, izgube v igri po igralnicah itd. Sedaj pa se lahko vsakdo za 185 fr. zavaruje zoper deževne počitnice. Za vsak morebitni deževni teden prejme zavarovanec 750 fr. odškodnine.

Letos je mnogo deževalo, pa vendar zavarovalnice niso opustile svojega poslovanja, kar pomeni, da jim gre dobro. Njih idejo so prevzeli celo nekateri hoteli, ki dajejo svojim gostom v deževnih dneh hrano in stanovanje zastonj. A ne samo zoper dež, še za druge reči se lahko človek zavaruje na Francoskem, tako za primer, da bi v sobi počitniškega hotela imel za tovariša kakšnega smrčilca. Končno tudi zoper nezgode na somnambulističnih potovanjih, zoper kačji pik ali ureze na školjkah pri sprehodih, zoper morsko bolezen itd. so zavarovalnice pripravljene zavarovati vsakega človeka.

Hotel na kolesih

»Mitropa«, znana družba jedilnih in spalnih voz, ki skrbi s svojimi vagoni na srednje-evropskih železniških progah za udobnosti želodca in za počitek potnikov, je gotovo največji hotel svoje vrste na svetu. Vsako noč prenočuje na njenih ležiščih okolu 3000 gostov. In vsako leto poseti njene jedilne vagone nad tri milijone potnikov. Poleg tega ima imenovana družba 650 lastnih letal, s katerimi prevaža občinstvo iz kraja v kraj.

Naravno je, da mora delati tako razpredena družba po najnatančnejše preračunanih načrih. Saj ni malenkost oskrbeti vsak dan povprečno 40.000 gostov z jedjo in pijačo, kakršne si gosti želijo. Zato ima »Mitropa« v evropskih središčih svoje lastne agenture, ki nakupujejo zanjo vse potrebščine. Kuhinja jedilnega voza je mojstrovina posebno v pogledu razdelitve prostora. Čeprav ni niti cele 3 m dolga in je komaj 1.90 m široka, se da v njej vsak dan pripraviti štirikrat po 120 obrokov, torej skupno 480 zajtrkov, obedov, južin in večerij.

Terpentinovo
Hubertus
milo
za šehto v avgustu

Francoski avtomobil na tračnicah

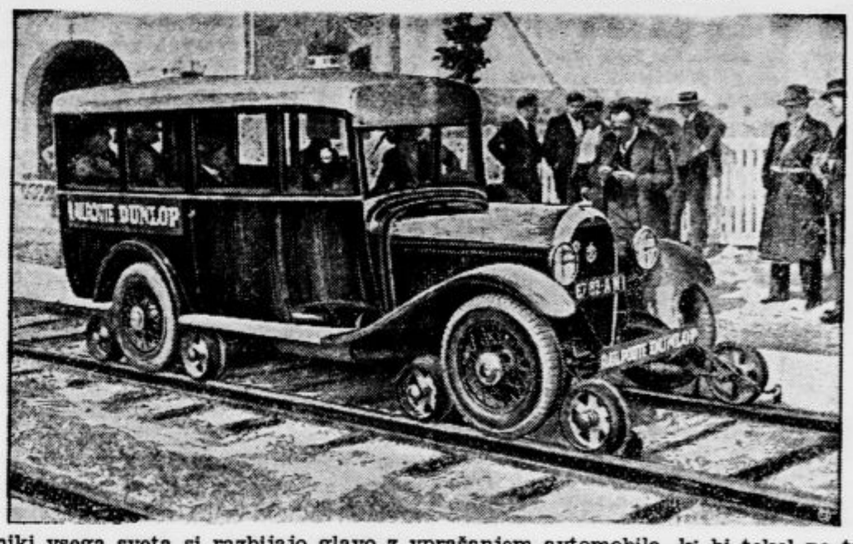

Tehniki vsega sveta si razbijajo glavo z vprašanjem avtomobila, ki bi tekel po tračnicah tako kakor po cesti. Najnovejši francoski izum te vrste kaže zgornja slika. Sprednja in zadnja kolesa avtomobila postavijo med štiri pare manjših kolesc, ki omogočajo vozilu, da teče po tračnicah gladko kakor železniški vagon

Zmagovalec v maratonskem teku

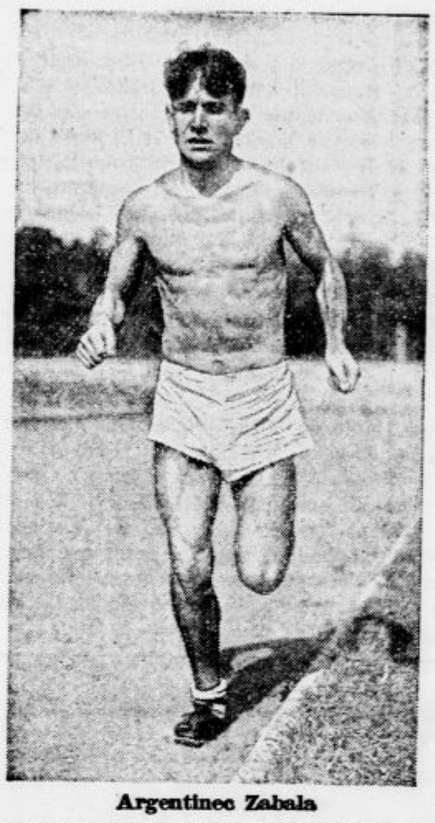

Argentinec Zabala

je zmagal na olimpijadi v Los Angelesu v maratonskem teku, za katerega je rabil samo 2 uri 31.6 minute

Kostnica na verdunskem bojišču

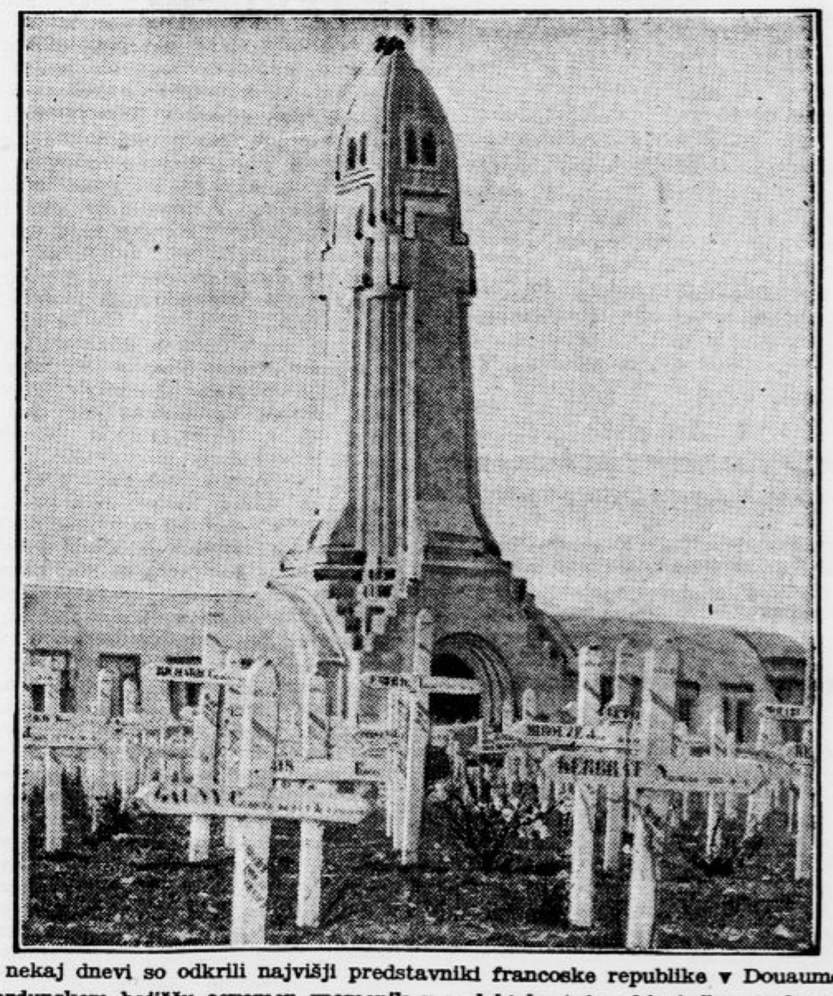

Pred nekaj dnevi so odkrili najvišji predstavniki francoske republike v Douaumontu na verdunskem bojišču ogromen spomenik v podobi kostnice, ki stoji na vrhu griča sredi prostrane planjave med 20.000 belimi križi. Na tem bojišču počivajo kosti 400.000 padlih francoskih bojevnikov. Spomenik je 140 m visok. V njegovem najvišjem nadstropju gori noč in dan večna luč za žrtve svetovne vojne

Mladina krasi grobove junakov

Verdunski učenci polagajo cvetje na grobove neznanih junakov pokopališča Faubourg-Pavée.

Zastrupljenje z radioaktivno vodo

Listi so poročali, da je umrl zaradi zastrupljenja z radioaktivno vodo znani ameriški industrijec Byers. Zato se je obrnila ameriška Standard Radium Corporation na znamenitega češkega specialista prof. Stoklaso z vprašanjem, da li je takšno zastrupljenje mogoče. Učenjak je odgovoril, da voda, ki vsebuje ne preveč močnih doz radijske emanacije, ne škoduje, temveč koristi. On sam pije vsak dan že skozi 20 let pol litra takšne vode in se počuti izborno.

Toda Byers ni pil takšne vode, temveč vodo, ki je vsebovala po tisočinko miligrama radija in mezotorija v raztopljeni obliki. Razločevati je treba med vodo, ki vsebuje emanacijo, in vodo, ki vsebuje raztopljen radij. Človeški organizem vzdrži na 100 kg teže baš tisočinko radija in večja količina vpliva kvarno. 0.5 mg radija vpliva na 60 kg težkega človeka že smrtno.

Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, porušenem spanju, slabovoljnosti, razdraženosti sezite takoj po staropreizkušeni **»Franz Josefovi« grenčici!** Poročila višjih zdravnikov v zdraviliščih za želodčne in črevesne bolezni poudarjajo, da je **»Franz Josefova« voda** izborno učinkujoče odvajalno sredstvo. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Senzacionalen epilog senzacionalnega procesa

Proces zaradi umiranja dojenčkov v Lübecku, kjer so zdravniki ondotne otroške bolnice cepili otroke z zamenjanim cepivom, kar je izzvalo v številnih primerih katastrofo, dobiva nenavaden zaključek. Kakor znano, je bil med obtoženci v tej pravdi na zatožni klopi tudi prof. Deyke, sicer znan učenjak. Višek procesa je bilo priznanje prof. Deykeja, da je postal žrtev znanosti. To priznanje je voditelj procesa izsilil od zdravnika po dolgotrajnem in mučnem zaslišavanju, in na podlagi te izjave je sodišče izreklo usodno razsodbo.

Neki zagovornik žrtev lübeškega procesa pa je sedaj prijavil priziv proti obsodbi. Utemeljuje ga s tem, da je bil vodja obravnave, sodni svetnik Wibel, že med procesom živčno razrvan. Čim se je zaključila obravnava, je moral oditi v neko bolnico za živčne bolezni. Polotila se ga je namreč globoka depresija, nastala na podlagi očitkov vesti zaradi obtožbe prof. Deykeja. Advokat, ki je vložil ta priziv, pravi, da se morajo iz tega dejstva izvajati posledice in zahteva, da se obravnava obnovi, obsojeni zdravniki pa oprostijo sleherne krivde.

Za vročino

oblecite lahne suknjiče, modne hlače, motocikliste pa Bajazo obleke.

V veliki izberi blago za turistovske obleke. — Najcenejša oblačilnica

Drago Schwab, Ljubljana

ANEKDOTA

»Ali je vaš mali muzikaličen?«

— »Pa še kako! Povejte mu naslov kakšne skladbe in že vam pove, kaj stoji na drugi strani gramofonske plošče!«

Vsak dan ena

»Dajte mi klobuk dva dni za poskušnjo — hočem vedeti, če me bo kdo na cesti nagovoril!«

(»Götz«)

Michel Zévaco: 115

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

Nato so se postavili tik za njegov hrbet, čakaje nadaljnjih povelj.

Ko se je pokazal pri dnevni svetlobi jetnikov obraz, je mož, ki je sedel za veliko pisalno mizo, ves prepaden planil po koncu in vzkliknil:

»Gospod de Pardaillan!«

Bil je minister Sully. Pardaillan — zakaj bil je v resnici naš vitez — je sedel kot jetnik v prav tistem kabinetu, ki ga je še dopoldne zapustil kot odličen gost.

Vendar ni bil videti nič kaj začuden. Človek bi bil mislil, da je že naprej vedel, kam so ga privlekli. Izraz njegovega obličja je bil popolnoma miren in celo nekoliko porogljiv.

A vsega tega Sully v svoji osuplosti ni utegnil opaziti. Sicer je pa Pardaillan tisti mah na moč srdito zarohnel:

»Oho, gospod, kaj pomeni ta burka? Ali so vaši ljudje ponoreli ali pobesneli?«

Dotlej je Sully gledal viteza, kakor da svojim lastnim očem ne bi verjel. Glas njegovega glasu ga je osvestil. Priskočil je k naslanjaču in se osorno zadrl:

»Česa čakate, lopovi? Zakaj ne razvežete gospoda viteza? Ali ne vidite, da se je zgodila pomota?«

Možje so jadrno porezali vezi, ki so se zajedale vitezu v meso; nato so izginili kakor kafra, na znamenje osuplega ministra, ki se je na vse pretege opravičeval.

Pardaillan je še nekam dobrodušno sprejemal te opravičbe in si drgnil razbolele ude. Toda v kotičku očesa mu je igrala hudobna iskrica.

»Ali,« je besno vzkliknil Sully, »kako je bila ta nerazumljiva pomota sploh mogoča?«

»Eh, gospod,« je zagodrnjal Pardaillan, »kuga naj me vzame, če slutim.«

»Na vsak način moram zvedeti, kako se je zgodilo,« je vztrajal Sully. »Ali mislite, da bom pustil tako nasilje nekaznovano?«

»Zakaj pa ne?« je pohlevno dejal Pardaillan. »Zdaj sem že rešen. To je glavno. Kazen, ki jo naložite kdo ve kateremu siromaku, ne more ničesar izpremeniti.«

»Velikodušni ste, kakor zmerom. A jaz moram vedeti, kako izvršujejo moja povelja.«

»Ker vam je toliko do tega, vam v božjem imenu povem, kar pomnim... Med tem, ko sem čakal nekega prijatelja na njegovem domu, sem zadremal: saj veste, v mojih letih... Spečega so me zgrabili, zvezali in odnesli, preden sem se utegnil zdramiti ali zastokati. To je vse, kar vem.«

»Kdo je vaš prijatelj?«

»Jehan Hrabri,« je s kar najprostodušnejšim obrazom odvrnil Pardaillan.

»Jehan Hrabri!« je poskočil Sully. »O, zdaj razumem!«

»Tedaj ste bolj bistre pameti od mene,« je rekel Pardaillan, in nemogoče je bilo razbrati, ali se norčuje ali govori resno.

»Jehan Hrabri je vaš prijatelj?« je strme ponovil Sully.

»Da, moj prijatelj!« je odločno potrdil Pardaillan.

Sully je nekaj trenutkov okleval, kaj naj reče in kaj naj stori. A zdajci se je odločil:

»Ukazal sem bil, naj primejo tega Jehana Hrabrega, ki pravite, da je vaš prijatelj. Častnik, ki je izvršil aretacijo in vas je našel v njegovi sobi kakor doma, vas je očividno imel za pravega.«

»Prav, prav, zdaj mi je vse jasno,« je nedolžno pokimal Pardaillan.

A nato je dodal:

»Zakaj ste ga ukazali prijeti? Kak zločin je storil ubogi fant?«

»Vitez,« je rekel Sully in mu pogledal v obraz, »tega človeka so mi zaznamovali kot nevarnega rokovnjača, ki snuje naklepe zoper kralja.«

Pardaillan se je glasno zasmejal.

»Slabo so vas poučili, vojvoda,« je dejal. »Dobro vem, da ni nihče manj zmožen naklepov zoper kralja kakor Jehan Hrabri. Porok sem vam zanj! Sicer ima pa ubogi fant čisto druge skrbi. Do blaznosti je zaljubljen v zalo dekle, ki se tudi jaz zanimam zanjo. »Tako zaljubljen, da se mu meša! In to dekle je mahoma izginilo. Jehan ima z iskanjem preveč posla, da bi utegnil snovati zarote.«

Njegov glas je postal zdajci hladen kakor led, in njegove oči so se pomembno uprle v Sullyjeve:

»Kar se pa tiče tega, da naj bi bil rokovnjač... Ako bi bilo res tako, ne bi bil vaš prijatelj,« mu je Sully odkrito segel v besedo, »Razen če... Razen če živita v Parizu dva tega imena! Tudi to bi bilo mogoče... Povejte mi, kje stanuje vaš Jehan?«

»V ulici Arbre-Sec, nasproti Courbâtonske zagate,« je odvrnil Pardaillan, opazujoč ga s koncem očesa.

»Tedaj je pravi!« je vzkliknil Sully. »Ta reč mi ne gre v glavo.«

»Nu,« je neprisiljeno rekel Pardaillan, »vsekako se zanese i nase in vem, da Jehan Hrabri ne snuje zarot. To ni hudoben človek. Tako pravim jaz, ki me gotovo nimate na sumu...«

„NEON“, elektro-reklamni in razsvetljevalni zavod, Zagreb, Račkoga 8

OSRAM PHILIPS NEON

specijalni zavod za projektiranje in montažo Neonske in druge moderne razsvetljave.

Za prvovrstno kakovost in izdelavo jamči ime NEON-OSRAM-PHILIPS. Zahtevajte neobvezne ponudbe!

PRODAJA NEON — OSRAM — PHILIPS izdelkov

10913

S P O R T

Drevi: Nočne plavalne tekme

Jugoslovenska plavalna in waterpolo reprezentanca v Ljubljani — Začetek ob 20.30 v kopališču Ilirije

Letošnji izborni rezultati na obeh plavalnih prvenstvih v Ljubljani in Splitu so omogočili, da bo naša država postavila v borbo proti avstrijskim plavačem na millstättskem jezeru 13 in 14. t. m. izbrano četo plavačev, skakačev in waterpolistov.

Izenačenost naših reprezentantov v vseh disciplinah in dejstvo, da nastopamo v najmočnejši postavi, kajti vsi določeni reprezentanti so se odzvali pozivu svojega vrhovnega foruma, kakor tudi borbenost in požrtvovalnost povečujejo naše ugodne izglede v tej borbi.

Da pregleda še v zadnjem hipu stanje moči naših reprezentantov in omogoči ljubljanski sportni publiki, da vidi vse naše reprezentante v borbi za čim boljšo formo, je JPS v dogovoru s SK Ilirijo sklenil prirediti drevi ob 20.30 **nočno plavalno** tekmo v kopališču Ilirija.

Program bo izpopolnjen z raznimi nastopi damske in moške plavalne ekipe SK Ilirije in je naslednji:

1. 200 prosto gospodje: Bibica, Samardić, Dabrović Jozo (Jug, Dubrovnik), Bonačić (Jadran), Split), Jesih, Fritsch, Svetek (Ilirija).
2. 50 m juniorke Ilirije.
3. 100 m prsno: Birimiša (Jadran, Split, Grkinić (Victoria, Sušak), Sever, Hribar, Kramar (Ilirija).
4. 50 m subjuniorji Ilirije.
5. 100 m hrbtno: Marčeta (Victoria, Sušak), Gazzari (Jadran, Split), Žirovnik (Ilirija).
6. 4 krat 50 m prosto gospodje: seniorji proti juniorjem Ilirije.
7. 100 m prosto: Senjanović (Jadran, Split), Wilfan (ASK Primorje, Ljubljana), Mini (Victoria, Sušak), Lavrenčič, Fritsch (Ilirija).
8. propagandni skoki: Ziherl, Strnad, Trost, Kordelič (vsi Ilirija).
9. waterpolo: reprezentanca Jugoslavije: Ilirija.

•

Opozorilo posetnikom današnjih nočnil. plavalnih tekem! Predprodaja vstopnic za današnje nočne plavalne tekme bo popoldne pri dnevni blagajni kopališča. Zvečer se otvorijo blagajne ob 19.30. Vstopnina znaša za sedeže 10 Din, za stojišča 6 Din. Stojišča bodo na vseh straneh za sedeži. Uporaba sedežev bo dovoljena izključno samo onim, ki se izkažejo službujočim rediteljem z vstopnicami, veljavnimi za sedeže. Sedeži ne bodo numerirani. Cenjeno občinstvo se prosi, da se v pogledu vzdrževanja reda brezpogojno pokori rediteljem ki bodo označeni z belozelenimi kokardami v gumbnicah.

•

Ljubljanski »Putnik« bo organiziral ob tej priliki izlet z odprtimi avtobusi. Avtobus bo odšel v nedeljo zjutraj ob 5. in se bo vrnil v ponedeljek proti večeru. Pot gre preko naše Gorenjske do Podkorena in dalje na Koroško. Vožnja bo stala 240 dinarjev. Podrobne informacije daje podružnica »Putnika«.

Lahkoatletsko prvenstvo Ljubljane za poedince

V soboto in nedeljo bo priredila SK Ilirija na svojem igrišču lahkoatletsko prvenstvo Ljubljane za poedince. Program tekmovanja obsega vse discipline, v katerih bodo tekmovali naši atleti meseca septembra na drž. prvenstvu v Zagrebu. Že pri tem tekmovanju se bo videlo, koliko naših atletov ima šanse da pride v drž reprezentanco, ki bo nastopila na balkanski olimpijadi v Atenah Tega se naši atleti dobro zavedajo in so se za gornji nastop temeljito pripravili, tako da se nam v vseh disciplinah obeta ostra borba za ponosni naslov prvaka Ljubljane. Novost za naše sportno občinstvo bo metanje diska v helenskem stilu, disciplina, katere v Ljubljani še nismo videli Na prvenstvu startajo najboljši atleti naših vodilnih klubov Ilirije in Primorja, med katerimi naj omenimo Šporna, Krevsa, Skoka, Zupančiča Nelija, Bručana, Stepišnika, Lejko, Korčeta, Senčaria, Outrato, Jeglača, Dečmana itd.

Tekmovanje se oba dni prične ob 15. uri. Vstopnina je zaradi propagande minimalna.

Otvoritev novega motokolesarskega dirkališča

V nedeljo ob 14.30 na igrišču Hermesa. — Zanimive točke, bogata darila.

Samo še nekaj dni nas loči od nedelje, ko bo Ljubljana zopet doživela redko sportno senzacijo in obenem zopet obogatela za res lepo moto-kolesarsko dirkališče, ki je bilo že vso povojno dobo vroča želja vseh naših kolesarjev in motociklistov.

Že pred vojno je Ljubljana imela kolesarsko dirkališče na prostoru sedanjega letnega telovadišča Ljubljanskega Sokola v Tivoliju, na katerem so naši starejši prijatelji kolesa preizkušali svodo umetnost in postavljali svoje rekorde. To dirkališče je bilo za takratne razmere prav dobro. Še bolj je naša povojna doba, posebno še v Ljubljani, kakor Sloveniji sploh, ki je po številu kolesarjev na prvem mestu v vsej državi, nujno zahtevala ustvaritev kolesarsko-motociklističnega stadiona, ki naj bi zopet poživel moto-kolesarski sport na dirkališču.

Naši vrli Hermežani so sedaj dokazali, da niso mojstri samo v »nogobrcu« ampak tudi še v drugem. Da, res mojstri so, ker so komaj v teku pičlega leta najprej zgradili nov sportni prostor in sedaj v razdobju komaj pol leta še dirkališče. To je res uspeh, s katerim se mora ponašati pri nas le malokateri klub.

Za dogradítev dirkališča samega so porabili skoraj 3000 kub. metrov materijala t. j. zemlje in raznega nasipnega materijala. Vso to ogromno množino materijala so prepeljavali in prekladali večinoma sami člani s prostovoljnim kulukom. Dirkališče je zgrajeno jako solidno, zavoji so izvršeni prav mojstrsko in dirkališče je že sedaj jako kompaktno. Obseg proge znaša cca. 500 metrov, nje širina pa znaša cca. 8 metrov. Zavoji so lepo dvignjeni, tako, da jih more kolesar prevoziti tudi z največjo brzino. Pozneje se bo dirkališče še razširilo oziroma zvišalo, tako, da se bodo na njem lahko vršile kakršnekoli moto- in kolesarske dirke.

Program nedeljskih dirk je jako obširen in popolnoma v stilu mednarodne prireditve. Iz dosedaj prispelih prijav je razvidno, da bo število udeleženih dirkačev doseglo rekordno število, kajti sodelovalo bo nad 30 domačih in inozemskih klubov. Tako je prijavljena ekipa najboljših avstrijskih dirkačev s splošno znanim Gradčanom Gatternikom na čelu, dalje elita vseh jugoslovenskih dirkačev itd.

Prireditev bo za Ljubljano senzacija, ker se bodo predvajale na dirkah nekatere, dosedaj v Ljubljani sploh še ne znane točke. Skupno obsega program 15 zelo zanimivih točk. Zbirališče vseh udeležencev je ob 13.15 na Kongresnem trgu, odkoder je ob 13.30 skupen odhod z godbo »Sloge« na čelu na dirkališče.

Dirke se bodo pričele točno ob 14.30 in bodo po vsej priliki trajale do 18. Za zmagovalce so razpisana krasna darila v vrednosti okoli 14.000 Din. Po končanih dirkah bo razdelitev daril, združenih z veliko družabno prireditvijo v restavraciji »Stepič« v Šiški. O dovolitvi polovične vožnje bomo zunanje udeležence obvestili pravočasno.

Desetletnica SK Trbovlja

V nedeljo 14. t. m. praznuje svojo desetletnico prvi in najstarejši sportni klub v Trbovljah SK Trbovlje. Pred 10 leti se je zbralo nekaj mladih ljudi iz vseh slojev prebivalstva, delavci, študenti, uradniki, učitelji itd., ki so se navduševali za sport. Boriti so se morali z velikimi težavami. Prebivalstvo ni imelo pravega razumevanja za »nogobrc«, pa tudi prostora za igrišče niso mogli dobiti pravega. Z vztrajno voljo pa so premagali vse težave in si ustanovili svoj klub. Prvi predsednik kluba je bil rudniški nameščenec, pokojni Matešič Rudolf. Prvo javno tekmo so odigrali na Pustovem travniku s celjskim klubom SK Celje, ki je končala z zmago SK Celja. Ta prvi poraz pa mladih sportnikov ni preplašil, temveč jih vzpodbudil še k vztrajnejšemu delu. Klub je stalno napredoval. Prebivalstvo se je začelo zanimati za sport in začeli so se ustanavljati še drugi klubi. Danes imamo v Trbovljah že 4 klube.

Klub se je lepo razvijal in krepil na znotraj in na zunaj in danes ga lahko štejemo med prve klube trboveljskega okrožja. Z velikimi žrtvami si je zgradil lepo igrišče, ki v vsakem oziru ustreza sportnim ciljem. Razen nogometa goji SK Trbovlje tudi lahko atletiko, hazeno in table-tenis. Svojo desetletnico proslavi SK Trbovlje s sportnim turnirjem dne 14. in 15. t. m., pri katerem bodo sodelovali domači klubi in pa SK Ilirija iz Ljubljane po sledečem programu: 14. t. m. ob 19. slavnosten občni zbor v mali dvorani Sokolskega doma; 10.30 stafeta, start in cilj pri Dimniku. Zmagovalni vrsti bo poklonjeno spominsko darilo SK Trbovlja ;ob 15. brzi nogometni turnir trboveljskih klubov za spominsko darilo SK Trbovlja (bronast kip) 15. avgusta ob 8. turnir rezerv trboveljskih klubov za spominsko darilo SK Trbovlja. Ob 15. tekma oldboy SK Retje : SK Trbovlje, ob 17 pa prijateljska tekma med SK Ilirijo in SK Trbovlje.

Iz programa je razvidno, da hoče SK Trbovlje svoj jubilej dostojno proslaviti in da se v ta namen ne straši ne truda ne gmotnih žrtev. Upamo, da bo trboveljsko občinstvo upoštevalo te žrtve in te prireditve posetilo v čim častnejšem številu, da s tem izkaže priznanje temu najstarejšemu trboveljskemu sportnemu klubu in ga s tem spodbudilo k nadaljnjemu delu.

Propagandni turnir na »Iliriji«. Danes ob pol 5. popoldne bo na ilirijanskih teniških prostorih propagandni turnir med Zagrebčanoma Brigićem in Palado, ki sta že od ponedeljka v Ljubljani gosta Ilirijanov in Ilirijani s Trudnom na čelu. Oba Zagrebčana imata lepo igro in vzbujata splošno zanimanje občinstva, ki prav v lepem številu poseča dnevne večerne treninge. Ilirijani marljivo trenirajo in se zavedajo da jih čaka v dneh od 13. do 15. avgusta, ob nacionalnem teniškem prvenstvu, težka borba. Za turnir, ki je propagandnega značaja, ni nobene vstopnine. Vabljeni vsi!

Pokroviteljstvo turnirja za prvenstvo dravske banovine je blagovolil prevzeti ban **dr. Drago Marušič,** predsedstvo častnega odbora, ki ga tvorijo najodličnejši predstavniki našega javnega in sportnega življenja, pa župan dr. **Dinko Puc.** Za prvaka v singlu gospodov je razpisal g. ban krasen pokal, za prvi par v doublu gospodov pa g. župan dvoje dragocenih kaset iz kovine, okrašenih s srebrnimi reliefi. Darila so poklonili še ljubljanski Daj-Dam, Eberle, Mirko Stepič, obljubljenih je pa še mnogo drugih. Darila bodo razstavljena v eni izmed izložb na Aleksandrovi cesti.

SK Ilirija (hazenška sekcija). Danes ob 18.15 redni trening za vse igralke. Ob 18. je v garderobi na igrišču važen sestanek za vse igralke I. družine. Udeležiti pa se morajo tega sestanka tudi igralke: Valči, Joža, Omanova in Ivica. Sekcijsko vodstvo apelira na vse članice, da posečajo treninge odnosno se udeležujejo sestankov točno ob navedenih urah.

SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Sestanek vsega članstva bo danes na igrišču ob 19. uri. Vsi in točno!

ŽSK Hermes. Danes ob 20. sestanek v klubskem lokalu vseh članic in članov, kateri so voljni sodelovati v paviljonu. (Nogometna sekcija). Po treningu sestanek sledečih igralcev: Mikluž, Sernec, Klančnik, Živko-Škrajnar, Pikič, Barducky, Kariž, Sterle, Glavič, Simčič II., Fluihar. Polnoštevilno!

TSK Slovan. Drevi ob 19.30 obvezen članski sestanek vseh igralcev, na katerega naj se prinese vsa nova oprema. Nato seja nogometne sekcije. V petek na igrišču Primorja trening od 18.30 dalje.

Zagorski sport. Po dolgotrajnih težavah s sportnim prostorom je SKZ skupno s SK Svobodo prišel do svojega stalnega nogometnega igrišča, ki bo postal središče sportnega gibanja zagorske doline. Zaslugo za to smemo pripisati predvsem agilnemu predsedniku SKZ in poborniku planinstva ter tujskega prometa, neumornemu trgovcu g. Poldetu Mrnuhu in objektivni uvidevnosti soodločujočih, in sicer gg. Melhiorju Čobalu, županu g. Grčarju, trgovcu Mihelčiču, TPD, lesnemu trgovcu g. Kovaču in drugim, predvsem pa funkcionarjem obeh klubov in članstvu. — Poloficijelna otvoritev igrišče je bila preteklo nedeljo. V goste je prišlo moštvo SK Retja iz Trbovelj. Obe moštvi sta pokazali lepo znanje in fair igro. Zagorjani so bili dobri v obrambi, medtem ko je napad — posebno po krilih — šepal, a tudi napadalni trio ni bil povezan. Gostje so imeli boljši napad, ki se je pa razbijal ob obrambi. Rezultat 1 : 1 je stvaren. Sodil je v obče zadovoljstvo g. Marin. V predtekmi je rezerva SKZ podlegla boljšemu napadu SK Sloge iz Zagorja. Zdi se, da SKZ posveča premalo pažnje naraščaju. Zmaga SK Sloge 4 : 7 je zelo prepričevalna. — Dne 21. avgusta bo v Zagorju drugi sportni dan. Obširen spored smo že objavili na tem mestu. Za pokal, ki si ga je lani priborilo moštvo SKZ, se bo letos vršila ogorčena borba, ker SKZ ni v najboljši formi. Poleg nogometnih in lahkoatletskih tekmovanj so na programu tudi kolesarske dirke. Prepričani smo, da bo letošnji sportni dan še prekosil lanskega. Organizacija je v preizkušenih rokah g. Mrnuha.

Stafetni tek v Mostah. Za stafetni tek 10×200 m, ki ga je razpisalo sokolsko društvo v Mostah ob priliki svoje javne telovadbe v nedeljo 14. t. m. ob 9. dopoldne, vlada veliko zanimanje v društvih ljubljanske sokolske župe. Dosedaj so zagotovila svoje sodelovanje sokolska društva Sokol I., Ljubljana IV., Štepanja vas, Domžale, Moravče, Litija in Moste. Za nagrado zmagovalni vrsti je daroval član moščanskega društva br. **dr. Milan Perko** krasen bronasti kip, ki je razstavljen v izložbi tiskovne zadruge v Šelenburgovi ulici. Start bo pri telovadišču na Zaloški cesti pri tovarni Lapajne. Predaje: I. Zaloška c., trgovina Raubar, II. Društvena ul. št. 17., III. Pod Ježami, gostilna »Dalmacija«, IV. Tovarniška ul. št. 2, V. Tovarniška ul. št. 14, VI. Tovarniška ul., mesarija Štrukelj, VII. Pokopališka ul. št. 18 VIII. Pokopališka ul., gostilna Rahne, IX. Predovičeva ul., občinski urad. Cilj bo pri telovadišču na vogalu Zaloške in Predovičeve ulice. Društva, ki hočejo sodelovati, naj pošljejo svoje prijave do sobote 13. t. m. Sestanek tekmovalcev, sodnikov in rediteljev v nedeljo ob 8.30 v telovadnici osnovne šole v Mostah.

Iz življenja na deželi

BLED. Zvočni kino Bled bo predvajal danes zadnjič velefilmski šlager »Bombe na Monte Carlo« z običajnim dodatkom.

DOLENJSKE TOPLICE. Dotok kopaliških gostov je še vedno precej velik. Sicer so se Toplice proti koncu meseca julija nekoliko izpraznile, a v avgustu je prišlo spet večje število gostov. Na praznik 15. t. m. po jutranji maši bo ob pol 8. v Toplicah veliko zborovanje JRKD. Zborovanja na kopališkem trgu se bodo udeležili poleg domačih tudi poslanci iz južnejših krajev, predvidoma vsi tisti, ki se bodo udeležili kmetskega praznika v Krškem. Zanimanje za zborovanje je veliko nele v domači, temveč tudi v sosednjih občinah. Prav je, da pride tudi Dolenjska do vidnega izraza svojih nacijonalnih čustvovanj. V nedeljo 14. t. m. pa bodo izročena odlikovanja zaslužnim gasilcem za njihovo 25letno in 40letno delovanja. Odlikovanja bo izročil g. sreski načelnik.

MESTINJE PRI ŠMARJU PRI JELŠAH. Dne 2. septembra priredi naše prostovoljno gasilsko društvo veliko tombolo v vrednosti 30.000 Din. Glavni dobitki bodo popolna spalnica iz politirane orehovine, moško kolo, vreča bele moke, omara in postelja tudi iz orehovine ter še nad 300 drugih krasnih dobitkov. Društvo se je šele pred kratkim ustanovilo in si je že nabavilo motorno brizgalno, katera služi za 4 občine. Začelo je tudi graditi svoj dom, v prid katerega bo priredilo to tombolo. Tombolske karte se bodo dobile pri vseh sosednih društvih ter prosimo občinstvo, da pridno sega po njih in tako pomaga društvu. Tombola se bo začela točno ob 2.30 popoldan pri tov. Založniku v Mestinju nasproti železniške postaje. Če pa bi se našel kak prijatelj gasilcev, ki bi proti proviziji prevzel prodajo kart, naj proti povrnitvi stroškov sporoči to društvu. Vse prijatelje pa prosimo, da ne zamudijo prilike, ki jim nudi za 3 Din krasne dobitke, saj je samo pohištvo vredno nad 3000 Din.

PRESERJE. V ponedeljek smo ob obilni udeležbi izročili zemlji truplo komaj 36 letnega Alojzija Koširja iz Dragomera pri Brezovici. Pokojnik je bil kot trgovec in gostilničar obče znan poštenjak. Bil je soustanovitelj strelske družine, neumoren član Sokola in odbornik gremija trgovcev. Bil je brat uglednega župana iz Preserja. Zapustil je vdovo brez otrok. Naj mu bo lahka domača gruda.

RIBNICA NA POHORJU. Sokolsko društvo Ribnica-Josipdol bo priredilo v nedeljo 14. t. m. ob 3. popoldne v Josipdolu svoj drugi letni nastop. Prevozna sredstva bodo po možnosti na razpolago.

STRAŽA. Društva kmetskih fantov in deklet so se tudi po Dolenjskem lepo razvila in prirejajo razne tekme v poljskem delu. Fantje iz idilične Valte vasi in Straže ob zeleni Krki pa so vpeljali plavalne tekme. Tako se je preteklo nedeljo vršila na Krki dobro pripravljena taka tekma. K tekmi starejših fantov se je prijavilo 16 plavačev, k mlajšim pa 4 mladeniči. Točno ob 15. se je pričelo tekmovanje, pri katerem so bili med drugimi kot sodniki tudi inž. Medic, agr. Malasek in Šplihal J. iz Novega mesta. Tekma je pokazala, da je med fanti mnogo izvrstnih plavačev, ki bi se s pravim treniranjem razvili v prav dobre tekmovalce. Tekmo je gledalo mnogo občinstva z zanimanjem. Nato se je razvila na veseličnem prostoru prav lepa in dostojna zabava, med katero so z lepimi govori bodrili mladino gg. Bradač Josip, urednik »Grudec« in Malasek, ravnatelj kmetijske šole na Grmu.

Sokol

Jezdni odsek sokolskega društva Ljubljana III. Sestanek za sprevod sokolskega društva v Mostah 14. t. m. ob pol 14. uri v artiljerijski vojašnici na Dunajski cesti.

Sokol Žiri ima v nedeljo 14. t. m. svoj javni nastop. Ob pol 13. skušnja, javna telovadba pa se prične ob pol 4. popoldne. Pozivamo bratska okoliška društva, da se polnoštevilno udeleže našega javnega nastopa.

Sokolski praznik v Podbrezjah je bil prav lep. Pred javnim nastopom je šel skozi vas pester sokolski sprevod, ki ga je številno občinstvo navdušeno pozdravljalo. Raz gostilniški vrt »pri Franeku« je došle goste pozdravil podstarešina br. Lapajnar Viktor, ki se je v ognjevitih besedah spomnil najvišjega zaščitnika Sokolstva Nj. V. kralja Aleksandra. Javna telovadba je bila prav dobro obiskana, posebno moramo omeniti veliko število preprostega naroda iz Podbrezij in njegove bližnje okolice. Vsi so vajam sledili z največjo pozornostjo in so navdušeno ploskali vratolomnostim na drogu ali bradlji. Nastop je vodil načelnik br. Markelj Franc iz Tržiča. Po telovadbi se je razvila prav neprisiljena zabava na vrtu zraven sokolskega odra. Mladina se je zavrtela ob zvokih godbe Sokola I. iz Ljubljane.

Radio

Izvleček iz programov

Četrtek, 11. avgusta.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Haydnova simfon. v D-duru na ploščah. — 19: Slike iz narave. — 19.30: Akademski poklici. — 20: Plošče. — 20.30: Koncert »Ljubljanskega Zvona«. — 21.15: Prenos plesne glasbe z Bleda. — 22: Koncert čelista gosp. Schusterja iz Berlina. — 22.45: Čas, poročila.

Petek, 12. avgusta.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Dvoboj na harmoniki. — 19: Prenos Weberjevega »Oberona« iz Salzburga. — 22: Čas, poročila, plošče.

BEOGRAD 11: Radio - orkester. — 17: Plošče. — 19: Prenos opere iz Salzburga. Lahka godba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 19: Prenos opere iz Salzburga. — 22.40: Plošče. — PRAGA 19: Prenos opere iz Salzburga — BRNO 19: Program kakor v Pragi. — VARŠAVA 19: Prenos opere iz Salzburga. — 22.45: Plošče in plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Koncert godalnega kvarteta. — 17: Koncert na citre. — 19: Prenos Weberjeve opere »Oberon« iz Salzburga. — 22.45: Lahka glasba. — BERLIN 19: Prenos iz Salzburga. — 22.50: Zabaven program in orkestralen koncert. — KÖNIGSBERG 18.25: Koncert na citre. — 19.25: Pevski večer. — 20.25: Novejša glasba. — 21.50: Literaren program. — MÜHLACKER 20.15: Koncert Mozartove glasbe. — 21.30: Tekmovanje komikov na ploščah. — 22.45: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 17: Vojaška godba. — 19: Prenos opere iz Salzburga. — Ciganska godba. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalen koncert. — 20.45: Zborovske in instrumentalne skladbe

Iščejo se zaupanja vredni

ZASTOPNIKI

iz vse države za prodajo najdovršenejših brzopletilnih strojev, model 1931. Potreben kapital 20.000 Din. Zaslužek jako dober. Samo resne osebe naj se obrnejo na naslov: Bačka kreditna banka d. d., Novi Sad, Pašićeva ul. 24. Tel. 22—97. 10730

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam po kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posesti«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrti« in »Lesa« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Starejšega strojnega ključavničarja
dobro izurjenega, z letnimi spričevali sprejmem. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31185-1

Brivskega pomočnika
mladega, dobrega delavca, zmožnega nemškega jezika sprejme Jos. Prenner, brivec v Kočevju. Hrana in stanovanje pri gospodarju. Ponudbe do 15. avgusta. 31170-1

Višjega natakarja
za barsko-kabaretski obrat v Zagrebu, z večjo jamščino sprejmem s 1. ali 15. septembrom. Pismene ponudbe na Publicitas, Zagreb — pod br. 31126. 31095-1

Trg. pomočnika
mladega, dobrega prodajalca, ki ima tudi šoferski izpit, sprejmem v trgovino mešanega blaga. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Pridnost in poštenost«. 31081-1

Brivskega pomočnika
dobrega bubi štucerja sprejmem takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Bubištucer«. 31207-1

Kuharica
samostojna, ki bi opravljala tudi druga hišna dela, ne nad 40 let stara, in oseba za strežbo bolniku investa za službo v poseredovalnici v Selenburgovi ulici 7/I. Brezposelna dekleta dobe preno-čišče. — Istotam se naroča list »Gospodinjska pomočnica«. 31208-1

Brivski pomočnik
dobro izurjen in priden, dobi stalno službo. — Ponudbe z navedbo zahtevkov na naslov: Križka, brivski salon, Novo mesto 31214-1

Šiviljo
sprejmem na dom. Vprašati v Korytkovi ulici št. 7, pritličje. 31206-1

Samostojno kuharico
pošteno sprejmem takoj v stalno službo v manjšo pošteno gostilno. Predstaviti se je samo osebno na naslov, ki ga pošlje oglasni oddelek »Jutra«. 31222-1

Vajenci ke

Učenca
poštenega, z vso oskrbo v hiši sprejme takoj Dragotin Lach, pekarna, Zlatar. 31171-44

Pri avtobus. prometu
bi se rad izučil Ignac Kaiser, Rogatec. 31204-44

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

Instruktorja (ico)
iščem takoj za politično aritmetiko. Ilirska ul. 17, pritličje levo. 31181-4

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Službo iščem
Vajena sem kuhanja in vseh drugih hišnih del. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31193-2

Trgovski pomočnik
začetnik, verziran v mešani stroki, želi premeniti službo — najraje v srez Celje. — Cenjene ponudbe prosi na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Strogo vzgojen«. 31173-2

Ekonom-vrtnar
samski, absolvent kmetijske šole, z desetletno prakso, visoke postave, energičen, zmožen kavcije, trezen, nekadilec, ki razume ročno in strojno delo vseh panog kmetijstva, prvovrsten zelenjadar, vešč mizarstva, biciklist in sploh vsestransko sposoben, želi premeniti mesto. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Nenadomestljiv«. 31178-2

Mlada gospa
želi mesto k otrokom — event. samo čez dan. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Ljubiteljica otrok«. 31169-2

Pošteno dekle
ki je službovalo 4 leta v eni hiši, vajeno šivanja, nekoliko kuhe in vseh hišnih del, išče službo v boljši hiši. Gre tudi samo čez dan. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Marljiva«. 31166-2

Fant
(Sokol) išče kakršnokoli zaposlenje v mestu ali na deželi. Najraje bi šel kot pomoč v kakšen urad ali slično. Event. sprejme tudi mesto oskrbnika posestva, ali gozdarja. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Začetnik«. 31165-2

Točaj
dober in zanesljiv strokovnjak, prosi gg. šefe za zaposlitev. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Točaj«. 30636-2

Korespondentinja
abs. Trgovske akademije, z dolgoletno ind. prakso, popolnoma samostojna, perfektna slovenščine, hrv. (tudi cirilica) in nem., verz. v vseh pisarniških poslih išče vsled likvidacije podjetja drugo namestitev. — Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Zanesljiva 26«. 30864-2

Dekle
pridno in skromno, zmožno samostojno voditi prepostejše gospodinjstvo, želi premeniti službo. — Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 31225-2

150 Din nagrade
dam tistemu, ki mi preskrbi kakršnokoli stalno delo. A. P., Nasipna ulica štev. 16, Pobrežje-Maribor. 31229-2

Knjigovodinja in korespondentinja
za slovenski, nemški in srbohrvatski jezik, z dolgoletno prakso, išče stalno službo s 1. septembrom Dopise pod »Samostojna moč« na oglasni oddelek »Jutra«. 31221-2

Radio

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (9)

Radio aparat
štiricevni z mrežno anodo, 220 volt, na tok F, z zvočnikom, vse kompletno po prav nizki ceni proda Stjepan Kralj, brivec v Ljubljani, Dunajska c. 58. 31210-9

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Vinske sode
10 komadov, od 2000 do 5000 litrov ter 8 komadov od 200 do 300 litrov, prodam po ugodni ceni. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 29504-6

Čevlji na obroke
»Tempo«, Maribor, Slovenska 18. 144

Gramofon. plošče
od 15 Din — kakor tudi

gramofone
od 300 Din prodaja »Slager«, Aleksandrova št. 4, prehod »Viktorija« palače. 254-6

Kožni svrabež
preide z uporabo »Neoderma«. Razpošilja drogerija Nada, Subotica. 264

Fotoaparat
9 × 12, Rodenstock, dvojni anastigmat, prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31036-6

»Reform«
so najpripravnejše in najcenejše steklenice za konzerviranje povrtnin in sadja. — Glavna zaloga pri tvrdki Lovro Petovar, Ivanjkovci. — Ceniki na zahtevo. 29119-6

Dva fotoaparata
18 × 24 ateliér in 13 × 18 z vsemi pripadajočimi potrebščinami, radi bolezni ugodno naprodaj v Mariboru, Kettejeva ulica št. 3 vrata 1. 31226-6

2 železni peči
»Phöbus«, gostilniško pomivalno mizo, dve dolgi mizi, posteljo, 2 omari in več kuhinjske posode, vse dobro ohranjeno ugodno prodam radi premestitve. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31233-6

Dve postelji
po 100 Din in otroški voziček proda Ivan Klančar v Rožni dolini, cesta IV št. 62 (pot na Brdo). 31236-6

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Ugoden nakup
dobro ohranjenih avtomobilov in motornih koles. Prodamo: Pontiac in Oldsmobile, štirisedežni limuzini, Austrodaimler, šestsedežen, odprt, starejše tipe; 6—7sedežen, odprt osebni avto, skoro nov — Na ogled vabi Kimovec & Co., d. z o. z., Ljubljana, Tržaška c. 10/I 10771-10

Avto »Škoda«
brzotovorni, tritonski, vožen 30.000 km, starter, električna razsvetljava, po ugodni ceni naprodaj. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod šifro »Škoda« 31136-10

Tovorni avto
lahek, z novo zaprto kabino, nosilnost 300—400 kg v dobrem stanju proda Andlović, elektrožaga — Škofljica. 31042-10

Krasno limuzino
malo rabljeno, v brezhibnem stanju zamenjam za manjšo limuzino, ali prodam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Limuzina«. 31217-10

Kolesa

za besedo. Oglasi socijalnega značaja po 50 par beseda. Za dajanje naslova ali za šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (11)

Novo kolo
Din 980 (prej 1950 Din), s Torpedo, zunanjim mufnom močno, naprodaj. Še par komadov z garancijo. — Aleksandrova cesta 5/II. 31214-11

Kolo
dobro ohranjeno poceni prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 31190-11

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Plinsko peč
v dobrem stanju kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Za kopalnico«. 31132-7

Vrtno marelo
kupim. Naslov poslati na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Žive barve«. 31131-7

Plinsko rešo
kupim. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Nepokvarjen«. 31130-7

Kopalno kad
emajlirano, dobro ohranjeno kupi Zanoškar, Rožna dolina, cesta VII/11. 31235-7

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Tihega družabnika
z zneskom 200—500.000 Din kapitala, išče brezkonkurenčna industrija. Aktivno sodelovanje. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Staro podjetje«. 31082-16

5—10.000 Din išče
poštena oseba za povečanje trgovine, proti visokim obrestim. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Novem mestu pod »Zanesljiv«. 31213-16

S 15.000 Din
bi želel pristopiti k mizarskemu podjetju, ali kaki drugi stroki, ki mi jamči za ulogo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »352«. 31218-16

20.000 Din posojila
vzamem proti garanciji in dam lepo stanovanje. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 31008-16

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
ČERNE — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Pohištvo
spalne sobe, salonsko garnituro, luster itd. prodam vsled selitve. — Ogledati med 10. in 12. ter 3. in 4. uro v vili Zeschko na Aleksandrovi cesti št. 17. 31230-12

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Enonadstropno vilo
novo, trgovsko, s trg. lokalom, pripravno za trgovino in vinotoč, na prometni točki v okolici Kranja prodam. Vprašati v hotelu Peterlin, Kranj. 31179-20

Farmo
lepo urejeno, za rejo plemenitih kožuharjev, po zelo zmerni ceni prodam v najlepšem kraju Slovenije Na farmi se sedaj goje srebrnodlake lisice, plave lisice in nutrije. Dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Farma v Sloveniji«. 30799-20

Hišico
enostanovanjsko, pol ure od centra mesta, v Trnovskem predmestju prodam po nizki ceni — tudi na knjižico. Dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Nizka cena«. 31188-20

Krasna vila
naprodaj v severnem delu Ljubljane. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 31044-20

Enonadstropna hiša
zgrajena leta 1914 na najlepšem kraju, nasproti župne cerkve v Šiškah, katera je opremljena z električno razsvetljavo in vodovodom z gostilniško koncesijo, trgovskimi lokali, dvoriščem in vrtom naprodaj. Hiša je izrecno zidana za gostilniško in trgovsko obrt — katera se v hiši od leta 1914 naprej vrši neprekinjeno. Za vse podatke in ceno naj se interesenti obračajo pismeno ali osebno na lastnika: Županstvo v Šiškah. 30599-20

Hiše, vile
vsakovrstna posestva in stavbišča išče realitetna pisarna v Ljubljani, Wolfova ulica 1. 31054-20

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Lokal za mesnico
iščem za takoj v okolici Tišnova: na Vidovdanski, Jegličevi ali Martinovi cesti. Lahko je tudi v Metelkovi ali Bohoričevi ul. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Mesnica«. 31166-19

Delikates. trgovino
dobro vpeljano v centru Ljubljane prodam. Dopise na oglasni oddelek Jutra pod značko »Delikatesa«. 31096-19

Prostor
primeren za skladišče ali delavnico, oddam na Poljanski cesti štev. 17. 31234-19

Delavnico
4.50 × 8.50, na Mestnem trgu št. 9 ugodno oddam za mirno in snažno obrt, s 1. septembrom. 31237-19

Obrt

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Mlatilnice
trijerje, slamoreznice, sadne mline, stiskalnice in vso drugo železnino kupite najbolje pri Fr. Stupica, železnina — Ljubljana, Gosposvetska cesta 1. 30938-30

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

150—200 l tropice
prvovrstne, domače, dvakrat žgane, po zelo ugodni ceni proda Karl Škof, Bizeljsko. 31174-33

Sadjevca
(jabolčnika) 10 polovnjakov proda Josip Rupreht, Celje-Lava št. 1. 31224-33

Živila

Goveje meso
prvovrstno po 7 Din in drugovrstno po Din 5 kg prodaja Ivan Janež, stojnica v Šoštanjem drevoredu 31192-43

Dijaške sobe

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (22)

Dve dijakinji
srednješolki sprejmem v vso oskrbo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 31191-22

Prvovrstna oskrba dijakinj
z občevanjem v nemškem jeziku. Klavir. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 31177-22

Dijaka
sprejmem na stanovanje s popolno oskrbo, poleg humanistične gimnazije. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 31035-22

Dva dijaka
sprejme učiteljska družina v vso oskrbo. Centrum. Klavir. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 31198-22

Dijaka v Celju
sprejme uradniška obitelj v dobro oskrbo in nadzorstvo — Stare, palača Pokojninskega zavoda. 31223-22

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Novo stanovanje
2 sob ugodno oddam s 1. septembrom v Kopališki ulici št. 2 — Kolezija. 31180-21

Komfortno stanovanje
4 sob in vseh pritiklin, z vrtom takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 30639-21

Stanovanje
obstoječe iz treh sob, kabineta, kuhinje, z balkonom, predsobo, shrambo in pritiklinami oddam s 1. novembrom stranki odraslih oseb. Najemnina po dogovoru. Vprašati v Podmilščakovi 1 — Bežigrad. 31046-21

Stanovanje
2 parketiranih sob in vseh pritiklin, s kopalnico, v 2 leti stari vili oddam s 1. septembrom po zelo primerni ceni. Vselitev od 4. dalje. Prešernova ulica 15 — Zelena jama. 30859-21

Stanovanje
one ali tudi dveh sob, kuhinje in pritiklin oddamo na Šmartinski cesti št. 21. — Poizve se v pisarni v Dvořakovi ulici št. 3 — dvorišče. 31220-21

Dvosob. stanovanje
s predsobo, prostorno poselsko sobo, kopalnico in ostalimi pritiklinami, vse pod enim ključem, v centru mesta oddamo s 1. novembrom — na željo tudi prej. Pojasnila daje gradbeno podjetje G. Tönnies, Dvořakova ulica št. 3 — pisarna na dvorišču. 31219-21

2 dvosob. stanovanji
ali celo vilo, v mestu oddam z novembrom. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 31232-21

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Stanovanje
dvo- ali trisobno s pritiklinami iščem v centru mesta. Ponudbe z opisom na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Sobo in solnčno« 31194-21/a

Enosob. stanovanje
s kabinetom ali brez, v centru mesta išče zakonski par brez otrok. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Takoj ali pozneje«. 31187-21/a

Enosob. stanovanje
čisto, iščeta zakonca brez otrok. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Sp. Šiška—Bežigrad«. 31175-21/a

Enosob. stanovanje
s kuhinjo in pritiklinami, v ceni 300—400 Din iščem Sem sama brez otrok. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Malo stanovanje«. 31200-21/a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Sobo z 2 posteljama
veliko, solnčno, zračno in čisto, s posebnim vhodom, parketom in elektriko oddam v centru mesta samo dvema stalnima gospodoma Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 30900-23

Krasno sobo
ugodno oddam v Einšpilerjevi ulici št. 25, Bežigrad. 31045-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom oddam za stalno pri Vrtači. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 31154-23

Opremljeno sobo
separirano, čisto in solnčno, ugodno oddam boljšemu gospodu ali gospodični Cesta v Rožno dolino 44/II 31073-23

Opremljeno sobo
separirano, oddam — ali sprejmem dva dijaka (inji) z vso oskrbo ali brez v Prulah, Privoz 11/2 levo. 31205-23

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Sobo
najraje v novi hiši v Šentjakobskem ali Trnovskem okraju išče uradnik. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Sobica«. 31182-23/a

Prazno sobo
ali sobo s kuhinjo iščem za takoj. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Prazno«. 31199-23/a

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (24)

Vem
Obiski — pričakujem, ali piši. 31065-24

»Čdzj«
Javite se. — Molim adresu! 31215-24

Najlepše pozdrave
od Francoske štirne z grada pošilja in se priporoča vsem znancem in prijateljem Gril. 31238-24

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Harmonij
dobro ohranjen kupim po ugodni ceni. Ponudbe s točnim opisom in ceno na upraviteljstvo narodne šole v Trati, pošta Gorenja vas 31209-26

Stroji

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Šivalni stroj
za 1200 Din, kakor tudi

pisalni stroj
za 2500 Din, oba popolnoma nova naprodaj na Aleksandrovi cesti št. 5/II 31113-29

6 pletilnih strojev
in motor proda Jeglitsch v Mariboru, Čopova ulica 5. 31141-29

Električni motor
s 5 Ks, praktično montiran, s 64 m kabla, slamoreznico, 2 dobro ohranjena sekularja in mlin za sadje — vse v dobrem stanju prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 31167-29

Pletilni stroj
»Dube« št. 8, že rabljen, kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Pletilni stroj«. 31212-29

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Konja
6 let starega, srednje postave, popolnoma brez napake, pridnega, prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31195-27

Lovski pes ptičar
dobrih staršev, 1½ leta star, dresiran, radi opustitve poljskega lova zelo ugodno proda Vrenjak, Rožna dolina, cesta VII/22 31176-27

Izgubljeno

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (28)

2 kratki jopici
1 svileno in 1 platneno je izgubila šivilja. — Ker ni njena last, prosi poštenega najditelja, da iste odda v oglasnem oddelku »Jutra« 31203-28

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Telef. št. **2951**
Tvrdka **Iv. Schumi**
Dolenjska cesta, nudi lepa suha drva in prvovrsten premog

ki krepi in zdravi
ŽELODEC
edini proizvajalec
LOVRO SEBENIK
Ljubljana VII.

Vzajemna zavarovalnica
odda v palači na Miklošičevi in Masarykovi cesti v Ljubljani takoj ali tudi pozneje

eno stanovanje s tremi velikimi sobami,
kabinetom in vsemi pritiklinami v komfortni opremi,

eno stanovanje s štirimi sobami,
kabinetom in vsemi pritiklinami, komfortno,

dva lokala,
eden manjši, eden večji, ob Masarykovi cesti.

Informacije daje ravnateljstvo: Ljubljana, Miklošičeva cesta 19. Tel. 25—22 in 25—21. Dnevno od 8. do 14. ure. 10922

KIMOVEC & Co
d. z o. z., trgovina s stroji, motornimi vozili in tehničnimi predmeti
LJUBLJANA, Tržaška cesta 10, I. nad.
posreduje
nakup in prodajo dobro ohranjenih avtomobilov in motornih koles, strojev i. t. d.
Lastna garaža. Zahtevajte obisk.
9365

9419

Vseh vrst vožnje
prevzamem po najnižjih cenah
A. Komar
prevozništvo,
Krakovska ulica št. 13,
Ljubljana
10914

SREČO BREZ SREČKE
drž. razr. loterije boste težko dosegli. Dobite jo v Zadružni hranilnici r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Zgodba Petra Bistroglavca

V.

Brez služkinje, kjer so trijé,
a eden trka — res ne gre!
Zdaj vsak naj gleda in strmi:
Je naša Julka res deklè
pošteno, pridno, ki zna vse!
To v »Jutru« mal oglas stori!

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

23.

Bil je dan pred semnjem in v Sidi Aisso se je pomikalo precej velblodjih karavan iz puščave. Tarzan, ki so ga mikali novi prizori, je ostal cel dnevni pohod za vojaki. Preden je zapustil tržnico, si je najel mladega Arabca za tolmača in slugo. Ko se je mračilo, je Abdul zdajci potegnil Tarzana za rokav in šepnil: »Glej, gospod!«

Zahvala

Ob priliki smrti našega dragega očeta, sina, brata in dedeka, gospoda

Ludvika Vencajza

nadrevidenta v pokoju in zadružnega tajnika

smo prejeli mnogo dokazov sočutja od naših sorodnikov, prijateljev in znancev. Prisrčno se jim vsem zahvajujemo, posebno darovalcem krasnih vencev in Zadrugi avtobusnih podjetnikov ter njenima zastopnikoma gg. Magistru in Hojaku, ki so dragemu rajnkemu izkazali zadnjo čast. 10920

V Ljubljani, dne 10. avgusta 1932.

ŽALUJOČI OSTALI.

✝

Naša neumorna sodelavka in draga tovarišica, gospodična

Bogomila Smerkè

uradnica banovinske splošne bolnice v Mariboru

je v času svojega rednega odmora našla večni počitek v Triglavskem pogorju, katerega je tako zelo ljubila.

Vzorni uradnici in težko pogrešani tovarišici bodi ohranjen časten spomin!

Uprava in uradništvo splošne bolnice v Mariboru
10933

✝

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša nad vse ljubljena hčerka in sestra, gospodična

Bogomila Smerkè

uradnica mariborske splošne bolnice

v torek, dne 9. avgusta dopoldne tragično na Triglavu preminula.

K večnemu počitku jo položimo dne 11. avgusta ob 4. popoldne na Dovjem—Mojstrana.

Maša zadušnica se bo brala dne 13. t. m. ob 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Petra v Ljubljani. 10921

Ljubljana, dne 10. avgusta 1932.

Josipina Krašna vdova Smerkè, mati — Ivan Krašna, drž. uradnik v pok., očem — Irma Smerkè, Olči in Almica Krašna, sestre, — Rodbini Blažanin, Lavrič in ostalo sorodstvo.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.